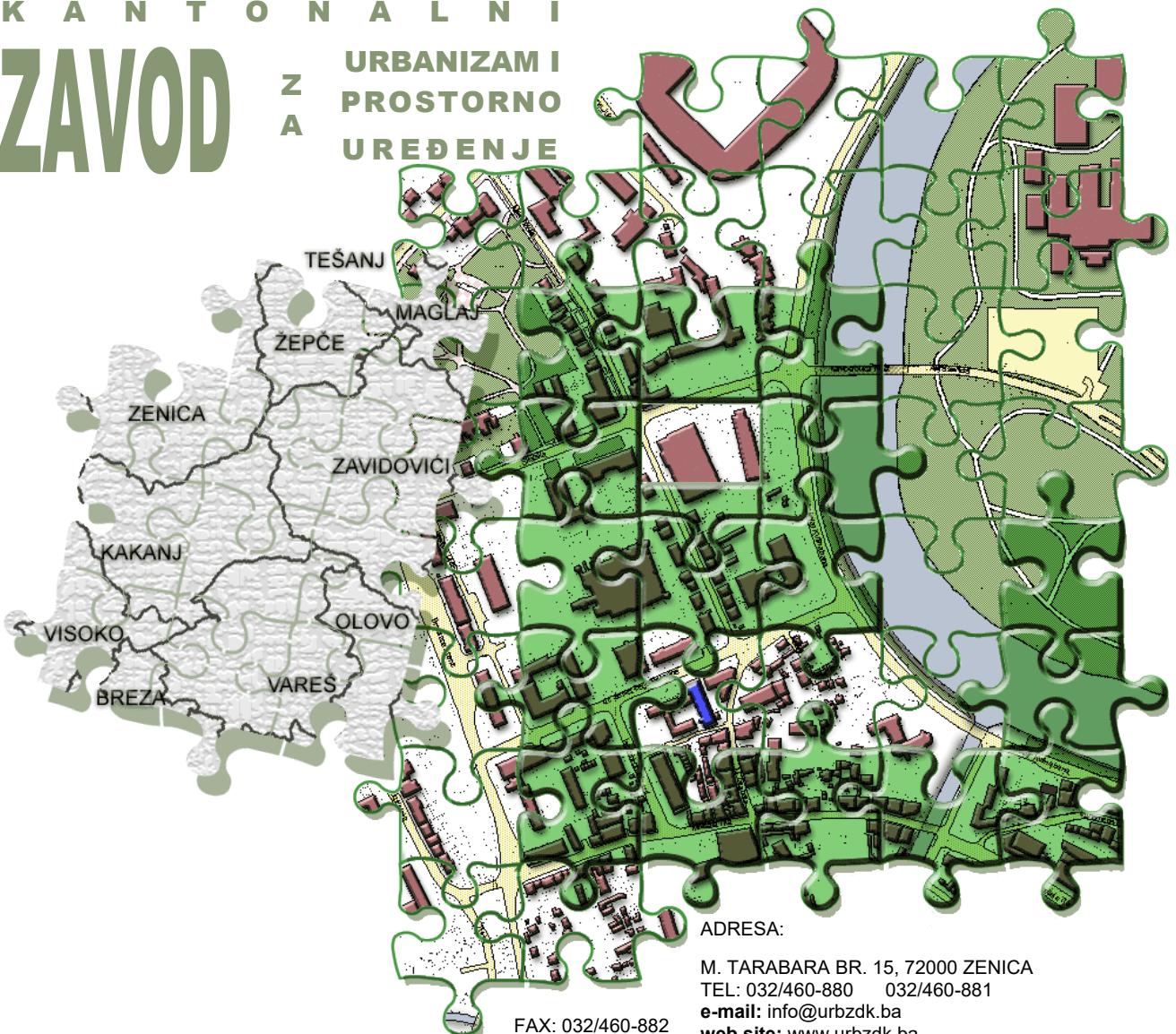

K A N T O N A L N I
ZAVOD
Z A U R B A N I Z A M I
P R O S T O R N O
U R E Đ E N J E

ADRESA:
M. TARABARA BR. 15, 72000 ZENICA
TEL: 032/460-880 032/460-881
e-mail: info@urbzdk.ba
web site: www.urbzdk.ba

FAX: 032/460-882

URBANISTIČKI PLAN ZENICA za period 2021-2041.

- NACRT -

Odluka o provođenju

Na osnovu člana 46. i člana 47. Zakona o prostornom uređenju i građenju („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 17/23) i člana 21. stav (1) tačka 5) Statuta Grada Zenica („Službene novine Grada Zenica, broj: 5/15) Gradsko vijeće Zenica na sjednici održanoj dana ----- donosi:

**ODLUKU
O PROVOĐENU URBANISTIČKOG PLANA ZA URBANO PODRUČJE GRADA
ZENICA ZA PERIOD 2021.- 2041. GODINA**

DIO PRVI - OSNOVNE ODREDBE

**Član 1.
(Predmet Odluke)**

Ovom Odlukom se utvrđuju uslovi korištenja, izgradnje i zaštite prostora čime se obezbeđuje realizacija Urbanističkog plana.

**Član 2.
(Pojam Urbanističkog plana)**

- (1) Urbanistički plan je obavezujući planski dokument koji je utvrđen Odlukom o provođenju Prostornog plana Grada Zenica 2016.-2036. za urbano područje Grada Zenica.
- (2) Urbanistički plan se donosi za period od 20 godina, njime se određuju uslovi korištenja, izgradnje i uređenja prostora, kao i mјere i smjernice za zaštitu prostora.

**Član 3.
(Prostor na koji se Odluka primjenjuje)**

- (1) Odredbe ove odluke se primjenjuju na granicu obuhvata Urbanističkog plana za urbano područje Zenice i utvrđeno uže urbano područje Urbanističkog plana.
- (2) Granica obuhvata Urbanističkog plana je opisana kako slijedi:

Početna tačka A nalazi se na tromeđi parcela k.č.342 K.O. Banlozi i k.č.1785/1 i k.č. 1/8 K.O. Zenica I odakle nastavlja uzvodno lijevom obalom rijeke Bosne, odnosno istočnim granicama parcela k.č.1/1, k.č.1/2, k.č.4/3, k.č.4/1, zatim presijeca ušće potoka Rača k.č.1786, te nastavlja u istom pravcu granicama parcela k.č.290/430 i k.č.290/486 do tromeđe parcela k.č.290/486, k.č.290/149 i rijeke Bosne k.č.1843 K.O. Donja Gračanica. Granica se lomi u pravcu sjeverozapada, presijeca rijeku Bosnu i dolazi na tačku X-6 492 669,63/Y-4 498 757,16 dodirna tačka parcela k.č.1850 i k.č.912/1 K.O. Donja Gračanica, lomi se u pravcu sjevera te nastavlja granicama parcela k.č.912/1, k.č.913/1, k.č.913/2, k.č.1009/2. k.č.1008/3, k.č.1007, k.č.1006, k.č.1004, k.č.1003 i presijeca lokalni put za Brce k.č.1852 K.O. Donja Gračanica, te nastavlja obuhvatajući parcele k.č. 934/4, k.č.934/3, k.č.934/5, k.č.932, zatim se lomi u tromeđi parcela k.č.932, k.č.934/5 i 912/1 i u pravcu sjeverozapada nastavlja granicama parcela k.č.932, presijeca nekategorisani put k.č.2643 i nastavlja granicama parcela k.č.2378/1, k.č.2381, k.č.2385/3, k.č.2386, k.č.2388, k.č.2392, k.č.2643, obuhvata parcelu k.č.1860/1, lomi se u pravcu zapada, te dolazi na tromeđu pacela k.č.1860/1, k.č.2430 i k.č.2419.

Granica u istom pravcu nastavlja parcelama k.č.2426, k.č.2425, siječe parcelu k.č.2442, obuhvata dalje parcele k.č.2481, k.č.2478/14, k.č.2478/3 i izlazi na lokalni put za Plahoviće k.č.2644, lomi se i u pravcu juga nastavlja putem za Plahoviće do tromeđe parcela k.č.2644, k.č.2609 i k.č.2502. Dalje nastavlja obuhvatajući parcele k.č.2502, k.č.2504/4, k.č.2505, k.č.2507, k.č.2609, blago se lomi i u pravcu juga nastavlja granicama parcela k.č.2349, k.č.2344, k.č.2346/2, k.č.2374, k.č.2356, k.č.2357, k.č.2368, k.č.2367 K.O.Ričice, te dolazi na put k.č.2475 K.O.Ričice i u pravcu juga putem dolazi do četveromeđe parcela k.č.2475, k.č.2793, k.č.2792 i k.č.2726. U istom pravcu (juga) granica nastavlja granicama parcela k.č.2792, k.č.2796, k.č.2803, presijeca put k.č.3275 i nastavlja obuhvatajući parcele k.č.2812, k.č.2813, k.č.2816 do puta k.č.2820.

Granica dalje ide putem k.č.2820 u pravcu sjevera do tromeđe parcela k.č.2820, k.č.2840/2 i k.č.2839, lomi se i u pravcu zapada obuhvatajući sljedeće parcele k.č.2840/1, k.č.2858, k.č.2866, k.č.2881, k.č.2867, k.č.2868, k.č.2869/1, k.č.2870, k.č.2925, k.č.2926, k.č.2831, k.č.29360, k.č.2932, k.č.293, k.č.2973, k.č.2971, k.č.2970, k.č.2962, k.č.2961, k.č.2959, k.č.2958, te dolazi na put k.č.3276, presijeca ga lomeći se u pravcu juga istim putem dolazi do raskrsnice sa putem za Smetove k.č.1520 K.O. Crkvice, koji presijeca i nastavlja južno granicama parcela k.č.1024, k.č.1026, k.č.1027, k.č.1036, k.č.1111, k.č.1110, k.č.1120, k.č.1108, presijeca nekategorisani put k.č.1173 i parcelu k.č.1174, te obuhvata parcele k.č.1107, k.č.1102/1, k.č.1101, k.č.1184 i k.č.1188. Granica se dalje lomi i u pravcu istoka ide parcelama k.č.1189, k.č.1204, k.č.12211, k.č.1242, k.č.1243, k.č.1244, k.č.1245, k.č.1249 do puta Zenica–Smetovi k.č.1520/8 K.O. Crkvice. Dalje granica prati prema jugu put k.č.1520/8 do tačke X-6 495 052,20/Y 896 609,23 na parceli k.č.1338/1, lomi se i istočno nastavlja granicom iste parcele do parcele k.č.1334 obuhvatajući istu, presijeca Babinu rijeku k.č.1519 i put k.č.1436 i u pravcu istoka nastavlja granicom parcele k.č.1340/1, presijeca parcelu k.č.1437/1 i u istom pravcu obuhvata parcele k.č.1399, k.č.1400, k.č.1405, k.č.1461, k.č.1458, k.č.1463, k.č.1457, k.č.1452, k.č.1451, k.č.1450, k.č.1441, k.č.1440, k.č.1437/1, presijeca nekategorisani put k.č.1523 i obuhvata parcelu k.č.1438.

Granica se lomi i u pravcu istoka ide granicom parcele k.č.2625/1 do puta k.č.2833 K.O. Klopče, te u istom pravcu putem ide do tačke X-6 497 893,65/Y 4 895 900,72 na granici parcele k.č.2625/1, lomi se i prema jugu nastavlja granicom iste parcele do puta k.č.2834, ponovo se lomi i prema istoku ide putem do tromeđe parcela k.č.2834, k.č.2813 i k.č.2744 i nastavlja obuhvatajući parcele k.č.2744, k.č.2743, k.č.2738, k.č.2728/1 do dodirne tačke sa parcelom k.č.1410 K.O. Perin Han, lomi se sjevernom granicom iste parcele, te nastavlja parcelama k.č.1411, k.č.1413, zatim pravolinijski presijeca parcele k.č.1896 i put k.č.3238 i k.č.1394 do granice parcele k.č.1393. Granica dalje nastavlja prema istoku parcelama k.č.1383, k.č.1392 i k.č.1391, lomi se i spušta u pravcu juga na put k.č.3239, ponovo se lomi i u pravcu istoka prati isti put do raskrižja sa putem k.č. 1156, te nastavlja putem do tromeđe parcele k.č.1156, k.č.209, k.č.210 K.O.Gornja Vraca. Na tromeđi parcela granica se lomi i prema istoku obuhvata parcele k.č.210, k.č.212, k.č.213 zatim presijeca parcelu k.č.226 i granicom parcele k.č.225 dolazi do puta k.č.1158 K.O. Gornja Vraca, presijeca ga i nastavlja obuhvatajući parcele k.č.271, k.č.266, presijeca put k.č.267 i sjevernom granicom parcele dolazi na tromeđu parcela k.č.299, k.č.300 i k.č.295, na tromeđi se granica lomi i nastavlja prema jugozapadu granicama parcela k.č.299, k.č.294, k.č.289, k.č.290, k.č.282 K.O.Gornja Vraca, zatim parcelama k.č.1492, k.č.1502/1, k.č.1499 K.O.Perin Han i dolazi do Vratačkog potoka. Lijevom obalom Vratačkog potoka granica se u pravcu juga spušta do tromeđe parcela k.č.3236, k.č.1742/1 i k.č.1745. Granica nadalje obuhvata parcelu k.č.1745 izlazi na put k.č.3242 K.O. Perin Han presijeca ga i niz put se spušta prema jugu na četveromeđu parcela k.č.3242, k.č.1733, k.č.1730 i k.č.1727, nastavlja prema istoku prateći granicu parcele k.č.1727 do tromeđe

parcela k.č.1727, k.č.1719 i k.č.1720. U istom pravcu granica obuhvata parcele k.č.1720, k.č.1721, k.č.1722, k.č.1723, k.č.1716, k.č.1715, k.č.1714/1, k.č.1714/3, k.č.1703, k.č.1706, k.č.1707, k.č.1709/1, k.č.1709/2, k.č.1709/5, k.č.1709/6, k.č.1709/3, k.č.1708. Granica nastavlja granicama parcela k.č.1123/3, k.č.1117, k.č.1020 K.O. Gornja Vraca lomi se i prema jugu obuhvata parcele k.č.1020, k.č.1021, k.č.1022, k.č.1023, te dolazi do puta k.č.1163 Zenica-Gornja Vraca, presijeca ga i pravcu jugozapada presijeca parcelu k.č.1019, potom presijeca lokalni put k.č.1169 do tromeđe parcela k.č.1169, k.č.1015/1 i k.č.1141, u istom pravcu obuhvata parcele k.č.1141, k.č.1138, k.č.1144 i dolazi na lijevu obalu Đulanovog potoka, te presijeca isti i blago se lomo u pravcu zapada prati lokalni put k.č.3247 K.O. Perin Han sve do tromeđe parcela k.č.3247, k.č.2387 i k.č.2384. Granica se na tromeđi lomi i u pravcu istoka obuhvata parcele k.č.2384 i k.č.2386, te dolazi na put k.č.2380, ponovo se lomi i preteći isti put dolazi do puta k.č.3249 K.O. Perin Han, prema jugoistoku prati put do tromeđe parcela k.č.3249, k.č.2339 i k.č.2347, potom se lomi i nastavlja prema jugoistoku obuhvatajući parcele k.č.2347, k.č.2348, k.č.2354, k.č.2344, k.č.23425, k.č.2341, k.č.2340 sve do puta k.č.2339 K.O. Perin Han, lomi se i u pravcu istoka prati granice parcela k.č.2092, k.č.2090, k.č.2088, k.č.2085, k.č.2084, k.č.2083, k.č.2073, te u dužini od 50 metara prati granicu parcele k.č.2053, lomi se i presijeca istu u pravcu juga i dolazi na tromeđu parcela k.č.2053, k.č.2056 i k.č.2057, te granicom mjesne zajednice Tišina dolazi do lokalnog puta k.č.3253 K.O. Perin Han.

Granica nastavlja putem k.č.3253 do raskrižja sa putem k.č.3255, lomi se i u pravcu jugoistoka prati isti put do tromeđe parcela k.č.3253, k.č.3172 i k.č.3173, gdje se lomi i u pravcu juga obuhvatajući parcele k.č.3172, k.č.3181, k.č.3182 i k.č.3184 dolazi na put k.č.2462 K.O. Mošćanica, istim putem granica južno dolazi do tromeđe parcela k.č.2462 K.O. Mošćanica, k.č.3189 i k.č.3190 K.O. Perin Han, presijeca lokalni put, te ponovo granicom mjesne zajednice Mošćanica dolazi na granicu općine Zenica.

Granica prati granicu općine Zenica do južne granice parcele k.č.2677 K.O. Putovići lomi se i prvo istočnom potom sjevernom granicom parcele k.č.2677 i parcele k.č.2761/1 dolazi na desnu obalu rijeke Bosne. Granica se lomi pod pravim uglom i u pravcu sjevera pravolinjski dolazi do tačke X-6 496 501.20/Y-4 890 019.88, blago se lomi i pravolinjski dužinom od 125 metara dolazi na tromeđu parcela k.č.1589/1, k.č.1833 i k.č.1832 K.O. Janjići i nastavlja se u pravcu sjeverozapada granicom parcele k.č.1589/1 K.O. Janjići do tromeđe parcela k.č.1586/1, k.č.1616 i k.č.1807 K.O. Janjići. Od tromeđe granica ide sjeverozapadno prateći put k.č.2718 do tromeđe parcela k.č.2718, k.č.2068 i k.č.2082, gdje se lomi i nastavlja obuhvatajući parcela k.č.2068, k.č.2070, k.č.2071, k.č.2072 i k.č.2806, sve do tromeđe parcela k.č.2806, k.č.2459 i lokalnog puta k.č.2342 K.O. Raspotočje. Granica dalje nastavlja putem prema sjeveru k.č.2342 do tromeđe parcela k.č.2342, k.č.2283 i k.č.2747, lomi se u pravcu zapada i obuhvata parcele k.č.2747, k.č.2742, k.č.2741, k.č.2699 do tačke X-6 494 371.18 i Y-4.891 519.24.

Od pomenutih koordinata granica pravolinjski presijeca parcelu k.č.2283 K.O. Gornja Zenica do granice parcele k.č.1148, obuhvata istu, kao i parcelu k.č.1149. U istom pravcu granica nastavlja granicom MZ Gornja Zenica do granice parcele k.č.1169, nastavlja u pravcu zapada granicama parcela k.č.1169, k.č.1170, k.č.1171 i pravolinjski presijeca parcele k.č.2283, k.č.2340, k.č.2179, k.č.2178, k.č.2173/2, k.č.2174/1, k.č.2174/2 i k.č.2170 do tromeđe parcela k.č.2170, k.č.2144/2, k.č.2144/1 K.O. Gornja Zenica. Prateći granicu mjesne zajednice, odnosno granice parcela k.č.2144/1, k.č.2143, k.č.2144/3, k.č.2138, k.č.2137, k.č.2133, k.č.2134, k.č.2120, k.č.2121, k.č.2107/2, k.č.2126, k.č.2127, k.č.2198, k.č.2197, k.č.2203, k.č.2205, k.č.2207, te dolazi na lokalni put k.č.2337 K.O. Gornja Zenica. Granica prati lokalni put do tromeđe parcela k.č.2337, k.č.2220, k.č.2237, lomi se u pravcu sjevera i obuhvata

parcele k.č.2220, k.č.2225, k.č.2226/3, k.č.2089, k.č.2094, k.č.2088, k.č.2091, k.č.2090/4, k.č.2090/1, k.č.2090/3, k.č.2077, k.č.2078, k.č.2069/3. Granica se lomi u pravcu zapada i obuhvata parcele k.č.2068/3, k.č.2067, k.č.2066, k.č.2058/1, k.č.2057, k.č.2052, k.č.2049, k.č.2045, k.č.2043, k.č.2041, k.č.2039, k.č.2038, k.č.2037, k.č.2035, k.č.2034, k.č.2033, k.č.2012, k.č.2004, k.č.2005, te presijeca put k.č.1972, dolazi na tromeđu parcela tog puta k.č.1972, k.č.1969 i k.č.1970 K.O. Gornja Zenica. Lomi se u pravcu sjevera i prati granice parcela k.č.1970, k.č.1971, k.č.1968, k.č.1967, k.č.1959, k.č.1958, k.č.1956, k.č.1955, k.č.1953 i k.č.1950. Granica pravolinijski dužinom od 185 metara presijeca parcele k.č.1949, k.č.1945, k.č.1944, k.č.1916, k.č.1917, k.č.1911, k.č.1908 i dolazi do Vražalskog potoka k.č.2343 K.O. Gornja Zenica, te se lomi u pravcu sjevera i prati Vražalski potok do tromeđe parcela k.č.2343 K.O. Gornja Zenica, k.č.1093 i k.č.1092 K.O. Dobriljevo. U istom pravcu granica prati parcele k.č.1092, k.č.1090/2, k.č.1094/1, k.č.1095/3, k.č.1095/2, k.č.1059, k.č.1060, k.č.1061, k.č.1062, k.č.1070, k.č.1073, k.č.1074, k.č.1075, k.č.1076, k.č.1077 i k.č.1078, te se ponovo vraća na Vražalski potok k.č.2343 i prati ga do tromeđe parcela k.č.2343, k.č.980 i k.č.299. Granica se dalje lomi u pravcu zapada i obuhvata sljedeće parcele k.č.299, k.č.306, k.č.308/1, k.č.308/2, k.č.292, k.č.293, k.č.294/2, k.č.294/1.

Granica dalje prati granicu mjesne zajednice Dobriljevo do granice parcele k.č.246 i nastavlja obuhvatajući parcele k.č.246, k.č.247/1, k.č.262/3, k.č.262/2, k.č.263/1, k.č.264, k.č.265, k.č.267/2, k.č.267/1, k.č.270, k.č.271/1, sve do lokalnog puta Zenica-Dobriljevo k.č.1211. Granica prati lokalni put k.č.1211 do tromeđe parcela k.č.1211, k.č.390/5 i k.č.4294 K.O. Zenica II, lomi se u pravcu sjevera i obuhvata parcele k.č.4294, k.č.4293, k.č.4291, k.č.4288, k.č.4287, k.č.4282, k.č.4280, k.č.4279 i dolazi do Kočevskog potoka k.č.4165. Uzvodno prati Kočevski potok dužinom od 160 metara i lomi se u pravcu sjevera, te presijecajući Kočevski potok i regionalne ceste R441 Zenica-Čajdraš-Vjetrenice i R413 Čajdraš-Stranjani-Ovnak, te dolazi do tromeđe parcela k.č.2973, k.č.2971/3 K.O. Zenica II i k.č.1251 K.O. Lokvine, te nastavlja prema sjeveru obuhvatajući parcele k.č. 2971/3, k.č.2967, k.č.2966, k.č.2965/1, k.č.2965/2, k.č.2929, k.č.2917, k.č.2918/4, k.č.4189, k.č.4269 K.O. Zenica II, zatim k.č.1215, k.č.1125 K.O. Lokvine. U pravcu sjevera granica nastavlja granicama sljedećih parcela k.č.1168, k.č.1111/2, k.č.1108, k.č.1105/2, k.č.1104, k.č.1077, k.č.1075/2, k.č.1075/1, k.č.1080/1, te presijeca lokalni put k.č.1171 i parcelu k.č.1015 i u istom pravcu obuhvata parcele k.č.1017, k.č.1018, k.č.1027, 1023, k.č.1021, k.č.1007, k.č.997, k.č.993, k.č.979, k.č.969, k.č.968, k.č.571, k.č.570, k.č.562/1, k.č.933, k.č.936/2, k.č.937, k.č.920/1, k.č.921, k.č.907, k.č.904, k.č.903, k.č.898, k.č.892 do lokalnog puta k.č.1169 K.O. Podbrežje.

Granica se lomi u pravcu sjeverozapada i prati trasu lokalnog puta k.č.1169 do tromeđe parcela k.č.1169 K.O. Podbrežje, k.č.3523, k.č.3404 K.O. Gradišće, zatim se blago lomi u pravcu sjevera i obuhvata sljedeće parcele k.č.3523, k.č.3403/1, presijeca parcelu k.č.3407 do tromeđe parcela k.č.3407, k.č.3409, k.č.3412, koju pravolinijski presijeca do parcele k.č.3380, koju također presijeca do tromeđe parcela k.č.3380, k.č.3381, k.č.3379. U istom pravcu dolazi do tromeđe parcela k.č.3379, k.č.3383, k.č.3378. Zatim nastavlja sjekući parcelu k.č.3378, do parcele k.č.3374 i obuhvata parcelu k.č.3374, k.č.3372, do lokalnog puta k.č.3599. Blago se lomi prateći lokalni put k.č.3599 i lokalni put k.č.2511, dolazi na tromeđu parcela k.č.2511, k.č.1361/1, k.č.1362/1. Na pomenutoj tromeđi granica se blago lomi prema istoku obuhvatajući parcele k.č.1362/1, k.č.1363, k.č.1365, te presijeca parcelu k.č.3403/1 i u istom pravcu nastavlja granicama parcela k.č.1373, k.č.1374, k.č.1456, k.č.1459/1, k.č.1463, mezarje k.č.1464 do lokalnog puta k.č.2512/1. U dužini od 145 metara granica prati lokalni put k.č.2512/1, zatim se lomi u pravcu sjeveroistoka i presijeca parcelu k.č.2513 i obuhvata parcelu k.č.1584, te presijeca lokalni put k.č.2514 do parcele k.č.1580. Lomi se u pravcu istoka i

nastavlja granicama parcela k.č.1580, k.č.1579, k.č.1577, k.č.1576, k.č.1575, k.č.1621, k.č.1624, k.č.1625, k.č.1626, k.č.1617, k.č.1616, k.č.1614 i k.č.1613.

Granica se ponovo lomi u pravcu juga i obuhvata parcelu k.č.1612 dolazi na četveromeđu parcela k.č.1612, k.č.2017, k.č.1608, k.č.2016, odakle nastavlja granicom parcele k.č.1608, te sijeće parcelu k.č.2009/3 i lokalni put k.č.2009/7 do tromeđe parcela k.č.2009/7, k.č.2006 i k.č.2009/6. Blago se lomi i u pravcu istoka te nastavlja granicama parcela k.č.2006, k.č.2005, pravolinijski presijeca parcelu k.č.1995 do granice parcele k.č.1994, lomi se u pravcu sjevera i nastavlja granicama parcela k.č.1988, k.č.1989, k.č.1990, k.č.1991, k.č.1828, presijeca parcele k.č.1827/1, k.č.1827/2 do granice parcele k.č.1823. Obuhvata istu i dolazi na četveromeđu parcela k.č.1827/2, k.č.1823, k.č.1821/1, k.č.1826. Granica u pravcu sjevera pravolinijski presijeca parcelu k.č.1821/1, te obuhvata parcelu k.č.1816, presijeca parcelu k.č.1630 i nastavlja granicama parcela k.č.1637, k.č.1639, k.č.1643, k.č.1644, k.č.1687, k.č.1689, k.č.1691, do lokalnog puta k.č.2515. Presijeca ga u dužini od 80 metara u pravcu sjevera i nastavlja do tromeđe parcela k.č.2515, k.č.1682, k.č.1683. Sa tromeđe parcela granica dalje nastavlja u istom pravcu granicama parcela k.č.1682, k.č.1680, te presijeca parcelu k.č.492, do granice parcele k.č.486 i nastavlja granicama parcela k.č.486, k.č.484, k.č.464, k.č.473, k.č.472, k.č.467, k.č.468, k.č.432, k.č.431, k.č.430, k.č.429, k.č.428, k.č.427, k.č.138, k.č.185, k.č.183, k.č.182, k.č.181, k.č.180, k.č.194, k.č.195, k.č.191, presijeca lokalni put k.č.2518/3. Obuhvatajući parcele k.č.208, k.č.211, k.č.212, k.č.213, granica presijeca parcele k.č.214 i k.č.218 do granice parcele k.č.220/3, lomi se i u pravcu sjevera obuhvata parcele k.č.220/3, k.č.220/2, k.č.220/1, k.č.2624, k.č.2623, k.č.2619, te presijeca parcele k.č.2612, k.č.2621 do tromeđe parcela k.č.2621 K.O. Gradišće, k.č.284, k.č.283 K.O.Banlozi, te nastavlja granicama parcela k.č.283, k.č.282, k.č.280, k.č.279, k.č.278, k.č.277, lomi se u pravcu istoka i dolazi do lokalnog puta k.č.352, ponovo se lomi u pravcu sjevera trasom lokalnog put i dolazi na tromeđu parcela k.č.352, k.č.221, k.č.271, obuhvata parcelu k.č.271 i parcelu k.č.270 dužinom od 30 metara. Lomi se i u pravcu sjevera presijeca parcelu k.č.221, te nastavlja obuhvatajući parcele k.č.228/1, k.č.190, sve do tromeđe parcela k.č.190, k.č.189 i k.č.350. Granica dalje nastavlja granicom parcele k.č.350 u dužini od 135 metara i dolazi do tačke X-6 491 947.08 i Y-4.901 081.78, lomi se u pravcu sjeveroistoka, presijeca parcelu k.č.350 do tromeđe parcela k.č.350 i k.č.346, K.O.Banlozi i k.č.1787 K.O. Zenica I. Sa tromeđe pomenutih parcela granica nastavlja obuhvatajući parcele k.č.1787, k.č.1801/1, k.č.1/8, te dolazi na početnu tačku A.

Član 4. (Sadržaj Urbanističkog plana)

(1) Urbanistički plan sadrži:

- Izvod iz planskog dokumenta višeg reda;
- Granicu obuhvata i podjelu teritorije;
- Stanovništvo;
- Osnovna namjena površina urbanog područja grada (građevinsko zemljište, poljoprivredno zemljište, šume i šumsko zemljište, vode i vodna područja);
- Namjena površina užeg urbanog područja, odnosno namjene površina građevinskog zemljišta kao površine za izgradnju objekata i građevinske parcele za uređenje zelenih površina)
- Stanovanje;
- Društvena infrastruktura (obrazovanje, nauka i kultura, zdravstvo, sport i rekreacija i sl.);
- Privreda i turizam;
- Infrastrukturni sistemi za zaštitnim infrastrukturnim pojasevima (saobraćaj, komunalni, elektroenergetski, telekomunikacijski i drugi);
- Kulturno-historijsko i prirodno naslijeđe,
- Zelene površine (parkovi, zaštitno zelenilo, zaštitni zeleni pojas)

- Ugrožena područja;
- Obaveze u pogledu izrade detaljnih planskih dokumenata (regulacioni planovi i urbanistički projekti);
- Uslovi korištenja, izgradnje, uređenja i zaštite prostora.

Član 5. (Dokumentacija Urbanističkog plana)

Dokumentacija Urbanističkog plana, u skladu s važećom zakonskom regulativom, sadrži:

- a) Knjiga 1: Prostorna osnova koja sadrži tekstualni i grafički dio:
Tekstualni dio:
  - Postojeće stanje prostornog uređenja
  - Analiza i ocjena stanja u prostoru
  - Koncepcija prostornog uređenjaGrafički dio: 22 grafička priloga rađena na geodetskim podlogama
Izrada: Digitalna i analogna
- b) Knjiga 2 : Projekcija prostornog uređenja sadrži tekstualni i grafički dio:
Tekstualni dio:
  - Opći posebni ciljevi prostornog uređenja
  - Projekcija prostornog uređenja
  - Odluka o provođenjuGrafički dio: 17 digitalnih grafičkih priloga rađenih na geodetskim podlogama
Izrada: Digitalna i analogna

Član 6. (Arhiviranje dokumentacije Urbanističkog plana)

Dokumentacija Urbanističkog plana čuvat će se u Službi za urbanizam Grada Zenica, ovjerena i potpisana od strane Nosioca pripreme i Nosioca izrade ovog plana.

Član 7. (Osnovni planski dokumenti)

Urbanistički plan je osnov za pripremu, izradu i donošenje ostalih planskih dokumenata prostornog uređenja, kao narednih faza detaljnog planskog uređenja prostora.

DIO DRUGI - PROGRAM MJERA URBANOG UREĐENJA I AKTIVNOSTI ZA PROVOĐENJE PLANA

Član 8. (Program mjera urbanog uređenje i aktivnosti)

Program mjera urbanog uređenje i aktivnosti za provođenje Urbanističkog plana:

- Obaveze u pogledu detaljnog planskog uređenja prostora,
- Obaveze izmjene i dopune donesenih dokumenata prostornog uređenja u obuhvatu Urbanističkog plana,
- Dinamika realizacije Urbanističkog plana.

Član 9. (Obaveze detaljnijeg planskog uređenja prostora)

- (1) Provedbeni dokumenti Urbanističkog plana odnose se na područja:
  - Zone mješovite namjene (stanovanje, stambeno-poslovne, zelene površine i dr.)
  - Stambene zone

- Privredne zone
- Sport i rekreacija
- Zone od posebnog značaja za kulturno-historijsko naslijeđe

(2) Urbanistički plan utvrđuje obavezu izrade 55 provedbenih planskih dokumenata.

Regulacioni planovi:

- RP Babina rijeka
- RP Bilino polje
- RP Bilmišće
- RP Blatuša
- RP Brist
- RP Centar I
- RP Centar II
- RP Crkvice
- RP Donja Gračanica
- RP Drivuša
- RP Gradsko groblje Prašnice
- RP Hamida
- RP Kamberovića polje
- RP Klinički centar
- RP Gornje Crkvice
- RP Klopče
- RP Krč
- RP Kamberovića ravan i padina
- RP Krivače
- RP Lukovo polje
- RP Mokušnice
- RP Nova Zenica
- RP Novo Radakovo
- RP Odmut, Jalija i Talića brdo
- RP Pehare
- RP Perin Han
- RP Pišće
- RP Podbrežje
- RP Poljice
- RP Poslovna zona Drivuša
- RP Poslovna zona Zenica I
- RP Poslovna zona Drivuša Metalno
- RP Poslovna zona Gorica I
- RP Poslovna zona Gorica II
- RP Poslovna zona Hidrogradnja Mošćanica
- RP Poslovna zona Kanal
- RP Poslovna zona Ošćenik
- RP Poslovna zona Podbrežje
- RP Poslovno rekreativna-turistička zona Zenica-Jug.
- RP Privredno-poslovna zona Zenica-Sjever
- RP Putovići
- RP Raspotočje
- RP Sjeverna privredna poslovna zona
- RP Sport i rekracija Rača
- RP Sport i rekreacija Siđe
- RP Trg Alije Izetbegovića
- RP Stanični trg
- RP Šljivik

- RP Talamis
- RP Tetovo
- RP Travnička
- RP Trg Rudara
- RP Trgovišće
- RP Zmajevac

Urbanistički projekti :

- Kazneno popravni zavod
- Garnizon
- Klopče
- Podbrežje

(3) Granice obuhvata provedbenih planskih dokumenata, vremenski period za koji se donose, nosioci izrade kao i ostale pojedinosti će se utvrditi Odlukama o pristupanju izradi tih dokumenata.

Član 10. (Evidentiranje i usklađivanje planske dokumentacije)

- (1) Urbanistički plan grada Zenica je osnov za izradu i donošenje detaljnih planskih dokumenata kao narednih faza planiranja i uređenja prostora.
- (2) Nadležni organ Grad Zenica, obavezan je izvršiti evidenciju do sada donesenih detaljnih planskih dokumenata, utvrditi njihovu usklađenosć sa odredbama ove Odluke i Urbanističkim planom.
- (3) Detaljne planske dokumente koji nisu usklađeni, potrebno je uskladiti sa ovom Odlukom i Urbanističkim planom po Zakonom propisanim procedurama, koje su propisane za izmjene i dopune planske dokumentacije.

Član 11. (Dinamika realizacije Urbanističkog plana)

- (1) Da bi se moglo operativno djelovati na području Urbanističkog plana, potrebno je u kontinuitetu nastaviti aktivnosti kojima će se ostvariti mogućnost rada svih gradskih organa i službi da konkretno ostvare zacrtane ciljeve i opredjeljenja.
- (2) Da bi se ovo moglo sprovesti, potrebno je pristupiti sljedećem :
  - (a) izvršiti inventarizaciju raspoložive prostorno-planske dokumentacije raznih nivoa donošenja i u tom postupku izvršiti selekciju i usklađivanje svih donesenih planskih dokumenata,
  - (b) izvršiti usklađivanje svih dokumenata koji nisu u skladu s Urbanističkim planom i ovom Odlukom.
- (3) Realizaciju mjera provedbe Urbanističkog plana vodi Nosilac pripreme, odnosno Grad Zenica putem nadležnih službi.

DIO TREĆI - UREĐENJE PROSTORA

1. Područje u granici Urbanističkog plana

Član 12. (Površina i granica Urbanističkog plana)

- (1) Površina koju pokriva Urbanistički plan grada Zenica iznosi ukupno 6.226,00 ha, odnosno 62.260.000,00 m².
- (2) Površina užeg urbanog područja grada Zenica iznosi 1.982,17 ha odnosno 19.821.700,00 m².

(3) Opis granica urbanističkog plana i užeg urbanog područja dat je u članu 3. stav (2) ove Odluke.

Član 13.
(Mjesne zajednice u granici Urbanističkog plana)

U granici Urbanističkog plana obuhvaćene su 42 mjesne zajednice:

- BANLOZI
- BILNO POLJE
- BILMIŠĆE
- BLATUŠA
- BRIST
- BRODA
- CARINA
- CENTAR
- CRKVICE
- DOBRILJENO
- DONJA GRAČANICA
- DONJA VRACA
- DRIVUŠA
- GORICA
- GORNJA ZENICA
- GORNJE CRKVICE
- GRADIŠĆE
- JALIJA
- JANJIĆI
- KLOPČE
- LOKVINE
- LONDŽA
- LUKOVO POLJE
- MOKUŠNICE
- MOŠĆANICA
- NOVA ZENICA
- NOVO RADAKOVО
- ODMUT
- PEHARE
- ZMAJEVAC
- VRAŽALE
- TRGOVIŠĆE
- TIŠINA
- TETOVO
- STARO RADAKOVО
- SEJMEN
- RIČICE
- RASPOTOČJE
- PUTOVIĆI- PUTOVIČKO POLJE
- PODBREŽJE
- PIŠĆE
- PERIN HAN

Član 14.

(Rejoni i urbane jedinice u granici Urbanističkog plana)

Urbanistički plan definira površine prostornih rejona i urbanih jedinica u urbanom području grada:

Rejoni:

	Površina (ha)	Površina (m ²)
Rejon 1	204,07	2040700,00
Rejon 2	1497,00	14970000,00
Rejon 3	1155,62	11556200,00
Rejon 4	1731,51	17315100,00
Rejon 5	1326,48	13264800,00

Urbane jedinice:

	Površina (ha)	Površina (m ²)
Urbana jedinica 1	53,59	535900,00
Urbana jedinica 2	16,91	169100,00
Urbana jedinica 3	26,73	267300,00
Urbana jedinica 4	27,29	272900,00
Urbana jedinica 5	79,55	795500,00
Urbana jedinica 6	153,97	1539700,00
Urbana jedinica 7	862,35	8623500,00
Urbana jedinica 8	480,68	4806800,00
Urbana jedinica 9	107,51	1075100,00
Urbana jedinica 10	255,67	2556700,00
Urbana jedinica 11	133,59	1335900,00
Urbana jedinica 12	619,85	6198500,00
Urbana jedinica 13	969,19	9691900,00
Urbana jedinica 14	762,31	7623100,00
Urbana jedinica 15	1326,48	13264800,00

Član 15

(Centralno gradsko područje i centralne zone)

(1) Centralno gradsko područje u potpunosti se nalazi u obuhvatu granice rejona 1 i predstavlja najveću koncentraciju različitih gradskih funkcija. Zbog mješovitih namjena i koncentracije različitih funkcija i sadržaja prostor je definiran prostornim centralnim zonama sa pripadajućim površinama urbanog područja :

(2) Centralne zone:

Centralne zone	Površina (ha)	Površina (m ²)
1	8,44	84400,00
2	4,55	45500,00
3	4,81	48100,00
4	8,82	88200,00
5	13,42	134200,00
6	8,70	87000,00
7	15,03	150300,00
8	18,19	181900,00
9	20,63	206300,00
10	8,81	88100,00
11	9,44	94400,00

12	8,67	86700,00
13	20,60	206000,00
14	12,45	124500,00
15	16,01	160100,00

Član 16.

(Prostorne karakteristike namjene površina unutar Urbanističkog plana)

- a) Stambena namjena - (S)
  - 1. Individualno stanovanje (porodične građevine na manjim parcelama) - S1,
  - 2. Kolektivno stanovanje (višeporodične i stambeno-poslovne građevine) - S2,
  - 3. Mješovito stanovanje (porodične, višeporodične i stambeno-poslovne građevine) – S3
- b) Stambeno-poslovna namjena - (SP)
  - 1. individualno stambeno-poslovna namjena - SP1;
  - 2. kolektivno stambeno-poslovna namjena - SP2
  - 3. mješovito stambeno-poslovna namjena - SP3
- c) Rezervirane površine (R)
  - 1. rezervirane površine - R1
  - 2. rezervirane površine (postplanski period) - R2
- d) Društvena infrastruktura (D)
  - 1. Obrazovanje - D1 (predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje),
  - 2. Kultura - D2
  - 3. Sport i rekreacija - D3
  - 4. Vierski objekti - D4
  - 5. Zdravstvo - D5
  - 6. Socijalna zaštita - D6
  - 7. Uprava i sudstvo - D7
  - 8. Ostala društvena infrastruktura - D8
- e) Privreda (P)
  - 1. Proizvodna namjena - P1
  - 2. Poslovna namjena - P2
  - 3. Ugostiteljsko turistička - P3
  - 4. Proizvodnja-energetika - PE
- f) Komunalna infrastruktura (K)
  - 1. Groblje - K1
  - 2. Gradska prečistač - K2
  - 3. Reciklažno dvorište - K3
  - 4. Tržnica - K4
- g) Urbano zelenilo - zelene površine (Z)
  - 1. parkovi - Z1
  - 2. park specijalne namjene - Z2
  - 3. zaštitno zelenilo - Z3
  - 4. zaštitni zeleni pojasi - Z4
  - 5. poljoprivredno zemljište - Z5
  - 6. šume i šumsko zemljište - Z6
- h) Površine posebne namjene – PPN
- i) Saobraćajna infrastruktura
- j) Vode i vodna područja (V)
- k) Zaštićena područja i lokaliteti (ZP)

a) Stambena namjena - S

**Član 17.
(Stambena namjena (S))**

- (1) Područja definirana kao površine namijenjene stambenoj namjeni (S) u smislu ove Odluke podrazumijevaju površine na kojima su postojeće i planirane građevine namijenjene porodičnom stanovanju za 1 i više članova domaćinstva.
- (2) U području planiranim za ove namjene definirana je struktura stanovanja:
  - a) Individualno stanovanje (S1)
  - b) Kolektivno stanovanje (S2)
  - c) Mješovito stanovanje (S3)

**Član 18.
(Individualno stanovanje (S1))**

- (1) Područja namjene individualno stanovanje (S1) ovom Odlukom utvrđuju ukupnu površinu građevinskih parcela od cca 1.743,45 ha, odnosno 17.434.579,17 m². Prosječna parcela za individualnu gradnju iznosi 300 – 750 m².
- (2) U objektima individualnog stanovanja dozvoljene su uslužne djelatnosti (zanati, servisi) do 30% neto površine objekta.
- (3) U područjima namjene individualno stanovanje dozvoljena je izgradnja objekata pratećih sadržaja društvene infrastrukture (škole, zdravstvo, sport i rekreacija, uslužne djelatnosti, posovanje i proizvodne djelatnosti).

**Član 19.
(Kolektivno stanovanje (S2))**

- (1) Područja namjene kolektivno stanovanje (S2) ovom Odlukom utvrđuju ukupnu površinu građevinskih parcela od cca 93,53 ha, odnosno 935.317,74 m².
- (2) U objektima kolektivnog stanovanja dozvoljene su uslužne djelatnosti (snabdijevanja, zanatske i servisne djelatnosti) do 30% neto površine objekta (suteren/prizemlje).
- (3) U područjima namjene kolektivno stanovanje dozvoljena je izgradnja objekata pratećih sadržaja društvene infrastrukture (škole, zdravstvo, sport i rekreacija, uslužne djelatnosti, posovanje i proizvodne djelatnosti). Preporučuje se da se formiraju zelene površine min. 10%.

**Član 20.
(Mješovito stanovanje (S3))**

- (1) Područja namjene mješovito stanovanje (S3) ovom Odlukom utvrđuju ukupnu površinu građevinskih parcela od cca 37,70 ha, odnosno 347.024,52 m².
- (2) U objektima mješovitog stanovanja dozvoljene su uslužne djelatnosti (snabdijevanja, zanatske i servisne djelatnosti, posovanje) do 30 % neto površine objekta (suteren/prizemlje).
- (3) U područjima namjene mješovito stanovanje dozvoljena je izgradnja objekata pratećih sadržaja društvene infrastrukture (škole, zdravstvo, sport i rekreacija, uslužne djelatnosti, posovanje i proizvodne djelatnosti). Preporučuje se da se formiraju zelene površine min. 10%.

**Član 21.
(Dozvoljena gradnja na području stambene namjene)**

- (1) Na području namjene iz člana 16. uz stambene građevine, dozvoljava se gradnja građevina koje ne ometaju osnovnu namjenu i koje služe svakodnevnim potrebama stanovnika užeg i šireg gravitacionog područja i to:

- a) građevine društvene infrastrukture, odnosno objekti za upravu, kulturu, školstvo, zdravstvenu i socijalnu zaštitu, vjerski objekti itd.,
  - b) građevine poslovne privrede (P2), odnosno poslovni objekti, trgovine i trgovački
  - c) kompleksi manjih kapaciteta, banke, uslužno zanatstvo, izložbeno-prodajni saloni i sl.,
  - d) građevine uslužno turističke privrede (P3) odnosno hoteli, moteli, ugostiteljsko turistički sadržaji, kongresni centri itd.,
  - e) gradnja i uređenje sportsko rekreacionih objekata i površina,
  - f) gradnja i uređenje infrastrukturnih sistema i komunalne infrastrukture,
  - g) gradnja i uređenje saobraćajnih površina, parkirališta i garaža,
  - h) gradnja i uređenje javnih površina odnosno trgovi, javnih pješačkih i zelenih površina.
- (2) Kompatibilne namjene i prateći sadržaji moraju biti djelatnosti koje nemaju negativan uticaj na okoliš i zdravlje ljudi, odnosno koji bukom, saobraćajnim intenzitetom i mirisom ne ometaju funkciju stanovanja.

Član 22.
(Nedozvoljena gradnja na području stambene namjene)

- (1) Na područje stambene namjene nije dozvoljena gradnja građevina proizvodno-privrednog karaktera (P1), kao i ostalih građevina za obavljanje djelatnosti, koja bukom ili štetnim emisijama narušavaju uslove stanovanja ili obavljanje dijelatnosti u susjednim građevinama.
- (2) Iznimno, u području stambene namjene dozvoljena je izgradnja građevine (proizvodno-privredne, proizvodno-zanatske, skladišne, servisne itd.) čija je djelatnost i tehnologija usklađena sa mjerama zaštite okoliša. Dopuštene su samo djelatnosti prihvatljive za okoliš, odnosno koje nisu energetski zahtjevne, koje su zasnovane na modernim i novim tehnologijama, koje bukom ili štetnim emisijama ne narušavaju uslove korištenja susjednih objekata i koji su saobraćajno primjerene za pretežnu namjenu u kojoj se nalaze.
- (3) Kod eventualnog lociranja navedenih sadržaja površina parcele ne može biti veća od 3.000 m². Ostali uslovi za lociranje i gradnju proizvodno-privrednih, proizvodno-zanatskih, skladišnih, servisnih građevina su utvrđeni u Poglavlju uslovi lociranja i gradnje građevine proizvodno-privredne građevine.

b) Stambeno-poslovna namjena - SP

Član 23.
(Stambeno-poslovna namjena (SP))

Područja stambeno-poslovne namjene (SP) su površine određene za sljedeću namjenu:

- Individualnu stambeno-poslovnu namjenu (SP1) P=34,31ha = 343.179,02 m²
- Kolektivnu stambeno-poslovnu namjenu (SP2) P=94,36ha= 943.604,04 m²
- Mješovitu stambeno-poslovnu namjenu (SP3) P= 144,16ha=1.441.605,06 m²

Član 24.
(Područja individualne stambeno-poslovne namjene (SP1))

Na području individualno stambeno-poslovne namjene mogu se raditi individualni stambeni objekti do 50% površine poslovног sadržaja. Ovom Odlukom utvrđuju se ukupne građevinske parcele od P=34,31 ha odnosno 343.179,02 m²

Član 25.

(Područja kolektivne stambeno-poslovne namjene (SP2))

Na području kolektivno stambeno-poslovne namjene mogu se raditi kolektivni stambeni objekti do 25% površine poslovnog sadržaja. Ovom Odlukom utvrđuju se ukupne građevinske parcele od P=103,85 ha, odnosno 1.038.504,04 m²

Član 26.

(Područja mješovite stambeno-poslovne namjene (SP3))

Na području kolektivno stambeno-poslovne namjene mogu se raditi individualni i kolektivni stambeni objekti, do 25% površine poslovnog sadržaja. Ovom Odlukom utvrđuju se ukupne građevinske parcele od P=34,31ha, odnosno 1.346.705,07m²

Član 27.

(Dozvoljena gradnja na području stambeno-poslovne namjene)

Na području stambeno-poslovne namjene mogu se graditi:

- a) građevine stambeno ili stambeno-poslovnog karaktera,
- b) građevine društvene infrastrukture, odnosno objekti za upravu, kulturu, školstvo, zdravstvenu i socijalnu zaštitu, vjerski objekti itd.,
- c) građevine poslovne privrede (P2), odnosno poslovni objekti, trgovine i trgovачki kompleksi, banke, uslužno zanatstvo, izložbeno-prodajni saloni i sl.,
- d) građevine uslužno turističke privrede (P3). U ovim namjenama dozvoljena je izgradnja građevina poslovne namjene, hoteli, moteli, ugostiteljsko turistički sadržaji, kongresni centri itd.

Član 28.

(Dozvoljena gradnja na području mješovite namjene)

Na području mješovite namjene, uz građevine stambenog, stambeno-poslovnog, poslovno-privrednog i turističko-privrednog karaktera, dozvoljava se gradnja građevina koje ne predstavljaju smetnju pretežnoj namjeni i funkcionalisanju ostalih sadržaja i to:

- a) gradnja i uređenje sportsko rekreacionih objekata i površina,
- b) gradnja i uređenje infrastrukturnih sistema i komunalne infrastrukture,
- c) gradnja i uređenje saobraćajnih površina, parkirališta i garaža,
- d) gradnja i uređenje javnih površina odnosno trgova, javnih pješačkih i zelenih površina.

Član 29.

(Nedozvoljena gradnja na području mješovite namjene)

- (1) Na području mješovite namjene nije dozvoljena gradnja građevina proizvodno-privrednog karaktera (P1), kao i ostalih građevina za obavljanje djelatnosti, koja bukom ili štetnim emisijama narušavaju uslove stanovanja ili obavljanje dijelatnosti u susjednim građevinama.
- (2) Iznimno, u području mješovite namjene mogu se graditi građevine (proizvodno-privredne, proizvodno-zanatske, skladišne, servisne itd.) čija je djelatnost i tehnologija usklađena s mjerama zaštite okoliša. Dopuštene su samo djelatnosti prihvatljive za okoliš, odnosno koje nisu energetski zahtjevne, koje su zasnovane na modernim i novim tehnologijama, koje bukom ili štetnim emisijama ne narušavaju uslove korištenja susjednih objekata i koji su saobraćajno primjerene za pretežnu namjenu u kojoj se nalaze.
- (3) Kod eventualnog lociranja navedenih sadržaja površina parcele ne može biti veća od 5.000 m². Ostali uslovi za lociranje i gradnju proizvodno-privrednih, proizvodno-zanatskih, skladišnih, servisnih građevina su utvrđeni u poglaviju uslovi lociranja i gradnje građevine proizvodno-privredne građevine.

c) Rezervirane površine - R

Član 30.
(Rezervirane površine (R1))

- (1) Područje namjene rezervirane površine (R1) su površine koje su utvrđene za stanovanje nakon sanacija rudničkih površina i zakonski ispoštovanih uslova industrijskog zagađivača u okviru propisanih okolišnih dozvola.
- (2) Ovom Odlukom se utvrđuje period od 5 godina za ispunjavanje uslova iz stava (1), a za praćenje i monitoring su nadležne službe Grada Zenica. Grad Zenica je u obavezi predočiti stanje Gradskom vijeću, da li su uslovi iz stava (1) ispoštovani. Ukoliko nisu ispoštovani uslovi, Gradsko vijeće Zenica će utvrditi rok i očitovati se o narednom postupanju.
- (3) Ovom Odlukom utvrđuju se ukupne površine građevinskih parcela namjene rezervirane površine od cca 26,26 ha, odnosno 262665,99m².
- (4) Područje namjene rezervirane površine su površine opredjeljene za stanovanje mlađih osoba i mlađih bračnih parova. Površine čine stambenu zajednicu za cca 2.500 stanovnika (prva faza izgradnje). U objektima namjene rezervirane površine iskorištenost područja iznosi 60-70%.
- (5) U područjima namjene rezervirane površine dozvoljena je izgradnja objekata pratećih sadržaja društvene infrastrukture iskorištenosti od 15-20% (dječiji vrtić, kulturni sadržaji).
- (6) Područje namjene rezervirane površine (R1) mora imati izrađen detaljni planski dokument.

Član 31.
(Rezervirane površine (R2))

- (1) Područja namjene rezervirane površine (R2) su površine određene za stambenu izgradnju u postplanskom periodu. Ovom Odlukom utvrđuju se ukupne površine građevinskih parcela od cca 25,81 ha, odnosno 258.100 m².
- (2) Područja namjene rezervirane površine (R2) moraju imati izrađen detaljni planski dokument.

d) Društvena Infrastruktura - D

Član 32.
(Društvena infrastruktura (D))

- (1) Društvena infrastruktura (D) u smislu ove Odluke, podrazumijeva površine na kojima se nalaze postojeće i planirane gređevine, a koje su definisane kao:
  - a) Obrazovanje (D1) - (predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje),
  - b) Kultura (D2),
  - c) Sport i rekreacija (D3),
  - d) Vjerski objekti (D4),
  - e) Zdravstvo (D5),
  - f) Socijalna zaštita (D6),
  - g) Uprava i sudstvo (D7) i
  - h) Ostala društvena infrastruktura (D8).
- (2) Područja namjene „Društvena infrastrukutra (D)“ organizuju se prostorno na površinama namjenjenim za gradske i rejonske centre u zonama javne i društvene infrastrukture.
- (3) Objekti društvene infrastrukture prostorno se organizuju i na površinama ostale namjene, posebno na površinama za stambene i stambeno-poslovne namjene (objekti urbane opreme) i površinama za sport i rekreaciju (objekti, ugostiteljstva, turizma, trgovine i sl.).
- (4) Na područjima namjene iz stava (2) ovog člana, osim primarne namjene dozvoljava se gradnja građevina i uređenje površina, koje upotpunjaju i služe osnovnoj namjeni:

- a) gradnja i uređenje infrastrukturnih sistema i komunalne infrastrukture,
  - b) gradnja i uređenje saobraćajnih površina, parkirališta i garaža,
  - c) gradnja i uređenje javnih pješačkih i zelenih površina.
- (5) Na području namjene utvrđene kao zone društvene infrastrukture nije dozvoljena gradnja građevina za stambenu, poslovnu i privrednu namjenu.
- (6) Izuzetno iz stava (5) ovog člana u zonama namjene društvene infrastrukture, dozvoljena je dogradnja, nadogradnja i rekonstrukcija postojećih objekata druge namjene, u skladu sa prostornim pokazateljima i urbanističko-tehničkim uslovima utvrđenim ovim Planom.

Član 33. (Obrazovanje (D1))

- (1) Obrazovne ustanove se dijele na:
- a) Predškolske ustanove,
  - b) Osnovne škole,
  - c) Srednje škole i
  - d) Fakulteti.
- (2) **Predškolske ustanove** su ustanove dječije zaštite: jaslice za djecu od 0-3 godine i vrtić za djecu od 4-6 godina sa osmosatnim boravkom. U planskom periodu mrežu objekata predškolskih ustanova potrebno je utvrditi tako da zadovolji svaku osnovnu urbanu jedinicu, sa dimezioniranjem prema planiranom broju stanovnika-djece (korisnika) odgovarajućeg područja, uz mogućnost njihovog lociranja u društvenim, mješovitim i stambenim zonama.
- (3) **Osnovne škole** kao ustanove redovnog devetogodišnjeg obrazovanja (namijenjene djeci od 6-14 godina starosti) treba da se organiziraju na način da zadovoljavaju zahtjevima dostupnosti i racionalne organizacije prostora kao i zadovoljavanje propisanih standarda i normativa osnovnog obrazovanja, uz mogućnost njihovog lociranja u društvenim, mješovitim i stambenim zonama. Naslijedenu mrežu osnovnog obrazovanja maksimalno sačuvati, te preispitati kapacitete izgrađenih površina uz mogućnost rekonstrukcije postojećih objekata (povećanje korisne površine) i uređenje vanjskih slobodnih prostora.
- (4) **Srednje škole** kao segment od posebnog javnog interesa se odvija kroz gimnazije, srednje muzičke i umjetničke škole, tehničke i srodne škole, vjerske škole, škole sa posebnim potrebama i domove učenika. Ove škole nisu vezane za određenu urbanu jedinicu ili rejon, ali je značajno da budu dobro saobraćajno povezane sa svim dijelovima grada, uz mogućnost njihovog lociranja u društvenim, mješovitim i stambenim zonama. Grupisanje srednjih škola u školske komplekse omogućava racionalniju iskorištenost prostora, ali ima i socijani aspekt boljeg kontakta omladine.
- (5) **Visokoškolske ustanove- fakulteti**, su ustanove od posebnog značaja za Zeničko-dobojski kanton, čija se mreža bazira na postojećem stanju i utvrđenom strategijom razvoja visoko obrazovnog sistema. Visoko obrazovanje je djelatnost koja se sprovodi se kroz akademske i stručne studije.
- U planskom periodu potrebno je:
- razmotriti mogućnost formiranja Kliničkog univerzitetskog centra u Zenici sa Medicinskim fakultetom, koji bi se locirao u krugu KBZ-a, razmotriti mogućnost formiranja Univerzitetskog kampusa, na lokaciji Instituta „Kemal Kapetanović“,
  - planirati rekonstrukciju i modernizaciju Studentskog doma, kapacitet povećati za cca 250 ležaja, izgradnjom aneksa uz postojeći objekat ili izgradnjom (rekonstrukcijom) objekta na nekoj novoj lokaciji u gradu.

**Član 34.
(Kultura – (D2))**

- (1) Mrežu kulturnih objekata potrebno je osigurati u smislu bolje dostupnosti kulturnih aktivnosti kroz adekvatan razmještaj na svim nivoima urbanog područja, te unaprijediti postojeće sadržaje u centralnim zonama.
- (2) Planom predvidjeti klasifikaciju kulturnih ustanova različitog stepena u zavisnosti od njihovog djelovanja i to na ustanove gradskog (i šireg) značaja, rejonskog značaja i značaja za urbanu jedinicu.
- (3) **Ustanove kulture od gradskog (i šireg) značaja** locirati u zonama koje su ovim Planom opredjeljene kao zone javne i društvene infrastrukture. Od ustanova gradskog i šireg značaja na području grada do kraja planskog perioda treba da budu:
- Bosansko narodno pozorište Zenica – postojeći objekat ;
  - Koncertna dvorana – novi objekat na lokaciji Crkvičko brdo;
  - Centralna gradska biblioteka – rekonstrukcija postojećeg ili novi prostor za biblioteku sa čitaonicom;
  - Muzej grada – postojeći objekat;
  - Gradska galerija ili izložbeni paviljon – novi objekat u objektu nekadašnje Fabrike papira („Papirna“), koji je proglašen nacionalnim spomenikom, a u kojem je prema Odluci o proglašenju dozvoljena adaptacija objekata u sklopu građevinske cjeline i njihova eventualna transformacija u muzejski, obrazovni ili izložbeni prostor ili u neke druge svrhe, na način koji neće ugroziti vrijednost objekata, te uz izradu projekta koje je odobrilo nadležno ministarstvo i uz stručni nadzor nadležne službe zaštite;
  - Prostore za ostale potrebe (lokalna televizija, radio, novine i sl.);
  - Kino na otvorenom – novi objekat;
  - Arhiv ZDK (osnivanje i osiguravanje potrebnog prostora);
- (4) **Ustanove kulture rejonskog značaja i značaja za urbanu jedinicu** moguće je locirati unutar zona opredjeljenih za društvenu, mješovitu i stambenu namjenu.

**Član 35.
(Sport i rekreacija – (D3))**

- (1) U planskom periodu kategoristati objekte za sport i fizičku kulturu prema značaju i ulozi na sljedeće kategorije:
- Objekti gradskog značaja,
  - Objekti rejonskog značaja i
  - Objekti u urbanim jedinicama (odnosno stambenim naseljima).
- (2) **Objekte za sport i rekreaciju od gradskog značaja** locirati u zonama koje su ovim Planom opredjeljene kao zone javne i društvene infrastrukture-sport i rekreacija.
- (3) **Objekti od gradskog značaja u Zenici**, koji postoje i koji treba da se planiraju u planskom periodu su:
- Gradski stadion Bilino polje – postojeći i u potpunosti u funkciji;
  - Sportsko-rekreativni centar Kamberovića polje (otvoreni i zatvoreni) – postojeći i u funkciji, ovaj centar pruža aktivnu i pasivnu rekreaciju građana;
  - Sportsko-rekreativni centar Plandilo – nije izgrađen. Planiran je da se gradi.
  - Gradski bazeni (na lokaciji Babina rijeka) – potrebno je dograditi postojeće sadržaje na bazenima i to: zatvoreni bazen i klizalište (otvorenog i zatvorenog tipa), sa svim pratećim funkcijama (svlačionice, ugostiteljstvo i sl.);
  - Streljana na Bilmišću – postojeći objekat;
  - Područja na kojima se nalaze deponije „Siđe“ i „Rača“ nužno je sanirati i rekultivisati, te ih prenamjeniti u sportsko-rekreativne zone od gradskog i rejonskog značaj, uz obavezno planiranje zelenih površina unutar sportsko-rekreativnog kompleksa (parkovi, park šume itd);

- (4) **Objekte za sport i rekreaciju od rejonskog značaja**, moguće je locirati unutar zona opredjeljenih za društvenu, mješovitu i stambenu namjenu, a treba da zadovolje interese svih starosnih grupa stanovništva. Sportski sadržaji rejonskog centra treba da budu: otvorena igrališta/sportski tereni (za košarku, odbojku, tenis, mali nogomet, rukomet i sl.) i zatvoreni objekti (sportska dvorana za male sportove sa gledalište i sl.). U sklopu rejonskih centara predviđeti objekte/prostore za dječiju zabavu i pasivnu rekreaciju građana (izletišta, šetališta, parkovske površine, zelenilo i sl.).
- (5) **Objekte za sport i rekreaciju u urbanim jedinicama** predviđjeti kao osnovne prostore za rekreaciju i fizičku kulturu djece, omladine i odraslih lica, a koji će po svom sadržaju pružati rekreativno-zabavne aktivnosti i koji će svakodnevno okupljati njihove koristnike, a to su u prvom redu: parkovi, dječja igrališta, manji sportski tereni i sl.

Član 36.
(Vjerski objekti – (D4))

- (1) Sve urbane jedinice (utvrđene Urbanističkim planom) imaju obezbjeđene uslove za obavljanje vjerskih potreba.
- (2) U planskom periodu, ukoliko bude dodatnih potrebe za izgradnjom novih vjerskih objekata, kroz planove nižeg reda moguće je obezbjediti lokalitete za njihovu izgradnju u okviru javnih prostora, namjenjenih za razvoj društvene infrastrukture, te u zonama privredno-poslovne, mješovite i stambene namjene.

Član 37.
(Zdravstvo – (D5))

Mrežu zdravstvene zaštite organizovati na nivou primarne, sekundarne i tercijarne zaštite. Na ovakovom konceptu stvarati šemu zdravstvene zaštite svih kategorija stanovništva preko mreže:

- Područnih ambulanti (ambulanti porodične medicine), koje treba da opslužuju od 5.000-8.000 stanovnika sa radijusom djelovanja od oko 2 km (6-10 km u seoskim područjima).
- Domova zdravlja – gradski i rejonski karakter zdravstvene zaštite za opsluživanje 50.000 - 80.000 stanovnika i radijusom djelovanja do 20 km. Dom zdravlja treba da objedinjava svu zdravstvenu zaštitu u vanbolničkom liječenju.
- Službe hitne medicinke pomoći na nivou grada, koju treba organizovati u sklopu kompleksa Doma zdravlja.
- Stacionarne ustanove regionalnog (kantonalnog) karaktera – Kantonalna bolnica Zenica u kojoj treba omogućiti kapacitet postelja za cca 380.000 stanovnika (broj stanovnika ZDK), odnosno 6 (7,5) postelja na 1.000 stanovnika, a po postelji 80 m² površine kompleksa bolnice.
- Apoteka, koje trebaju opsluživati oko 3.000-5.000 stanovnika, sa radijusom djelovanja do 3 km. Mrežu apoteka organizovati preko javnih i privatnih ustanova tako da svaka urbana jedinica treba da ima apoteku u zavisnosti od gravitacionog područja i same organizacije zdravstvene mreže

Član 38.
(Socijalna zaštita – D6))

- (1) Djelatnost socijalne zaštite kao deficitarne oblasti je potrebno ravnomjerno rasporediti u granicama urbanog područja u skladu sa postojećim kapacitetima specifičnim po tretmanu, stepenu njege i smještajnim kapacitetom.
- (2) Povećanje kapaciteta socijalne zaštite treba da omogući maksimalni komfor i standard kao i prostornu organizaciju ustanova socijalne zaštite.

**Član 39.
(Uprava i sudstvo – (D7))**

- (1) U javnu upravu na području grada Zenica se svrstavaju kapaciteti kantonalnog, gradskog, i lokalnog (mjesne zajednice) karaktera, te sudske i pravosudne djelatnosti na gradskom i kantonalnom nivou, poslovi javnog reda i sigurnosti, te ostale karakteristične djelatnosti.
- (2) U planskom periodu potrebno je:
- Zadržati postojeće kapacitete javne uprave, sa daljim ciljem njegovog funkcionalnog proširenja u skladu sa namjenom prostora i kompatibilnim sadržajima s posebnim akcentom na centralne ustanove svih nivoa administrativnog ustrojstva.
  - Kapaciteti javne uprave se mogu realizovati i u zonama namijenjenim poslovanju, kao i drugim površinama osnovne namjene ukoliko se radi o poboljšavanju lokacijskih uslova uz poštivanje ambijenta i specifičnosti date sredine.
  - Za lokalne nivoe, kao i za nova naseljena mjesta je obavezan kapacitet standardne opremljenosti javne uprave, koji kao takav doprinose poboljšanju općem standardu naselja, koji se može realizovati i u drugim namjenama poštujući osnovne sadržaje namjene.

**Član 40.
(Ostale društvene djelatnosti – (D8))**

U procesu razvoja društva, te unaprijeđenja društvene infrastrukture, pored postojećih objekata društvene infrastrukture, potrebno je voditi računa o mogućim novim sadržajima, te za njih kroz planske dokumente nižeg reda obezbjediti adekvatne lokacije.

e) Privreda - P

**Član 41.
(Poslovne zone)**

- (1) Lokacije i karakter poslovnih zona unutar Urbanističkog plana su preuzete iz planskog dokumenta višeg reda, Prostornog plana Grada Zenica (2016-2036.). Obzirom na detaljniji prikaz i bolje sagledavanje pojedinih lokacija poslovnih zona, izvršene su manje korekcije u površinama i usklađivanje funkcija, a u skladu sa osnovnim principima postavljenim u planskom dokumentu višeg reda.
- (2) U obuhvatu Urbanističkog plana su sljedeće privredno-poslovne zone:

Postojeće privredno - poslovne zone

Lokacija	Namjena	Djelatnost	Površina (ha)
Drivuša-Metalno	P1	metaloprerađivačka djelatnost	8,67
Kanal	P2	skladišta, transport,trgovina, mljekara	33,04
Perin Han (klaonica)	P2	prehrambena industrija	3,65
Pečuj	P2	trgovina,skladišta,servisi	4,16
Južna privredno- poslovna zona (Raspotočje)	P1, P2	rudarska djelatnost, pekara, komunalne djelatnosti, servisi, zanatstvo,trgovina na veliko i malo	27,94
Sjeverna privredno- poslovna zona	P1, P2	metalurška, metaloprerađivačka i rudarska djelatnost, skladišta, servisi, građevinarstvo, zanatstvo,transport, usluge,trgovina,mala i srednja preduzeća, Biznis inkubator, i dr.	375,13
UKUPNO:	POSTOJEĆA	-	452,59

Planirane privredno-poslovne zone

Lokacija	Namjena	Djelatnost	Površina (ha)
Gorica I	P2	energetika, proizvodno zanatstvo	18,32
Gorica II	P2	energetika, proizvodno zanatstvo	21,53
Hidrogradnja-Mošćanica	P2	mala i srednja preduzeća	13,07
Zenica - sjever	P2	postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, mala i srednja preduzeća	13,02
Zenica - jug	P2, P3	turizam, trgovina, ugostiteljstvo, informatičke djelatnosti, sportsko-rekreativni sadržaji (bez proizvodnih pogona i skladišta)	32,88
Drivuša	P2	mala i srednja preduzeća	13,47
Ošćenik	P2	energetika, proizvodno zanatstvo, prehrambena industrija	6,69
Podbrežje	P2	mala i srednja preduzeća	26,56
KRIP	P2,P3	Trgovina, ugostiteljstvo, servisi	5,03
UKUPNO	PLANIRANA	-	150,57

Član 42.
(Djelatnosti u privredi)

Djelatnosti u poslovnim zonama i poslovnim kompleksima treba da ispune sljedeće uslove u cilju zaštite prostora i okoliša:

- Racionalno korištenje prostora u cilju bolje iskoristivosti postojećih površina namijenjenih ovim djelatnostima, kako bi se spriječilo neopravdano zauzimanje novih površina;
- Primjena savremenih tehnologija, koje ne zagađuju okoliš;
- Zadovoljavanje zakonom propisanih mjera zaštite okoliša (zaštita od buke, mirisa, onečišćavanja zraka, zagađivanja podzemnih i površinskih voda i sl.);
- Zagađivači okoliša moraju voditi aktivnosti na stalnom smanjenu zagađenja.

f) Komunalna infrastruktura - K

Član 43.
(Groblja – (K1))

- (1) Groblje predstavlja obavezan sadržaj svakog naseljenog mjesta, koje egzistira na određenom lokalitetu i funkcioniра bez obzira na vrstu naselja i njegovu opremljenost drugim sadržajima.
- (2) Groblje je građevinsko zemljište, koje je namjenjeno za ukop ili sahranjivanje umrlih na području Grada, a mogu biti aktivna i pasivna.
- (3) Groblja su uređene površine na kojima se osim uređenih grobnih polja mogu graditi i prateći sadržaji u funkciji groblja (administrativno-komemorativni objekti, obredne dvorane, krematoriji, ekonomski objekti, kapele, mrtvačnice i sl.).
- (4) Obavljanje pogrebne djelatnosti na području Urbanističkog plana vrši se na gradskim grobljima u „Crkvicama“ (do popunjenošti) i na centralnom groblju „Prašnice“, kao i na separatnim/vjerskim grobljima, kojima upravljaju vjerske zajednice.
- (5) Ovim Planom predviđa se uspostava mreže grobalja i to:

- Gradsko groblje „Crkvice“ (zatvoreno), na kojem se ukopi vrše samo po prethodno rezervisanim grobnim mjestima i grobnim mjestima gdje su već ukopana umrla lica (dubinski uskopi);
  - Proširenje gradskog groblja „Prašnice“ za oko 5,70 ha, a uređenje i izgradnja ovog prostora vršit će se na osnovu detaljne planske dokumentacije;
  - Proširenje separatnih/vjerskih grobalja u svrhu racionalizacije prostora, ukoliko to dozvoljavaju lokalne i ambijentalne prilike, kao i minimalni uslovi koje je potrebno poštivati vezano za ovu namjenu, a u skladu sa važećim pravilnicima, koji regulišu ovu oblast;
  - Formiranje novih separatnih/vjerskih grobalja, čije će se precizne lokacije (mikrolokacije) i veličina ovih grobalja odrediti detaljnog planskom dokumentacijom, a u skladu sa potrebama lokalne zajednice;
  - Postojeća komunalna groblja se zadržavaju.
- (6) U planskom periodu potrebno je:
- uraditi katastar svih grobalja na području Grada i utvrditi njihov vlasnički status,
  - u skladu sa kantonalnim zakonom, koji uređuje oblast komunalnih djelatnosti donijeti posebne propise, koji uređuju oblast uređenja, održavanja i upravljanja aktivnim i pasivnim grobljima.

**Član 44.
(Gradski prečistač – (K2))**

- (1) S ciljem kvalitetnog prikupljanja otpadnih voda planirana su opredjeljenja za tri sekundarna kolektora (Babinski, Kočevski i Drivuša - Bojin Vir) koji se spajaju sa primarnim i završavaju na planiranom postrojenju za tretman otpadnih voda na parceli označenoj kao k.č.1/1 i k.č.1/2 K.O. Zenica I u naselju Banlozi, Zenica.
- (2) Do konačne realizacije izgradnje, lokacija za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda će se štititi na način kako je to predviđeno Urbanističkim planom, kroz namjenu površina.

**Član 45.
(Reciklažno dvorište – (K3))**

- (1) Reciklažno dvorište je objekat namijenjen razvrstavanju i privremenom skladištenju odvojeno skupljenih korisnih komponenti komunalnog otpada, ali i drugih posebnih vrsta otpada. To je fiksno nadzirano mjesto sa određenim radnim vremenom, na koje građani donose u za to postavljene kontejnere ili posude otpadne materijale, kao što su: papir i karton, valovita ljepenka, drvo (ambalaža i sl.), ambalažno staklo, limenke od pića i napitaka, bezbojno ravno staklo, crne metale, obojene metale, PET ambalažu, zeleni otpad (trava, lišće, granje i sl.), kućanske aparate (bijela tehnika) i dijelove autokaroserija, PVC ambalažu i dr.
- (2) Na teritoriji grada postoji samo jedno reciklažno dvorište (površine 0,57 ha) u krugu komunalnog preduzeće „ALBA“ d.o.o. Zenica, unutar kojeg se nalazi pretovarna stanica za potrebe pomenutog preduzeća, kao i kompostana za odlaganje i tretman zelenog (bio) otpada,
- (3) Reciklažno dvorište mora biti izgrađeno na nepropusnom platou, propisno označeno i ograđeno sa svim priključcima na postojeću komunalnu infrastrukturu (elektro, TT, vodovodna i kanalizaciona mreža). Svako reciklažno dvorište mora imati odgovarajući manipulativni prostor, koji je neophodan za rad brojnih mašina, kao i za smještanje posuda za prikupljanje otpada, pretovarne stanice, sortirnice i kompostane. Mora biti dovoljno udaljeno od riječnih tokova, poljoprivrednog zemljišta i zona stanovanja. Površina treba da bude između 1.000 i 2.000 m²,

- (4) U narednom planskom periodu potrebno je izgraditi i uspostaviti funkcionisanje dva nova reciklažna dvorišta, jedno površine između 1.000 i 2.000 m² i jedno manje površine do 300 m²,
- (5) Unutar uspostavljenih reciklažnih dvorišta obezbijediti prostor za pretovarnu stanicu, sortirnicu i kompostanu kao i prateću infrastrukturu.
- (6) Obavezno formiranje zelenih (tampon) zona oko reciklažnih dvorišta.

Član 46.
(Gradske tržnice – (K4))

- (1) Urbanističkim planom nisu utvrđene nove lokacije za ovu vrstu objekata za prodaju prehrambenih proizvoda, što ne isključuje mogućnost njihovog planiranja, ukoliko se ukažu potrebe stanovnika kroz izradu detaljnih planskih dokumenata.
- (2) Planom predvidjeti :
  - Rekonstrukciju i modernizaciju postojećih pijaca u svrhu unapređenja usluge, te proširenje assortimenta u skladu sa novim trendovima u prehrani.
  - U skladu sa potrebama, tržnice-pijace planirati u okviru postojećih i planiranih zona mješovite namjene, te eventualno u zonama stanovanja, kako bi se na cijelom urbanom području ravnomjerno zadovoljila potreba za opskrbom ovom vrstom roba.
  - Precizne lokacije (mikrolokacije) i veličine planiranih pijaca odrediti detaljnom planskom dokumentacijom.
  - Uređenje pijaca predvidjeti u skladu sa osnovnom namjenom i vrijednostima lokacije.
  - Za prodaju rabljenih roba, kao i stočnu piju neophodno je iznaci nove, povoljnije lokacije izvan urbanog područja gradskog centra (izvan granice Urbanističkog plana).

Član 47.
(Deponovanje otpada i sanacija lokaliteta)

- (1) Komunalni otpad sa teritorije grada Zenica se odlaže na Regionalnu deponiju „Mošćanica“ (koja nije u obuhvatu Urbanističkog plana), a osim ove lokacije ranije se koristila i deponija komunalnog otpada „Siđe“ koja je zatvorena 2010. godine. Pored ovih deponija, na teritoriji grada još uvijek egzistira i deponija industrijskog otpada „Rača“ na koju se odlaže otpad iz kompanije Arcelor Mittal Zenica,
- (2) Sekundarne sirovine se obrađuju u reciklažnom dvorištu unutar kompanije „Alba“ d.o.o.Zenica,
- (3) Shodno urađenim Planovima prilagođavanja upravljanja otpadom, lokalitet industrijske deponije „Rača“ je nužno zatvoriti, sanirati, rekultivisati i privesti ga drugoj namjeni (sportsko-rekreativno područje),
- (4) Shodno urađenim Planovima prilagođavanja upravljanja otpadom završiti započeti proces sanacije deponije „Siđe“, rekultivisati prostor, te ga privesti drugoj namjeni (sportsko-rekreativno područje),
- (5) Izgraditi što veći broj lokacija sa zelenim otocima na kojima će se vršiti selektivno odlaganje otpada kao što je papir, karton, plastika, metal, miješani komunalni otpad, PVC amabalaze itd.,
- (6) Obezbijediti uslove i lokacije za tretman specijalnog, opasnog i animalnog otpada,
- (7) U zonama kolektivnog, individualnog i mješovitog stanovanja, poslovnim zonama, zonama za sport i rekreaciju, kao i park šumama obezbijediti što više lokacija za gradnju zelenih otoka na kojima će se vršiti selektivno odlaganje otpada
- (8) Lokacije na kojima će se graditi zeleni otoci trebaju imati veće površine radi lakše manipulacije vozilima, odgovarajuću podlogu, broj posuda kao i prostor za isticanje edukativnih panoa, sve sa ciljem jačanja ekološke svijesti i smanjenju finalne količine odloženog otpada.

**Član 48.
(Upravljanje otpadom)**

- (1) Oformiti Centar za upravljanje otpadom na nivou Grada Zenice,
- (2) Zatvaranje, sanacija i rekultivacija područja na kojima se nalaze deponije „Rača“ i „Siđe“,
- (3) U planskom periodu sanirati i rekultivisati sve lokalitete na kojima se nalaze divlje deponije prema podacima Katastra divljih deponija za Grad Zenicu,
- (4) Obezbiti lokacije za tretman i zbrinjavanje opasnog, specijalnog i animalnog otpada,
- (5) Povećati stepen reciklaže, izgradnjom dva dodatna reciklažna dvorišta,
- (6) Povećati broj lokacija zelenih otoka, na kojima će se vršiti selektivno odlaganje otpada,
- (7) Stvaranje uslova za sanitarno upravljanje otpadom animalnog porijekla,
- (8) Obezbiti kontinuiranu edukaciju stanovništva i izradu ekoloških programa o načinu postupanja sa otpadom, što će rezultirati podizanjem ekološke svijesti stanovništva, te smanjiti ukupne količine otpada,
- (9) Redovno ažuriranje Katastra divljih deponija,
- (10) Izvršiti implementaciju usvojenih zakonskih propisa, planskih i strateških dokumenata, te izrada i usvajanje nedostajućih dokumenata, studija, elaborata itd., koji tretiraju temu zbrinjavanja otpada.
- (11) Izvršiti modernizaciju postojeće mehanizacije i infrastrukture,
- (12) U područjima individualnog i mješovitog stanovanja, gdje ne postoji mogućnost izgradnje zelenih otoka, omogućiti uspostavljanja sistema prikupljanja otpada u vidu specijalnih kesa / kanti za selektivni otpad.

g) Urbano zelenilo - zelene površine - Z

**Član 49.
(Urbane zelene površine - Z)**

- (1) Pod urbanim zelenim površinama podrazumijevaju se svi javni i privatni otvoreni prostori pokriveni nekom vrstom vegetacije. Urbane zelene površine bi trebale biti na raspolaganju svim stanovnicima grada u vidu mjesta za obavljanje pasivne ili aktivne, te dnevne ili poludnevne rekreacije. Urbane zelene površine također obuhvataju i mjesta predviđena za relaksaciju i odmor,
- (2) U urbanim sredinama značaj zelenila je višestruk :
  - Poboljšava klimatske i mikroklimatske uslove grada
  - Ublažava temperaturne skokove
  - Smanjuje količinu štetnih polutanata i lebdećih čestica u atmosferi
  - Smanjuje nivo komunalne buke
  - Sprečava pojavu erozije zemljišta,
- (3) Urbane zelene površine dijelimo na :
  - parkovi (Z1)
  - park specijalne namjene (Z2)
  - zaštitno zelenilo (Z3)
  - zaštitni zeleni pojasi (Z4)
  - poljoprivredno zemljište (Z5)
  - šume i šumsko zemljište (Z6)
- (4) Na grafičkim prilozima po procentu zastupljenosti su dominantne šume i šumsko zemljište, park-sume, kao i zaštitno zelenilo. Poljoprivredne površine (Z5) u granicama užeg urbanog područja su predstavljene kao zaštitno zelenilo (Z3), dok se poljoprivredno zemljište u granicama šireg urbanog područja opredjeljuje isključivo za poljoprivrednu djelatnost,
- (5) Urbano zelenilo ima svoju određenu površinu, kao i svoju namjenu.

**Član 50.
(Park – Z1)**

- (1) Parkovi su dio urbanih zelenih površina prostorno raspoređeni u postojećim zelenim gradskim površinama,
- (2) U zavisnosti od njihove veličine i prostorne raspoređenosti parkovi imaju gradski i rejonski značaj, kao i značaj za urbane jedinice, odnosno stambena naselja,
- (3) Parkovi su sastavni dio mreže zaštitnog zelenila čitavog grada (užeg i šireg urbanog područja),
- (4) Parkovi služe za odmor i relaksaciju i potrebno je da budu izolovani od saobraćajnica
- (5) Radi adekvatne zaštite urbanih zelenih površina uvedena je posebna kategorija, a to je kategorija park-šuma,
- (6) Park-šuma je slobodan šumski kompleks koji se nalazi uz teritoriju grada i direktno je povezan sa stambenim površinama,
- (7) Park –šume su u većini slučajeva locirane na rubnim dijelovima grada, služe za odmor i rekreativnu aktivnost,
- (8) Potrebno je planirati nove parkovske površine, kao i uraditi revitalizaciju postojećih parkova

**Član 51.
(Zaštitno zelenilo - Z3)**

- (1) Zaštitno zelenilo je dio urbanih zelenih površina i jedan od osnovnih higijenskih elemenata u gradu,
- (2) Njegov značaj za urbano područje se ogleda u sljedećem : regulisanje klimatskih uslova, količine polutanata i štetnih lebdećih čestica u atmosferi, razina buke itd,
- (3) Poljoprivredne površine koje se nalaze u granicama užeg urbanog područja su svrstane u zaštitno zelenilo (Z3),
- (4) Površine zaštitnog zelenila se također nalaze između kvartova, uz objekte stanovanja, obrazovanja, sporta i rekreativne dejavnosti, uz objekte kulture, unutar poslovnih zona, unutar vodozaštitnih zona, uz groblja i mezarja, te uz bolnicu i objekte zdravstvene zaštite,
- (5) Lokacije površina zaštitnog zelenila su prikazane na grafičkim prilozima.

**Član 52.
(Park specijalne namjene - Z2)**

- (1) U projekciji namjene površina planirana je specijalna parkovska površina koja se nalazi unutar Instituta „Kemal Kapetanović“. Riječ je o lokalitetu koji obiluje specifičnim i rijetkim dendrološkim vrstama koje su stare nekoliko decenija. U zelenilo specijalne namjene također spadaju i površine botaničkih bašti, zoološki vrtovi, arboretumi i slično. Ove površine obično imaju naučno-edukativnu ulogu za čije je upravljanje i održavanje potrebno stručno vođenje i da se ima kontrolisan pristup,
- (2) Specijalni park također ima i ulogu zaštitnog zelenila od velikog značaja duž čitavog poteza Travničke ulice.

**Član 53.
(Zaštitno zelenilo – Z3)**

- (1) Zaštitno zelenilo je dio urbanih zelenih površina i jedan od osnovnih higijenskih elemenata u gradu,
- (2) Njegov značaj za urbano područje se ogleda u sljedećem : regulisanje klimatskih uslova, količine polutanata i štetnih lebdećih čestica u atmosferi, razina buke itd,
- (3) Poljoprivredne površine koje se nalaze u granicama užeg urbanog područja su svrstane u zaštitno zelenilo (Z3),

- (4) Površine zaštitnog zelenila se također nalaze između kvartova, uz objekte stanovanja, obrazovanja, sporta i rekreacije, uz objekte kulture, unutar poslovnih zona, unutar vodozaštitnih zona, uz groblja i mezarja, te uz bolnicu i objekte zdravstvene zaštite,
- (5) Lokacije površina zaštitnog zelenila su prikazane na grafičkim prilozima.

Član 54.
(Zaštitni zeleni pojas - Z4)

- (1) Zaštitni zeleni pojas su urbane zelene površine formirane sa namjenom da štite pojedine lokacije od negativnih uticaja, ili pak da spriječe prodor negativnih antropogenih uticaja sa pojedinih lokacija, kao što su industrijski ili neki drugi teški zagađivači. U današnje vrijeme zaštitni zeleni pojasevi predstavljaju buffer zonu između saobraćajnica i naseljenih mesta. Pored svih nabrojanih funkcija, važna je i ona rekreativna, kao i ona estetska,
- (2) U definisanom vremenskom periodu nužno je pošumiti, ozeleniti i uspostaviti zaštitni zeleni pojas oko čitavog grada, sa posebnim akcentom na lokacije oko industrijskih postrojenja, kao i uz saobraćajnice,
- (3) Izvršiti obavezno formiranje zelenog zaštitnog pojasa na lokaciji oko haldija RMU Zenica,
- (4) Širenje i revitalizacija postojećeg zaštitnog zelenog pojasa oko kompanije Arcelor Mittal Zenica,
- (5) Širenje i revitalizacija zaštitnog zelenog pojasa duž čitave glavne gradske magistrale (GGM-a), kao i duž čitavog naselja Kanal radi prekomjernog zagađenja,
- (6) Zaštitni pojasevi mogu biti u vidu traka, prstena ili kompaktnih pejzažnih površina,
- (7) Na rubnim dijelovima grada intezivirati formiranje zaštitnog zelenog pojasa.

Član 55.
(Poljoprivredno zemljište – Z5)

- (1) Poljoprivredno zemljište je prirodno bogatstvo i dobro od općeg interesa, koje uživa posebnu zaštitu Kantona, odnosno općina, u skladu sa trenutno važećim zakonskim propisima, prostorno-planskom dokumentacijom i strateškim dokumentima,
- (2) Poljoprivredno zemljište se koristi za poljoprivrednu proizvodnju i ne može se koristiti u druge svrhe, osim u slučajevima utvrđenim Zakonom o poljoprivrednom zemljištu FBiH,
- (3) Poljoprivredno zemljište je teško obnovljiv prirodni resurs, čije se očuvanje zasniva na racionalnom i održivom eksploatašanju, te upotrebi agro i hidro meliorativnim tehničkim mjerama, sve sa ciljem poboljšanja kvalitete i sastava zemljišta,
- (4) Visokovrijedna poljoprivredna zemljišta, koja spadaju u agrozonu I (II, III i IV bonitetna kategorija) čuvati od svih vidova gradnje i urbanizacije, jer je njihova namjena isključivo poljoprivredna,
- (5) Sa ciljem očuvanja vrijednih bonitetnih kategorija, razlikujemo poljoprivredna zemljišta, koja se nalaze u granici užeg urbanog područja, kao i ona koja su razmještena po rubovima šireg urbanog područja, te na osnovu toga imamo definisane dvije kategorije:
  - a) Poljoprivredne površine koje se nalaze u granicama šireg urbanog područja (Z5) - ove površine su utvrđene prema postojećem stanju i namjeni, nalaze se na rubnim dijelovima grada i pretežno se koriste u poljoprivrednu svrhu,
  - b) Poljoprivredne površine koje se nalaze u granicama užeg urbanog područja – Zaštitno zelenilo (Z3) – riječ je o disperzno raspoređenom poljoprivrednom zemljištu manje površine, koje se često javlja kao prateća namjena u sklopu drugih namjena površina, kao što su objekti društvene infrastrukture, objekti kolektivnog i individualnog stanovanja, te u sklopu sportsko-rekreativne zone.

Član 56.
(Šume i šumsko zemljište – Z6)

- (1) Šume i šumsko zemljište, kao dobro od općeg interesa i kao važan prirodni resurs uživaju posebnu brigu i zaštitu Kantona, odnosno općina i koriste se pod uslovima i na način koji je propisan Zakonom o šumama ZDK, kao i trenutno važećim šumskogospodarskim osnovama,
- (2) Očuvanje ovog prirodnog resursa se zasniva na racionalnom i održivom eksploataisanju, a sve u skladu sa trenutno važećim šumskogospodarskim osnovama,
- (3) Šume i šumsko zemljište u državnom vlasništvu moraju se u potpunosti zaštititi i očuvati prema planskom opredeljenju, dok je za šume u privatnom vlasništvu potrebno izraditi registar vlasnika,
- (4) Potrebno je iznacići rješenje za ukupnjavanje (komasacija) sitnih posjeda, koji se nalaze u državnom vlasništvu,
- (5) Šume se nalaze na rubnim dijelovima granice Urbanističkog plana,
- (6) Šume mogu poslužiti za rekreaciju, odmor ili za razvoj turizma,
- (7) Dijelove šuma koji su označeni kao predjeli posebnih prirodnih vrijednosti (Uzunove stijene, Krivače, Golubak, dio Zmajevca, Volovska glava) potrebno je zaštititi kroz proglašavanje šuma posebne namjene ili zaštitnih šuma od strane Vlade FBiH,
- (8) Minimizirati procese pretvorbe šumskog u građevinsko zemljište,
- (9) Potrebno je redovno vršiti pošumljavanje u skladu sa šumskogospodarskim osnovama i spriječiti svaki pokušaj krčenja ili devastacije šumskih prostora.

Član 57.
(Područja posebne namjene - PPN)

Objekti i prostori od značaja za odbranu su objekti i prostori od posebnog značaja za državu Bosnu i Hercegovinu. Prostori koji se koriste za vojne potrebe – Kasarna u centralnom gradskom području Grada Zenice, imaju utvrđene režime zaštite u skladu sa postojećim zakonskim aktima koji tretiraju ovu oblast. Ove prostore treba adekvatno tretirati kroz izradu detaljnih planskih dokumenata, a koje rade nadležne službe pri Ministarstvu odbrane. Nadležni organi na svim nivoima vlasti/civilne strukture su dužne obezbijediti korišćenje svih vrsta podataka i dati detaljne informacije Ministarstvu odbrane za prostore i objekte u okruženju lokacija posebne namjene, a u cilju lakše i brže realizacije planiranih aktivnosti na objektima i prostorima od značaja za odbranu, mogućnosti usaglašavanja vojnih i civilnih struktura i dobijanja odobrenja Ministarstva odbrane BiH za površine u neposrednom okruženju.

Na području Grada Zenice, u centralnom gradskom području, smješteni su objekti i prostori od značaja za Federaciju BiH, u nadležnosti Federalnog ministarstva pravde: Kazneno popravni zavod i Ekonomija Kazneno popravnog zavoda.

Objekti i površine navedeni u predhodna dva stava ovog člana se zadržavaju na postojećim lokacijama do rješavanja njihovog statusa.

Navedeni objekti i površine su Urbanističkim planom iz 1982. godine planirani za prenamjenu u rejonski centar i izmještanje iz užeg gradskog područja. Međutim ova planirana rješenja do danas nisu realizovana, zbog čega je Gradsko vijeće Grada Zenice donijelo Zaključak o opredeljenosti Grada Zenica o statusu objekata i prostora od interesa za budući razvoj grada, broj: 01-45-241/22 od 04.01.2022. godine, kojim se izražava opredeljenost da se planira izmještanje objekata i prostora "Garnizona" i "Kazneno popravnog zavoda" na druge lokacije izvan obuhvata Urbanističkog plana, s tim da se Gradonačelnik Grada Zenica ovlašćuje da pokrene pregovore sa Federalnim ministarstvom pravde i Ministarstvom odbrane Bosne i Hercegovine u cilju realizacije ovog Zaključka.

Kada se pregovori pozitivno riješe u korist Grada Zenice, potrebno je što prije donijeti Odluku o izmjenama i dopunama Urbanističkog plana. Buduća namjena ovih lokaliteta će se odrediti kroz detaljnu analizu šireg područja.

DIO ČETVRTI - URBANISTIČKI POKAZATELJI PROSTORNIH OBUVATI, GRAĐEVINSKE PARCELE, PODJELA GRAĐEVINA PREMA NACINU LOCIRANJA, VOLUMENU I NAMJENI

Član 58.

(Koeficijent izgrađenosti prostornih obuhvata građevinskog zemljišta za izgradnju)

- (1) Koeficijent izgrađenosti (Ki) prostornog obuhvata (detaljnog planskog dokumenta) se odnosi na omjer površine ukupnog izgrađenog nadzemnog dijela (brutto građevinska površina/ BGP-a) svih građevina u odnosu na površinu obuhvata.
- (2) Ovom Odlukom se utvrđuje koeficijent izgrađenosti (Ki) prostornih obuhvata detaljne planske dokumentacije za stambene namjene, mješovite namjene i poslovne namjene na sledeći način:
  - a) Za stambene zone (stambena namjena) koeficijent izgrađenosti (Ki) preporučuje se da bude manji ili jednak 1,0 na ravnom terenu, 0,8 na kosom terenu,
  - b) Za stambeno-poslovne zone (stambeno-poslovna namjena) koeficijent izgrađenosti (Ki) preporučuje se da bude manji ili jednak 1,4 na ravnom terenu, a 1,0 na kosom terenu,
  - c) Za poslovne zone koeficijent izgrađenosti (Ki) preporučuje se da bude manji ili jednak 1,6 na ravnom terenu, a 1,2 na kosom terenu.

Član 59.

(Detaljni i precizni koeficijenti izgrađenosti)

- (1) Orientacioni parametri iz člana 58. definisani su za prostorne obuhvate veće od 10 ha, odnosno zone manjeg nivoa mjesne zajednice, koji unutar svog prostora zahtijevaju i pored izgradnje stambenih građevina i sve druge prateće sadržaje (poslovne, komercijalne, društvene, sportsko-rekreacione, parkovske, saobraćajne i komunalne).
- (2) Za detaljne planske dokumente manjih obuhvata, kao što su urbanistički projekti, najčešće vezani za jednu dominantnu funkciju i jedinstvenu građevinsku parcelu koeficijent izgrađenosti obuhvata se ne može definisati kao za veće prostorne cjeline.
- (3) Precizni koeficijenti izgrađenosti (Ki) pojedinačnih prostornih obuhvata se utvrđuju u okviru smjernica za izradu detaljnih planskih dokumenata.

Član 60.

(Osnovni urbani parametri i karakteristike građevinskih parcela i građevina)

Ovom Odlukom se definišu uslovi i način gradnje odnosno parametri kao što su:

- a) Površina građevinske parcele Pp;
- b) Procenat zauzetosti građevinske parcele (preporučeni) Pz;
- c) Koeficijent izgrađenosti građevinske parcele na kosom terenu Ki-k;
- d) Koeficijent izgrađenosti građevinske parcele na ravnom terenu Ki-r;
- e) Spratnost na ravnom terenu S-r;
- f) Spratnost na kosom terenu S-k;
- g) Visina objekta (na nižoj koti terena) Hm;
- h) Procenat zelenih i javnih površina Z-Jm;
- i) Širina uličnog fronta parcele Šp;
- j) Parkiranje - broj parking mesta P.

Član 61.
(Površina građevinske parcele i tipovi objekata)

- (1) Površina građevinske parcele (Pp) je pripadajući prostor građevine na kojoj se ona locira (gradi). Od same veličine (površine) i oblika parcele zavisi i mogućnost njene iskorištenosti odnosno sa povećanjem površine parcele otvara se mogućnost povećanja spratnosti objekta, kvalitetnijih distanci od susjednih objekata i parcela, ali i povećanja samog koeficijenta izgrađenosti.
- (2) U tabelarnim prikazima (urbanističko-tehničkih) uslova i načina smještanja građevina su tretirane slobodnostojeće, dvojne i građevine u nizu. Koeficijent i procent izgrađenosti se kod navedena tri tipa građevina razlikuje, iako se radi o istim veličinama parcela za realizaciju pojedinačnih građevina, odnosno:
  - a) slobodnostojeći objekti poželjno je da imaju određene distance u odnosu na svaku granicu građevinske parcele što u naravi usmjerava mogući procenat i koeficijent izgrađenosti;
  - b) kod dvojnih građevina se spajaju dvije građevine susjednih parcela, koje daju mogućnost povećanja procenta izgrađenosti, a samim tim i većeg koeficijenta izgrađenosti;
  - c) kod građevina u nizu se spaja tri ili više parcela, koje daju mogućnost dodatnog povećanja procenta izgrađenosti u odnosu na dvojne građevine, a samim tim i većeg koeficijenta izgrađenosti;
  - d) kada su u pitanju slobodnostojeće, dvojne ili građevine u nizu, površine građevinskih parcela lamela, blokova i otvorenih blokova mogu biti sastavljene od više katastarskih ili građevinskih parcela, ali se sa prostorno-planerskog aspekta mogu razmatrati i tretirati kao jedinstvena parcella.

Član 62.
(Osnovni urbanistički parametri)

Kod prostornog planiranja i uređenja pojedinačnih građevinskih parcela utvrđuju se osnovni urbanistički parametri i to:

- a) procenat zauzetosti (Pz) građevinske parcele (čestice), što predstavlja udio tlocrtne površine građevine u odnosu na površinu parcele;
- b) koeficijent izgrađenosti (Ki) za pojedinačne građevinske parcele, a odnosi se na omjer površine ukupnog izgrađenog nadzemnog dijela (BGP-a) u odnosu na površinu građevinske parcele. Koeficijent izgrađenosti pojedinačnih građevinskih parcela je direktno vezan za veličinu građevinskih parcela.

Član 63.
(Podjela građevina prema načinu lociranja i gabaritima)

Za planiranje i projektovanje građevina, Planom je definisano više faktora koji mogu uticati na njihovu tipologiju:

- a) pozicija građevina na parceli i njihov odnos prema susjednim građevinama;
- b) dimenzije građevina sa svojim horizontalnim i vertikalnim gabaritima (spratnost);
- c) proporcije građevina sa međusobnim odnosom horizontalnih i vertikalnih gabarita;
- d) volumen građevine sa svojim arhitektonsko-oblikovnim karakteristikama;
- e) ukupna bruto građevinska površina građevina ili građevinskih kompleksa;
- f) veličine (površina) građevinskih parcela za gradnju;
- g) nagib terena (ravni i blago nagnuti teren (r) do 15%, kosi teren (k) od 15% do 45%).

**Član 64.
(Tipovi pozicioniranja građevina)**

- (1) Na osnovu kriterija načina pozicioniranja građevina na parceli i njihovog odnosa prema susjednim građevinama, građevine se mogu podijeliti na sljedeće tipove pozicioniranja građevina:
- a) Slobodnostojeće građevine (S);
  - b) Dvojne građevine (D);
  - c) Građevine u nizu, (N);
  - d) Složene građevine - kompleksi (KP).
- (2) Nagib površine terena je značajan kod prostornog i urbanog planiranja, građenja objekata i infrastrukturnih zahvata.
- (3) Urbano područje Zenice je sa aspekta pogodnosti terena u odnosu na nagibe površina podijeljeno na pet kategorija:
- a) Optimalno povoljni tereni od 0% do 5% nagiba (izdvojeni su duž rijeka Bosne, Babine rijeke, Kočeve i drugih potoka);
  - b) Povoljni tereni od 5% do 15% nagiba (izdvojeni su na prelazu ravnog terena u brežuljkasti teren, te na grebenima i zaravnima brdovitog terena);
  - c) Uslovno povoljni tereni od 15% do 30% nagiba (obuhvataju bočne prostore duž i oko prethodnih kategorija i uglavnom su zastupljeni na padinskim dijelovima urbanog područja);
  - d) Nepovoljni tereni od 30% do 45%;
  - e) Izrazito nepovoljni tereni preko 45% nagiba (predstavljaju veći limitirajući faktor za urbanizaciju).
- (4) Kod tiploške kategorizacije građevine na ravnom terenu će imati oznaku „r“, a na kosom terenu oznaku „k“.

**Član 65.
(Podjela građevina na osnovu površine i volumena)**

Na osnovu kriterija koji su vezani za površinu, volumen (horizontalni i vertikalni gabarit), proporcije građevine i veličinu parcele, građevine se mogu podijeliti na sljedeće tipove volumena/gabarita građevina:

- a) Manje (niske) građevine spratnosti P do P3 (S do SP2) (M);
- b) Srednje građevine spratnosti P4 do P7 (SP3 do SP4) (SR);
- c) Veće (više) građevine spratnosti P8 do P12 (V);
- d) Velike (visoke) građevine i kompleksi spratnosti P13 do P20 (VL).

**Član 66.
(Slobodnostojeće građevine)**

- (1) Slobodnostojeće građevine (S) su građevine koje su sa sve četiri strane slobodne i daju najveću mogućnost arhitektonskog oblikovanja i načina funkcionalne organizacije unutrašnjeg prostora. Slobodnostojeće građevine su najčešće kvadratnog ili pravougaonog oblika, ali mogu biti i poluatrijumskog ili atrijumskog oblika.
- (2) U zavisnosti od pozicije građevine na parceli, volumena građevine, nagiba terena i drugih kriterija slobodnostojeće građevine se dijele na:
- a) slobodnostojeće manje (do P3 ili do SP2) građevine (SMr) - ravni t. i (SMk)-kosi t.;
  - b) slobodnostojeće srednje (P3-P7 ili do SP4) građevine (SSr) - ravni t. i (SSk)-kosi t.;
  - c) slobodnostojeće veće (od P8 do P12) građevine (SV) - samo na ravnom terenu;
  - d) slobodnostojeće velike (visoke preko P12) građevine (SVI) - samo na ravnom terenu.

**Član 67.
(Dvojne građevine)**

- (1) Dvojne građevine - lamele (D) su građevine koje su sa tri strane slobodne, a četvrta strana (fasada) je spojena zabatnim zidom bez otvora sa susjednim objektom, odnosno spajanjem dvije slobodnostojeće građevine čime se omogućava racionalno korištenje zemljišta.
- (2) U zavisnosti od pozicije građevine na parceli, volumena građevine, nagiba terena i drugih kriterija dvojne građevine se dijele na:
  - a) dvojne manje (do P3 ili do SP2) građevine (DMr)-ravni teren i (DMk)-kosi teren;
  - b) dvojne srednje (od P3 do P7 ili do SP4) građevine (DSr)-ravni t. i (DSk)-kosi t.;
  - c) dvojne veće (od P8 do P12) građevine (DV) - samo na ravnom terenu;
  - d) dvojne velike (visoke preko P12) građevine (DVI) - samo na ravnom terenu.

**Član 68.
(Građevine u nizu)**

- (1) Građevine u nizu - lamele (N) su građevine koje su slobodne sa dvije strane, osim građevina na kraju niza koje su otvorene sa tri strane, što predstavlja najveći oblik koncentracije fizičkih struktura i najracionalnijim korištenjem zemljišta.
- (2) Postoje tri oblika grupisanja građevina u nizu:
  - a) linearni niz (otvoreni blok);
  - b) poluzatvoreni niz (poluotvoreni blok);
  - c) zatvoreni niz (zatvoreni blok).
- (3) U zavisnosti od pozicije građevine na parceli, volumena građevine, nagiba terena i drugih kriterija građevine u nizu se dijele na:
  - a) manje građevine u nizu (do P3 ili do SP2) (NMr)-ravni teren i (NMk)-kosi teren;
  - b) srednje građevine u nizu (od P3 do P7 ili do SP4) (NSr)-ravni t. i (NSk)-kosi t.;
  - c) veće građevine u nizu (od P8 do P12) (NV) - samo na ravnom terenu;
  - d) velike (visoke) građevine u nizu (više od P12) (NVI) - samo na ravnom terenu.

**Član 69.
(Složene građevine)**

- (1) Složene građevine - kompleksi (KP) predstavljaju sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina. Odlikuju se velikim površinama građevinske parcele kao i većim horizontalnim i vertikalnim gabaritima.
- (2) U zavisnosti od specifičnosti lokaliteta i prostornih odnosa sa građevinama u okruženju, zavisi i ukupni vizuelni identitet građevine izražen kroz kompozicioni sklop različitih volumena. Unutar različitih volumena daje se mogućnost smještaja različitih sadržaja koji čine jedinstven multifunkcionalni kompleks.
- (3) Kod izrade detaljne planske dokumentacije ili izdavanja stučnih mišljenja, poštivajući utvrđene urbanističke uslova (koeficijent izgrađenosti, maksimalne spratnosti, distance između građevina itd.) moguće je formiranje dviju grupacija, odnosno kompozicionih rješenja:
  - a) kombinovane grupacije građevina sličnih gabarita, što predstavlja kombinaciju slobodnostojećih, dvojnih i građevina u nizu, ali sa sličnim volumenima i spratnošću;
  - b) kombinovane grupacije građevina različitih gabarita, što predstavlja kombinaciju slobodnostojećih, dvojnih i građevina u nizu sa različitim volumenima i spratnošću.

**Član 70.
(Visina i spratnost građevina)**

- (1) Visina odnosno spratnost građevina i njihov međusobni odnos je jedna od karakteristika građevina koje kod urbaniziranja i planiranja prostora bitno utiču na opći kvalitet urbanog

prostora. Za što kvalitetnije i racionalnije urbanističko rješenje je potrebno naći balans kod odabira veličine (visine) objekata i stvaranje adekvatnih fizičkih struktura unutar pojedinih namjena prostora.

- (2) Kod definisanja spratnosti uzeti u obzir i nagib terena, odnosno za objekte na ravnom terenu do 15% nagiba terena se prva nadzemna etaža tretira kao prizemlje, dok se kod većih nagiba prva nadzemna etaža uglavnom tretira kao suteren (a u skladu sa definicijom etaža utvrđenih zakonom o prostornom planiranju).
- (3) Utvrđivanje visine i spratnosti građevina definiše se sljedeći način:
- visina građevina (H) je zbir visina svih nadzemnih spratnih etaža + 1 m i računa se od najniže kote uređenog terena uz pročelje građevine do gornje ivice završne atike ravnog krova ili do vrha nadzide tavanske etaže od maksimalno 0,5 m ili nadzide potkrovne etaže od maksimalno 1,5 m;
  - kod računanja ukupne visine građevina je uzeta spratna visina jedne etaže od maksimalno 3,0 m;
  - ukoliko se radi o građevini sa većim spratnim visinama etaža (a manjom spratnošću) uzima se ukupna visina građevine za definisanje adekvatnih distanci prema susjednim građevinama i parcelama;
  - spratna visina etaže (He) je konstruktivna visina jedne spratne etaže, odnosno visina od kote poda jedne etaže do kote poda sljedeće etaže;
  - spratnost građevina je podatak o broju nadzemnih etaža (S+P+2-suteren, prizemlje i dva sprata). Ovom Odlukom se razmatraju samo spratnosti građevina nadzemnih etaža, dok se broj podzemnih etaža definiše kod izrade detaljnih planskih diokumenata ili kroz stručno mišljenje.

Član 71. (Fasadna platna)

Fasadna platna objekta i njihova pozicija imaju važnu ulogu kod definisanja distanci građevina u odnosu na susjedne parcele, susjedne građevine i javne površine. Dijele se na:

- Fasada fronta (ulična) (Ff) stambenih, stambeno poslovnih i poslovnih građevina je fasada na kojoj se nalaze prozorski otvori (glavnih) prostorija građevine većih od 1,0 m² (dnevni boravci, sobe, kancelarije itd.) i koja je uglavnom orijentisana prema saobraćajnici ili pristupnom (saobraćajnom ili pješačkom) putu. U zavisnosti od veličine i oblika parcele, kao i pozicije parcele u odnosu na susjedne građevine i parcele frontalna fasada može biti i drugačije pozicionirana. Građevine koje su pozicionirane na uglovnicama u pravilu imaju dvije (ulične) frontalne fasade.
- Fasada stražnjeg dijela dvorišta (Fs) stambenih, stambeno poslovnih i poslovnih građevina je fasada na kojoj se nalaze prozorski otvori glavnih prostorija građevine većih od 1,0 m² (dnevni boravci, sobe, kancelarije itd) i koja je u pravilu orijentisana prema stražnjem unutrašnjem dijelu dvorišta. U pravilu su frontalna ulična i stražnja dvorišna fasada na suprotnim stranama građevine, ali u zavisnosti od veličine i oblika parcele, kao i pozicije parcele (npr. uglovnica) u odnosu na susjedne građevine i parcele navedene fasade mogu biti i drugačije pozicionirane. Na uglovnicama su u pravilu dvije ulične i dvije stražnje dvorišne fasade.
- Fasada bočnog dijela dvorišta (Fb) stambenih, stambeno poslovnih i poslovnih građevina je zabatna fasada bez otvora ili fasada na kojoj se nalaze prozorski otvori pratećih prostorija manjih od 1,0 m² (kuhinja, kupatilo, wc, hodnik, stubište itd). U pravilu su bočne fasade na suprotnim stranama građevine ali u zavisnosti od pozicije parcele (npr. uglovnica) u odnosu na susjedne građevine i parcele navedene fasade mogu biti i drugačije pozicionirane.

Član 72.
(Distance između objekata)

- (1) Distance između objekata i njihov međusobni odnosi znatno utiču na kvalitet oblikovanja urbanih struktura. Za izradu urbanističkih rješenja sa izbalansiranim odnosom između visina i distanci objekata utvrđene su definicije distanci karakterističnih fasada, na koje utiče i na definisanje navedenih distanci utiče i tipologija građevina, kao i tipologija mikrolokaliteta.
- a) Distanca frontalne fasade građevine od susjedne građevine (Dfg) je distanca dijela građevine sa frontalnom fasadom prema saobraćajnici u odnosu na naspramnu susjednu građevinu.
  - b) Distanca frontalne fasade građevine od granice građevinske parcele (Dfr) je distanca dijela građevine sa frontalnom fasadom od regulacione linije prema saobraćajnici.
  - c) Distanca frontalne ulične fasade građevine od osovine saobraćajnice (Dfu) predstavlja udaljenost građevinske linije uličnog fronta građevine od osovine saobraćajnog koridora.
  - d) Distanca stražnje (dvorišne) fasade građevine (Dsg) je distanca dijela građevine sa stražnjom (dvorišnom) fasadom u odnosu na naspramnu susjednu građevinu (preporučena).
  - e) Distanca stražnje (dvorišne) fasade od granice parcele (Dsr) je distanca dijela građevine sa stražnjom (dvorišnom) fasadom od granice naspramne susjedne parcele, odnosno regulacione lije stražnjeg dijela parcele.
  - f) Bočna distanca od susjedne građevine (Dbg) je distanca bočne fasade građevine (sa otvorima manjim od 1,0 m²) u odnosu na susjednu građevinu.
  - g) Bočna distanca od granice parcele (Dbr) je distanca građevine sa bočnom fasadom (sa otvorima manjim od 1,0 m²) od granice susjedne parcele (bočne regulacione linije).
- (2) Distanca frontalne ulične fasade (Dfg) i distanca stražnje (dvorišne) fasade (Dsg) su u naravi strane objekta na koje su najčešće orijentisani dnevni boravci i sobe, odnosno prostorije koje zahtjevaju i kvalitetniju insolaciju. Navedene fasade imaju slične funkcionalne karakteristike te se kod numeričko definisanje njihovih distanci utvrđuju na identičan način. To je naročito izraženo kod distanci vezanih za bočne fasade, odnosno da li se radi o slobodnostojećoj, dvojnoj ili građevini u nizu.
- (3) Sve navedene distance prikazane u tabelarnom prikazu poglavlja „Uslovi lociranja, gradnje i uređenja građevina i površina“, predstavljaju preporučene udaljenosti, a koje će se precizno definisati kod donošenja odluke o pristupanju izradi detaljnih dokumenata, izradi detaljnog dokumenta prostornog uređenja ili stručnom mišljenju.
- (4) Preporučene distance frontalnih uličnih fasada definisane u poglavlju „Uslovi lociranja, gradnje i uređenja građevina i površina“ mogu biti i manje ukoliko se radi o izgradnji unutar već formiranog uličnog fronta sa postojećim građevinama.

Član 73.
(Namjene površina u granici Urbanističkog plana)

Namjena površina	Oznaka namjene	Površine (ha)
Stambena namjena (S)		
Individualno stanovanje	S1	1.743,45
Kolektivno stanovanje	S2	93,53
Mješovito stanovanje	S3	37,70
UKUPNO		1.874,68

Stambeno-poslovna namjena (SP)		
Individualno stambeno-poslovna namjena	SP1	34,31
Kolektivno stambeno-poslovna namjena	SP2	94,36
Mješovito stambeno-poslovna namjena	SP3	144,16
UKUPNO		272,83
Rezervirane površine (R)		
Rezervirane stambene površine nakon sanacije rudnika i zagađenja industrije	R1	26,26
Rezervirane površine za širenje naselja u postplanskom periodu	R2	25,81
Površine posebne namjene	PPN	27,86
UKUPNO		79,93
Javna i društvena infrastruktura (D)		
Obrazovanje	D1	13,88
Kultura	D2	1,86
Sport i rekreacija	D3	119,53
Vjerski objekti	D4	3,70
Zdravstvo	D5	12,66
Socijalna zaštita	D6	0,82
Uprava i sudstvo	D7	1,78
Ostala društvena infrastruktura	D8	2,73
UKUPNO		157,80
Privreda (P)		
Proizvodna namjena	P1	266,54
Poslovna namjena	P2	236,70
Ugostiteljsko turistička	P3	32,12
Proizvodnja-energetika	PE	89,35
UKUPNO		539,86
Komunalna infrastruktura (K)		
Groblja	K1	41,26
Gradski prečistač	K2	8,28
Reciklažno dvorište	K3	0,57
UKUPNO		49,27
Urbano zelenilo – zelene površine (Z)		
Parkovi	Z1	21,02
Park specijalne namjene	Z2	0,78
Zaštitno zelenilo	Z3	163,47
Zaštitni zeleni pojас	Z4	59,97
Poljoprivredno zemljишte	Z5	1.371,34
Šume i šumska zemljišta	Z6	1.358,13
UKUPNO		2.974,71
Površine saobraćajne infrastrukture		
Autocesta	AC	10,73

Saobraćajne površine	S	129,64
Putnički terminal	PT	3,85
Parking za cestovna teretna vozila	PTV	1,08
Distributivni centar	DC	5,62
UKUPNO		151,29
Vode i vodna područja		
Vodene površine	V1	125,80
Zone sanitarne zaštite izvorišta Kategorija I	V2	7,12
UKUPNO		132,92
Zaštićena područja i lokaliteti (ZP)		
Nacionalni spomenik – Kompleks „Papirna“	ZP1	0,72
UKUPNO		0,72

DIO PETI - USLOVI LOCIRANJA, GRADNJE I UREĐENJA GRAĐEVINA I POVRŠINA

Član 74.

(Uslovi lociranja i gradnje stambenih i stambeno-poslovnih građevina u zonama (S) i (SP))

- (1) Stambene i stambeno-poslovne građevine se mogu locirati u okviru stambene zone S i mješovite zone SP1, SP2 i SP3. U iznimnim slučajevima se može locirati i u zonama druge namjene kao prateća namjena.
- (2) Stambene građevine se mogu graditi kao:
  - a) stambene individualne (porodične) građevine (niske građevine),
  - b) stambene kolektivne (višeporodične) i stambeno-poslovne građevine (niske, srednje, više i visoke građevine).

Član 75.

(Stambene individualne (porodične) niske građevine - uslovi lociranja gradnje)

- (1) Stambena individualna (porodična) građevina je niska građevina sa visinom do tri nadzemne etaže. Stambena porodična građevina može se graditi kao: individualni (porodični) objekti, rezidencijalne kuće i vikend kuće.
- (2) Prema tipu stambene porodične građevine se mogu graditi kao:
  - a) slobodnostojeće građevine,
  - b) dvojni građevine (otvoreni i poluotvoreni blok),
  - c) građevine u nizu (poluotvoreni i zatvoreni blok).
- (3) Kod uslova lociranja i gradnje su kroz tabelarni prikaz su uzete u obzir parcele u rasponu od 150 m² do 1500 m² za sva tri tipa građevina.
- (4) Odlukom su utvrđeni koeficijenti izgrađenosti koji su u direktnoj vezi sa veličinom parcele kod sva tri tipa građevina. Sa povećanjem površine građevinske parcele mijenjaju se prostorne mogućnosti za lociranje građevina, odnosno otvara se mogućnost za povećanje BGP-a objekta, a samim tim i koeficijenta izgrađenosti.
- (5) Procenat izgrađenosti dvojnih građevina i građevina u nizu može biti znatno veći od procenta izgrađenosti slobodnostojećih građevina što podrazumjeva i proporcionalno povećanje koeficijenta izgrađenosti.

Član 76.**(Urbanističko-tehnički uslovi smeštaja i gradnje građevina)**

(1) Za sva tri tipa su utvrđeni urbanističko-tehnički uslovi smještaja i gradnje građevina prema veličini građevinskih parcela kako slijedi:

MANJE (NISKE) GRAĐEVINE (P – P+3)							
SLOBODNOSTOJEĆE GRAĐEVINE (OTVORENI BLOK) SMr & SMk							
Pp	150 - 300	300 - 450	450 - 600	600 - 750	750 - 1000	1000 -	1250 -
Pz	35-45%	35-45%	35-45%	35-45%	35-45%	35- 45%	35-45%
Ki-r	0,5 - 0,7	0,8 - 0,9	1,0 - 1,1	1,2 - 1,3	1,4 - 1,5	1,6 - 1,7	1,8 - 1,9
Ki-k	0,4 - 0,6	0,7 - 0,8	0,9 - 1,0	1,0 - 1,1	1,2 - 1,4	1,5 - 1,6	1,7 - 1,8
S-r	P+1 – P+2*	P+1 – P+2	P+2	P+2 – P+3*	P+2 – P+3*	P+2 – P+3	P+2 - +P3
S-k	S+P – S+P+1	S+P – S+P+1	S+P+1	S+P+1 -	S+P+1 -	S+P+1 – P+2	S+P+1 – P+2
H	7m - 10m	7m - 10m	10m	10m	10m - 13m	13m -	13m -
DVOJNE GRAĐEVINE (OTVORENI I POLUOTVORENI BLOK) DMr & DMk							
Pp × 2	150 - 300	300 - 450	450 - 600	600 - 750	750 - 1000	1000 -	1250 -
Pz	40-50%	40-50%	40-50%	40-50%	40-50%	40-50%	40-50%
Ki-r	0,8 - 0,9	1,0 - 1,1	1,2 - 1,3	1,4 - 1,5	1,6 - 1,7	1,8 - 1,9	2,0 - 2,1
Ki-k	0,7 - 0,8	0,9 - 1,0	1,1 - 1,2	1,3 - 1,4	1,5 - 1,6	1,7 - 1,8	1,9 - 2,0
S-r	P+1 – P+2	P+1 – P+2	P+2	P+2 – P+3*	P+2 – P+3*	P+2 – P+3	P+2 – P+3
S-k	S+P – S+P+1	S+P – +S+P+1	S+P+1	S+P+1 -	S+P+1 -	S+P+1 – S+P+2	S+P+1 – S+P+2
H	7m - 10m	7m - 10m	10m	10m	10m - 13m	13m -	13m -
GRAĐEVINE U NIZU (POLUOTVORENI I ZATVORENI BLOK) NMr & NMk							
Pp × 3	150 - 300	300 - 450	450 - 600	600 - 750	750 -	1000 -	1250 -
Pz	45-55%	45-55%	45-55%	45-55%	45-55%	45-55%	45-55%
Ki-r	1,1 - 1,2	1,3 - 1,4	1,5 - 1,6	1,7 - 1,8	1,9 - 2,0	2,1 - 2,2	2,3 - 2,4
Ki-k	1,0 - 1,1	1,2 - 1,3	1,4 - 1,5	1,6 - 1,7	1,8 - 1,9	2,0 - 2,1	2,2 - 2,3
S-r	P+1 – P+2	P+11 – P+2	P+2	P+2 – P+3*	P+2 – P+3*	P+2 – P+3	P+2 – P+3
S-k	S+P – S+P+1	S+P – S+P+1	S+P+1	S+P+1 -	S+P+1 -	S+P+1 – S+P+2	S+P+1 – S+P+2
H	7m - 10m	7m - 10m	10m	10m	10 - 13m	13m -	13m -
SPRATNOST (VISINA) I DISTANCE GRAĐEVINA							
D		Dfg	Dfr	Dsg	sr (Dfu)	Dbg	Dbr
D≈		H×1,2	H/3 - H/4	H×1,2	H/2	H/3 - H/4	H/6
H	Sp						
4,5	P	6,0	2,0	6,0	3,5	2,0	1,5
7,0	P+1	9,0	2,5	9,0	4,5	2,5	1,5
10,0	P+2	12,0	3,0	12,0	6,0	3,0	2,0
13,0	P+3	15,0	3,5	15,0	7,5	3,5	2,0

- (2) Kod spratnosti do četiri nadzemne etaže koeficijent izgrađenosti može biti i veći, ali ne veći od 15% u odnosu na parametre utvrđene ovom odlukom. Koeficijent izgrađenosti predstavlja obavezujući parametar uz navedenu iznimku, dok ostali parametri predstavljaju preporučenu smjernicu kod izrade detaljne dokumentacije i stručnih mišljenja.
- (3) U tabelarnom prikazu su utvrđene optimalne spratnosti u odnosu na prostorne mogućnosti vezane za veličinu parcele i maksimalni koeficijent izgrađenosti. Kod spratnosti koje su naznačene oznakom „*“ završna etaža građevine mora biti povučena minimalno 2,0 metra u odnosu na osnovni gabarit frontalnog i naspramnog (stražnjeg) dvorišnog dijela fasade ili kao potkrovna sa maksimalnom nadzidom 100 cm.
- (4) Bočne distance su utvrđuju prvenstveno za slobodnostojeće građevine. Preporučena bočna distanca planirane građevine od susjedne građevine (Dbg) je $H/3$, a minimalna distanca od susjedne građevinske parcele (Dbr) je $H/6$.
Kod dvojnih građevina bočne distance se primjenjuju samo za jednu bočnu fasadu, dok se druga strana bočne građevine nalazi na ivici parcele sa zabatnim zidom bez otvora.
Kod građevina u nizu bočne fasade se nalaze na granici parcele sa zabatnim zidom, izuzev građevine na kraju niza gdje se preporučuje primjena distanci utvrđenih ovim članom.

Član 77.

(Stambene kolektivne i stambeno poslovne građevine-uslovi lociranja i gradnje)

- (1) Stambene višeporodične građevine su građevine u kojima je više od tri stambene jedinice, a mogu biti realizovane kao:
- a) stambene građevine (niske, srednje, više i visoke građevine),
  - b) stambeno-poslovne građevine (niske, srednje, više i visoke građevine).
- (2) Višeporodične stambene i stambeno-poslovne građevine se mogu graditi kao niske, srednje i više građevine. Stambeno-poslovne građevine se mogu graditi i kao visoke građevine. U stambeno-poslovnim građevinama zastupljenost poslovnih sadržaja u odnosu na stambenu namjenu ne bi trebao biti veći od 25%.

Član 78.

(Stambene kolektivne višeporodične i stambeno poslovne građevine niske spratnosti)

- (1) Prema tipu stambene kolektivne (višeporodične) i stambeno-poslovne građevine niske spratnosti se mogu graditi kao:
- a) slobodnostojeće građevine,
  - b) dvojne građevine-lamele (otvoreni i poluotvoreni blok),
  - c) građevine-lamele u nizu (poluotvoreni i zatvoreni blok).
- (2) Za razliku od individualnih stambenih objekata, kod kolektivnih stambenih građevina je utvrđena najmanja parcela od $300 m^2$, koja suštinski može obezbjediti gradnju kolektivnog objekta sa 4 ili više stanova.
- (3) Za sva tri tipa su utvrđeni urbanističko-tehnički uslovi smještaja i gradnje građevina prema veličini građevinskih parcella kako slijedi:

MANJE (NISKE) GRAĐEVINE (P - P+3)							
SLOBODNOSTOJEĆE GRAĐEVINE (OTVORENI BLOK) SMr & SMk							
Pp	150 - 300	300 - 450	450 - 600	600 - 750	750 - 1000	1000 -	1250 -
Pz		35-45%	35-45%	35-45%	35-45%	35- 45%	35-45%
Ki-r		0,7-0,9	1,0 - 1,1	1,2 - 1,3	1,4 - 1,5	1,6 - 1,7	1,8 - 1,9
Ki-k		0,6-0,8	0,9 - 1,0	1,0 - 1,1	1,2 - 1,4	1,5 - 1,6	1,7 - 1,8
S-r		P+1	P+2	P+2 – P+3*	P+2 – P+3*	P+2 – P+3	P+2 – P+3

S-k			S+P+1	S+P+1 -	S+P+1 -	S+P+1 – S+P+2	S+P+1 – S+P+2
H			10m	10m	10 - 13m	13m -	13m -

DVOJNE GRAĐEVINE (OTVORENI I POLUOTVORENI BLOK) DMr & DMk

Pp x 2	150 - 300	300 - 450	450 - 600	600 - 750	750 - 1000	1000 -	1250 -
Pz			40-50%	40-50%	40-50%	40-50%	40-50%
Ki-r			1,2 - 1,3	1,4 - 1,5	1,6 - 1,7	1,8 - 1,9	2,0 - 2,1
Ki-k			1,1 - 1,2	1,3 - 1,4	1,5 - 1,6	1,7 - 1,8	1,9 - 2,0
S-r			P+2	P+2 – P+3*	P+2 – P+3*	P+2 – P+3	P+2 – P+3
S-k			S+P+1	S+P+1 -	S+P+1 -	S+P+1 – S+P+2	S+P+1 – S+P+2
H			10m	10m	10 - 13m	13m -	13m -

GRAĐEVINE U NIZU (POLUOTVORENI I ZATVORENI BLOK) NMr & NMk

Pp x 3	150 - 300	300 - 450	450 - 600	600 - 750	750 -	1000 -	1250 -
Pz			45-55%	45-55%	45-55%	45-55%	45-55%
Ki-r			1,5 - 1,6	1,7 - 1,8	1,9 - 2,0	2,1 - 2,2	2,3 - 2,4
Ki-k			1,4 - 1,5	1,6 - 1,7	1,8 - 1,9	2,0 - 2,1	2,2 - 2,3
S-r			P+2	P+2 – P+3*	P+2 – P+3*	P+2 – P+3	P+2 – P+3
S-k			S+P+1	S+P+1 -	S+P+1 -	S+P+1 – S+P+2	S+P+1 – S+P+2
H			10m	10m	10m - 13m	13m -	13m -

SPRATNOST (VISINA) I DISTANCE GRAĐEVINA

D		Dfg	Dfr	Dsg	sr (Dfu)	Dbg	Dbr
D≈		H×1,2	H/3 - H/4	H×1,2	H/2	H/3 - H/4	H/6
H	Sp						
4,5	P	6,0	2,0	6,0	3,5	2,0	1,5
7,0	P+1	9,0	2,5	9,0	4,5	2,5	1,5
10,0	P+2	12,0	3,0	12,0	6,0	3,0	2,0
13,0	P+3	15,0	3,5	15,0	7,5	3,5	2,0

- (4) Kod spratnosti do četiri nadzemne etaže koeficijent izgrađenosti može biti i veći, ali ne veći od 15% u odnosu na parametre utvrđene ovom odlukom. Koeficijent izgrađenosti predstavlja obavezujući parametar uz navedenu iznimku, dok ostali parametri predstavljaju preporučenu smjernicu kod izrade detaljne dokumentacije i stručnih mišljenja.
- (5) U tabelarnom prikazu su utvrđene optimalne spratnosti u odnosu na prostorne mogućnosti vezane za veličinu parcele i maksimalni koeficijent izgrađenosti. Kod spratnosti koje su naznačene oznakom „*“ završna etaža građevine mora biti povučena minimalno 2,0 metra u odnosu na osnovni gabarit frontalnog i naspramnog (stražnjeg) dvorišnog dijela fasade ili kao potkovna sa maksimalnom nadzidom 100 cm.
- (6) Bočne distance su utvrđuju prvenstveno za slobodnostojeće građevine. Minimalna bočna distanca planirane građevine od susjedne građevine (Dbg) ne može biti manja od H/3, odnosno distanca od susjedne građevinske parcele (Dbr) ne može biti manja od H/6. Kod dvojnih građevina bočne distance se primjenjuju samo za jednu bočnu fasadu, dok se druga strana građevine nalazi na ivici parcele sa zabatnim zidom bez otvora. Kod građevina u nizu bočne fasade se nalaze na granici parcele sa zabatnim zidom, izuzev građevine na kraju niza gdje se preporučuje primjena distanci utvrđenih ovim članom.

Pododjeljak 2. Stambene kolektivne (višeporodične) i stambeno poslovne građevine srednje spratnosti

Član 79.

(Stambene kolektivne (višeporodične) i stambeno poslovne građevine srednje spratnosti)

- (1) Prema tipu stambene kolektivne (višeporodične) i stambeno-poslovne građevine srednje spratnosti se mogu graditi kao:
  - a) slobodnostojeće građevine,
  - b) dvojne građevine-lamele (otvoreni i poluotvoreni blok),
  - c) građevine-lamele u nizu (poluotvoreni i zatvoreni blok).
- (2) Za sva tri tipa su utvrđeni urbanističko-tehnički uslovi smještaja i gradnje građevina prema veličini građevinskih parcela kako slijedi:

SREDNJE GRAĐEVINE (P+3 - P+7, S+P+2 - S+P+4)							
SLOBODNOSTOJEĆE GRAĐEVINE (OTVORENI BLOK) SSr & SSk							
Pp m²	1000 -	1250 -	1500 -	1750 -	2000 -	2250 -	2500 -
Pz%	35-45%	35-45%	30-40%	30-40%	30-40%	30-40%	30-40%
Ki-r	1,6 - 1,7	1,8 - 1,9	2,0 - 2,1	2,2 - 2,3	2,4 - 2,5	2,6 - 2,7	2,8 - 2,9
Ki-k	1,5 - 1,7	1,8 - 1,9	1,9 - 2,0	2,1 - 2,2			
S-r	P+3 – P+4*	P+3 – P+4	P+4 – P+5*	P+4 – P+5	P+6 – P+7*	P+6 – P+7	P+7 – P+8*
S-k	S+P+2 -	S+P+2 – S+P+3	S+P+3 -	S+P+3 -			
H	13m - 15m	13m - 15m	16m - 19m	16m - 19m	22m - 25m	22m - 25m	25m - 28m
DVOJNE GRAĐEVINE (OTVORENI I POLUOTVORENI BLOK) DSr & DSk							
Pp m²	1000 -	1250 -	1500 -	1750 -	2000 -	2250 -	2500 -
Pz%	40-50%	40-50%	30-40%	30-40%	30-40%	30-40%	30-40%
Ki-r	1,8 - 2,0	2,0 - 2,2	2,2 - 2,4	2,4 - 2,6	2,6 - 2,8	2,8 - 3,0	3,0 - 3,2
Ki-k	1,6 - 1,8	1,8 - 2,0	2,0 - 2,2	2,2 - 2,4			
S-r	P+3 – P+4*	P+3 – P+4	P+4 – P+5*	P+4 – P+5	P+6 – P+7*	P+6 – P+7	P+7 – P+8*
S-k	S+P+2 -	S+P+2 – S+P+3	S+P+3 -	S+P+3 -			
H	13m - 15m	13m - 15m	16m - 19m	16m - 19m	22m - 25m	22m - 25m	25m - 28m
GRAĐEVINE U NIZU (POLUOTVORENI I ZATVORENI BLOK) NSr & NSk							
Pp m²	1000 -	1250 -	1500 -	1750 -	2000 -	2250 -	2500 -
Pz%	45-55%	45-55%	30-40%	30-40%	30-40%	30-40%	30-40%
Ki-r	2,0 - 2,2	2,2 - 2,4	2,4 - 2,6	2,6 - 2,8	2,8 - 3,0	3,0 - 3,2	3,2 - 3,4
Ki-k	1,8 - 2,0	2,0 - 2,2	2,2 - 2,4	2,4 - 2,6			
S-r	P+3 – P+4*	P+3 – P+4	P+4 – P+5*	P+4 – P+5	P+6 – P+7*	P+6 – P+7	P+7 – P+8*
S-k	S+P+1 -	S+P+1 – S+P+3	S+P+3 – S+P+4	S+P+3 – S+P+4			
H	13m - 15m	13m - 15m	16m - 19m	16m - 19m	22m - 25m	22m - 25m	25m - 28m

SPRATNOST (VISINA) I DISTANCE GRAĐEVINA							
D		Dfg	Dfr	Dsg	Dsr	Dbg	Dbr
D≈		H×1,10	H/3 - H/4	H×1,10	H/2+1m	H/3 - H/4	H/6 - H/8
H	Sp						
13,0	P+3	15,0	3,5	15,0	7,5	3,5	2,0
16,0	P+4	18,0	4,5	18,0	9,0	4,5	2,5
19,0	P+5	21,0	5,5	21,0	10,5	5,5	3,0
22,0	P+6	23,5	6,5	23,5	12,0	6,5	3,5
25,0	P+7	26,0	7,5	26,0	13,5	7,5	4,0

- (3) Kod spratnosti do četiri nadzemne etaže koeficijent izgrađenosti može biti i veći, ali ne veći od 15%, a kod objekata do šest nadzemnih etaža koeficijent izgrađenosti može biti i veći, ali ne veći od 10%, u odnosu na parametre utvrđene ovom Odlukom. Koeficijent izgrađenosti predstavlja obavezujući parametar uz navedenu iznimku, dok ostali parametri predstavljaju preporučenu smjernicu kod izrade detaljne dokumentacije i stručnih mišljenja.
- (4) U tabelarnom prikazu su utvrđene optimalne spratnosti u odnosu na prostorne mogućnosti vezane za veličinu parcele i maksimalni koeficijent izgrađenosti. Na kosim terenima sa nagibom većim od 15% se ne mogu graditi objekti veći od 6 nadzemnih etaža, osim ako se radi o kaskadnoj gradnji. Kod spratnosti koje su naznačene oznakom „*“ završna etaža građevine mora biti povučena minimalno 2,0 metra u odnosu na osnovni gabarit frontalnog i naspramnog (stražnjeg) dvorišnog dijela fasade ili kao potkovna sa maksimalnom nadzidom 100 cm.
- (5) Bočne distance su utvrđuju prvenstveno za slobodnostojeće građevine. Minimalna bočna distanca planirane građevine od susjedne građevine (Dbg) ne može biti manja od H/3, odnosno distanca od susjedne građevinske parcele (Dbr) ne može biti manja od H/6. Kod dvojnih građevina bočne distance se primjenjuju samo za jednu bočnu fasadu, dok se druga strana građevine nalazi na ivici parcele sa zabatnim zidom bez otvora. Kod građevina u nizu bočne fasade se nalaze na granici parcele sa zabatnim zidom, izuzev građevine na kraju niza gdje se preporučuje primjena distanci utvrđenih ovim članom.

Član 80.

(Stambene višeporodične i stambeno poslovne građevine više spratnosti)

- (1) Prema tipu stambene kolektivne (višeporodične) i stambeno-poslovne građevine više spratnosti se mogu graditi kao:
- a) slobodnostojeće građevine,
  - b) dvojne građevine-lamele (otvoreni i poluotvoreni blok),
  - c) građevine-lamele u nizu (poluotvoreni i zatvoreni blok).
- (2) Za sva tri tipa su utvrđeni urbanističko-tehnički uslovi smještaja i gradnje građevina prema veličini građevinskih parcela kako slijedi:

VIŠE (VEĆE) GRAĐEVINE (P+8-P+12)							
SLOBODNOSTOJEĆE GRAĐEVINE (OTVORENI BLOK) SV							
Pp m²	2750 -	3000 -	3250 -	3500 -	3750 -	4000 -	4250 - 4500
Pz%	30-40%	30-40%	30-40%	30-40%	30-40%	30-40%	30-40%
Ki-r	2,9 - 3,0	2,9 - 3,0	3,0 - 3,1	3,0 - 3,1	3,1 - 3,2	3,1 - 3,2	3,2 - 3,3
S-r	P+8 – P+10*	P+8 – P+10	P+8 – P+10	P+9 – P+11*	P+9 – P+11	P+9 – P+11	P+10 – P+12*

H	28m - 34m	28m - 34m	28m - 34m	31m - 37m	31m - 37m	31m - 37m	34m - 40m
----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

DVOJNE GRAĐEVINE (OTVORENI I POLUOTVORENI BLOK) DV

Pp m²	2750 -	3000 -	3250 -	3500 -	3750 -	4000 -	4250 - 4500
Pz%	30-40%	30-40%	30-40%	30-40%	30-40%	30-40%	30-40%
Ki-r	3,0 - 3,1	3,0 - 3,1	3,1 - 3,2	3,2 - 3,2	3,2 - 3,3	3,2 - 3,3	3,3 - 3,4
S-r	P+8 – P+10*	P+8 – P+10	P+8 – P+10	P+9 – P+11*	P+9 – P+11	P+9 – P+11	P+10 – P+12*
H	28m - 34m	28m - 34m	28m - 34m	31m - 37m	31m - 37m	31m - 37m	34m - 40m

GRAĐEVINE U NIŽU (POLUOTVORENI I ZATVORENI BLOK) NV

Pp m²	2750 -	3000 -	3250 -	3500 -	3750 -	4000 -	4250 - 4500
Pz%	30-40%	30-40%	30-40%	30-40%	30-40%	30-40%	30-40%
Ki-r	3,1 - 3,2	3,1 - 3,2	3,2 - 3,3	3,2 - 3,3	3,3 - 3,4	3,3 - 3,4	3,4 - 3,5
S-r	P+8 – P+10*	P+8 – P+10	P+8 – P+10	P+9 – P+11*	P+9 – P+11	P+9 – P+11	P+10 – P+12*
H	28m - 34m	28m - 34m	28m - 34m	31m - 37m	31m - 37m	31m - 37m	34m - 40m

SPRATNOST (VISINA) I DISTANCE GRAĐEVINA

D		Dfg	Dfr	Dsg	Dsr (Dfu)	Dbg	Dbr
D≈		H	H/3 - H/4	H	H/2+0,5m	H/3 - H/4	H/6 - H/8
H	Sp						
28,0	P+8	28,0	8,0	28,0	14,5	8,0	4,0
31,0	P+9	30,0	8,5	30,0	15,5	8,5	4,5
34,0	P+10	32,0	9,0	32,0	16,5	9,0	4,5
37,0	P+11	34,0	9,5	34,0	17,5	9,5	5,0
40,0	P+12	36,0	10,0	36,0	18,5	10,0	5,0

- (3) Kod spratnosti do četiri nadzemne etaže koeficijent izgrađenosti može biti i veći, ali ne veći od 15%, kod objekata do šest nadzemnih etaža koeficijent izgrađenosti može biti i veći, ali ne veći od 10%, a kod objekata preko osam nadzemnih etaža koeficijent izgrađenosti može biti i veći, ali ne veći od 5%, u odnosu na parametre utvrđene ovom Odlukom. Koeficijent izgrađenosti predstavlja obavezujući parametar uz navedenu iznimku, dok ostali parametri predstavljaju preporučenu smjernicu kod izrade detaljne dokumentacije i stručnih mišljenja.
- (4) U tabelarnom prikazu su utvrđene optimalne spratnosti u odnosu na prostorne mogućnosti vezane za veličinu parcele i maksimalni koeficijent izgrađenosti.
Kod spratnosti koje su naznačene oznakom „*“ završna etaža građevine mora biti povučena minimalno 2,0 metra u odnosu na osnovni gabarit frontalnog i naspramnog (stražnjeg) dvorišnog dijela fasade.
- (5) Bočne distance su utvrđuju prvenstveno za slobodnostojeće građevine. Minimalna bočna distanca planirane građevine od susjedne građevine (Dbg) ne može biti manja od H/4, odnosno distanca od susjedne građevinske parcele (Dbr) ne može biti manja od H/8.
Kod dvojnih građevina bočne distance se primjenjuju samo za jednu bočnu fasadu, dok se druga strana građevine nalazi na ivici parcele sa zabačnim zidom bez otvora.
Kod građevina u nižu bočne fasade se nalaze na granici parcele sa zabačnim zidom, izuzev građevine na kraju niza gdje se preporučuje primjena distanci utvrđenih ovim članom.

Član 81.

(Stambene višeporodične i stambeno poslovne građevine visoke spratnosti)

- (1) Prema tipu stambene kolektivne (višeporodične) i stambeno-poslovne građevine visoke spratnosti se mogu graditi kao:
  - a) slobodnostojeće građevine,
  - b) dvojne građevine-lamele (otvoreni i poluotvoreni blok),
  - c) građevine-lamele u nizu (poluotvoreni i zatvoreni blok).
- (2) Za sva tri tipa su utvrđeni urbanističko-tehnički uslovi smještaja i gradnje građevina prema veličini građevinskih parcela kako slijedi:

VISOKE GRAĐEVINE (P+13-P+20)							
SLOBODNOSTOJEĆE GRAĐEVINE (OTVORENI BLOK) NVI							
Pp m²	4750 -	5250 -	5750 -	6250 -	6750 -	7250 -	7750 - 8000
Pz%	25-30%	25-30%	25-30%	25-30%	25-30%	25-30%	25-30%
Ki-r	3,3	3,3	3,3	3,4	3,4	3,4	3,4
S-r	P+12 – P+14	P+13 – P+15	P+14 – P+16	P+15 – P+17	P+16 – P+18	P+17 – P+19	P+18 – P+20
H	40m - 46m	43m - 49m	46m - 52m	49m - 55m	52m - 58m	55m - 61m	58m - 64m
DVOJNE GRAĐEVINE (OTVORENI I POLUOTVORENI BLOK) DVI							
Pp m²	4750 -	5250 -	5750 -	6250 -	6750 -	7250 -	7750 - 8000
Pz%	25-35%	25-35%	25-35%	25-35%	25-35%	25-35%	25-35%
Ki-r	3,4	3,4	3,4	3,5	3,5	3,5	3,5
S-r	P+12 – P+14	P+13 – P+15	P+14 – P+16	P+15 – P+17	P+16 – P+18	P+17 – P+19	P+18 – P+20
H	40m - 46m	43m - 49m	46m - 52m	49m - 55m	52m - 58m	55m - 61m	58m - 64m
GRAĐEVINE U NIZU (POLUOTVORENI I ZATVORENI BLOK) NVI							
Pp m²	4750 -	5250 -	5750 -	6250 -	6750 -	7250 -	7750 - 8000
Pz%	30-35%	30-35%	30-35%	30-35%	30-35%	30-35%	30-35%
Ki-r	3,5	3,5	3,5	3,6	3,6	3,6	3,6
S-r	P+12 – P+14	P+13 – P+15	P+14 – P+16	P+15 – P+17	P+16 – P+18	P+17 – P+19	P+18 – P+20
H	40m - 46m	43m - 49m	46m - 52m	49m - 55m	52m - 58m	55m - 61m	58m - 64m
SPRATNOST (VISINA) I DISTANCE GRAĐEVINA							
D		Dfg	Dsu	Dsg	Dsr	Dbg	Dbr
D≈		H×0,9	H/2	H×0,9	H/2	H/4	H/8
H	Sp						
43,0	P+13	39,0	20,0	39,0	20,0	10,5	5,5
46,0	P+14	41,5	21,5	41,5	21,5	11,0	5,5
49,0	P+15	44,0	22,5	44,0	22,5	11,5	6,0
52,0	P+16	46,5	23,5	46,5	23,5	12,0	6,0
55,0	P+17	49,0	24,5	49,0	24,5	12,5	6,5
58,0	P+18	51,5	25,5	51,5	25,5	13,0	6,5
61,0	P+19	54,0	18,5 - 21,5	54,0	26,5	13,5	7,0
64,0	P+20	56,5	19,5 - 22,5	56,5	27,5	14,0	7,0

- (3) Kod objekata preko 14 nadzemnih etaža koeficijent izgrađenosti može biti i veći, ali ne veći od 5%, u odnosu na parametre utvrđene ovom Odlukom. Koeficijent izgrađenosti predstavlja obavezujući parametar uz navedenu iznimku, dok ostali parametri predstavljaju preporučenu smjernicu kod izrade detaljne dokumentacije i stručnih mišljenja.
- (4) U tabelarnom prikazu su utvrđene optimalne spratnosti u odnosu na prostorne mogućnosti vezane za veličinu parcele i maksimalni koeficijent izgrađenosti.
Kod spratnosti koje su naznačene oznakom „*“ završna etaža građevine mora biti povučena minimalno 2,0 metra u odnosu na osnovni gabarit frontalnog i naspramnog (stražnjeg) dvorišnog dijela fasade.
- (5) Bočne distance su utvrđuju prvenstveno za slobodnostojeće građevine. Minimalna bočna distanca planirane građevine od susjedne građevine (Dbg) ne može biti manja od H/4, odnosno distanca od susjedne građevinske parcele (Dbr) ne može biti manja od H/8.
Kod dvojnih građevina bočne distance se primjenjuju samo za jednu bočnu fasadu, dok se druga strana građevine nalazi na ivici parcele sa zabatnim zidom bez otvora.
Kod građevina u nizu bočne fasade se nalaze na granici parcele sa zabatnim zidom, izuzev građevine na kraju niza gdje se preporučuje primjena distanci utvrđenih ovim članom.

Urbanističko-tehnički uslovi sa dodatnim parametrima u iznimnim slučajevima

Član 82. (Veličine parcela i spratnost objekta)

- (1) U zavisnosti od prostornih mogućnosti, veličine, oblika i pozicije parcele u datom okruženju ovim članom su definisane preporučene spratnosti:
- na parcelama od 750 m^2 do 1500 m^2 se mogu graditi građevine niske spratnosti (od P do P3 - na ravnom terenu ili S do SP2 - na kosom terenu) i srednje (od P4 do P7 - na ravnom terenu ili SP3 do SP4 - na kosom terenu),
  - na parcelama od 1500 m^2 do 3000 m^2 se mogu graditi građevine srednje od P4 do P7 - na ravnom terenu ili SP3 do SP4 - na kosom terenu) i više spratnosti (od P8 do P11),
  - na parcelama od 3000 m^2 do 8000 m^2 se mogu graditi građevine srednje visine (od P4 do P7), više spratnosti (od P8 do P11) i visoke spratnosti (od P12 do P20).
- (2) U zavisnosti od tipoloških karakteristika mikrolokaliteta pojedinih zona utvrdit će se pretežna spratnost, kao i spratnost pojedinačnih građevina, a u skladu sa preporučenim spratnostima utvrđenim ovim članom. Kod utvrđivanja vertikalnih gabarita jedne ili više građevina mogu se kombinovati spratnosti.
- (3) Kod eventualnog povećanja spratnosti u odnosu na optimalnu spratnost utvrđenu u tabelarnim prikazima ove Odluke mora se poštivati maksimalni dozvoljeni koeficijent izgrađenosti utvrđen prema veličini parcele, pri čemu se procenat zauzetosti smanjuje, a povećavaju zelene i javne površine na građevinskoj parseli.
- (4) Na kosom terenu se ne mogu graditi objekti veće spratnosti od SP4, osim ako se radi o terasastoj (kaskadnoj) gradnji koja prati morfologiju, odnosno nagib terena. Ukoliko se radi o kaskadnoj gradnji na kosom terenu, moguće je odstupiti od optimalne spratnosti utvrđene u tabelarnim prikazima ove Odluke uz poštivanje maksimalnog dozvoljenog koeficijenta izgrađenosti utvrđenog prema veličini parcele. Terasasta gradnja veće spratnosti je pogodna za gradnju na terenima sa nagibom od 30% do 45%.

Član 83.

(Odstupanja od preporučenog procenta zauzetosti i koeficijenta izgrađenosti)

- (1) Procenat zauzetosti može biti i veći od procenta zauzetosti koji je utvrđen u tabelarnim prikazima ove Odluke, ali pod uslovom poštivanja koeficijenta izgrađenosti.
- (2) Preporučeni procenat zauzetosti (Pz) kod stambeno poslovnih građevina se utvrđuje za etaže iznad prvog sprata, odnosno procenat zauzetosti prve dvije nadzemne etaže može biti i veći za potrebe komercijalnih i društvenih sadržaja.
- (3) Iznimno kod gradnje građevina na kosom terenu, moguće je odstupiti do 30% od ovom Odlukom utvrđenog procenta zauzetosti (Pz) ukoliko se radi o kaskadnoj gradnji, uz zadržavanje zadatog koeficijenta izgrađenosti.
- (4) Koeficijent izgrađenosti (Ki) i procenat zauzetosti (Pz) građevinske čestice u gusto izgrađenom dijelu građevinskog područja u šest Urbanih jedinica (1 do 6) za izgradnju novih te rekonstrukciju postojećih objekata može biti 70% veći u odnosu na date vrijednosti u tabelarnim prikazima ove Odluke.

Član 84.

(Odstupanja od preporučenih distanci)

- (1) Iznimno frontalna ulična distanca (Dfg) između građevina može biti i manja ukoliko se radi o interpolaciji u okviru već formiranog uličnog fronta sa manjim distancama.
- (2) Iznimno frontalne distance (Dfg) između građevina mogu biti manje za maksimalno 3,0 metra, ukoliko se završna etaža projektuje kao povučena etaža za minimalno 2,0 metra u odnosu na osnovni gabarit.
- (3) Iznimno frontalne distance između građevina mogu biti manje za maksimalno 3,0 metra ukoliko se radi o poslovnoj namjeni u prizemljima naspramnih građevina.
- (4) Kod bočnih distanci građevine u odnosu na granicu susjedne parcele fasade u pravilu trebaju biti projektovane kao zabatne ili sa manjim otvorima (do 1,0 m²) pomoćnih prostorija (sanitarije, ostave, kuhinja i sl.).
- (5) Za građevine niske spratnosti se na gore navedeni način takođe može umanjiti distanca od bočne dvorišne granice parcele (Dbp), ali ukoliko je građevina na susjednoj parceli na manjoj distanci od preporučene, kao zabatna ili sa manjim otvorima (do 1,0 m²) pomoćnih prostorija.
- (6) Ukoliko se radi o građevinama u nizu, dvojnim građevinama, građevinama u sklopu bloka ili polublokova zidovi bočnih fasada se naslanjaju jedan na drugi, odnosno bez distanci (Dbp) između njih. Bočni zidovi na taj način planiranih građevina moraju biti tretirani isključivo kao zabatni zidovi.
- (7) Ukoliko je građevina locirana na uglovnici tada objekat može imati dvije ulične frontalne fasade, dvije (stražnje) dvorišne fasade i dvije bočne fasade.

DIO ŠESTI – USLOVI SMJEŠTAJA I GRADNJE POMOĆNIH GRAĐEVINA

Član 85.

(Pomoćni objekti)

- (1) Ovom odlukom propisuju se vrste pomoćnih objekata, koji služe korištenju osnovnog objekta (stambenog, poslovnog ili drugog objekta), a postavljaju se ili grade se na istoj/pripadajućoj građevinskoj parceli, te uslovi za njihovo postavljanje, građenje i uklanjanje.
- (2) Pomoćni objekti su: garaže za lična vozila, ljetne kuhinje, šupe za smještaj ogrjeva i alata, ostave, nadstrešnice, kao i pergole i pomoćni objekti infrastrukture i urbane opreme u funkciji održavanja i uređenja parcele u skladu sa namjenom i u okviru pripadajuće

građevinske parcele (urbani mobilijar i oprema za vanjsko uređenje oko objekta).

- (3) Ovi pomoći objekti mogu biti:
- a) objekti koji čine funkcionalnu i ekonomsku cjelinu sa objektom čijem korištenju služi pomoći objekat: podzemne i nadzemne garaže, ostave za alat i drva, ljetnje kuhinje, spremišta, magacini, portirnice, objekti za radnike i sl.,
  - b) objekti infrastrukture: rezervoari, bunari, septičke bio jame, kotlovnice, trafo-stanice, sistemi za hlađenje i grijanje, solarni sistemi i sl.,
  - c) objekti vanjskog uređenja terena oko objekta: fontane, otvoreni bazeni sa bazenskom tehnikom, urbani mobilijar, potporni zidovi i zidići, nadstrešnice, pergole, manji sportski teren i dječje igralište, ograde i sl..
- (4) U granici Urbanističkog plana pomoći objekti se mogu graditi samo uz postojeći stambeni objekat tako da sa istim čine jedinstvenu cjelinu.

Član 86.
(Promjena namjene pomoćnih objekata)

- (1) Nije dozvoljena promjena namjene pomoćnih objekata u stambene ili poslovne objekte.
- (2) Na pomoće objekte se primjenjuju odredbe važećeg planskog dokumenta, kako u smislu urbanističkih parametara, tako i u smislu udaljenosti od granica parcele.

Član 87.
(Lociranje i uslovi gradnje)

- (1) U granici Urbanističkog plana pomoći objekti koji čine funkcionalnu i ekonomsku cjelinu sa objektom čijem korišćenju služi pomoći objekat: podzemne i nadzemne garaže, ostave za alat i drva, ljetnje kuhinje, spremišta, magacini, portirnice, objekti za radnike i slično mogu se graditi samo uz postojeći stambeni objekat tako da sa istim čine jedinstvenu cjelinu.
- (2) U slučaju da se izvode prislonjene uz osnovni objekat, moraju se smjestiti tako da su zadovoljeni uslovi minimalne udaljenosti granica susjednih parcela, a koji su propisani za lociranje objekta osnovne namjene.
- (3) Na oblikovanje pomoćnih građevina primjenjuju se uslovi oblikovanja osnovne građevine.
- (4) Površina pomoće građevine koja se gradi kao zatvorena građevina, ulazi u obračun koeficijenta izgrađenosti i procenta zauzetosti parcele.

Član 88.
(Uslovi gradnje pomoćnih objekata uz stambene objekte)

- (1) Zajedno sa stambenom građevinom, mogu se na stambenoj parcelli graditi pomoće, gospodarske i male poslovne građevine u funkciji stanovanja i u funkciji uređenja okućnice/dvorišta. Nadzemni pomoći objekat gradi se u granicama parcele min 2,5 m od njene granice, izuzev garaža uz individualne stambene objekte koji su povučeni u odnosu na regulacionu liniju, i ulaz u garažu može biti na regulacionoj liniji. Ostali pomoći objekti ne mogu biti na regulacionoj liniji.
- (2) Podzemni pomoći objekat gradi se u granicama parcele min 1,5 m od njene granice.
- (3) Pomoći objekti su prizemni, maksimalni BGP je 30 m² izuzev garaža.
- (4) Maksimalna dozvoljena visina pomoćnih objekata je 3,00 m.
- (5) Garaže uz kolektivne stambene objekte mogu biti i Podrum (Po) + Prizemlje (P) ili ukoliko je teren u nagibu Suteren (S) + Prizemlje (P).
- (6) Suterenski dio garaže iz može se koristiti i urediti kao pomoćnu građevinu tipa spremišta, alatnice i slično.
- (7) Nagib krova ne smije biti prema susjednim parcelama.

Član 89.

(Uslovi gradnje manjih poslovnih objekata uz stambene objekte)

- (1) Manji poslovni objekti uz stambene objekte mogu se graditi uz stambeni objekat kao integralna građevina ili u sklopu stambenog objekta. Djelatnosti u okviru ovih objekata ne smiju biti štetni po zdravlje ljudi i okoliš, te biti na štetu susjednih parcela i objekata.
- (2) Dozvoljena spratnost može biti Podrum (Po) + Prizemlje (P) + potkrovле (Pt) ili ukoliko je teren u nagibu Suteren (Su) + Prizemlje (P) + potkrovle (Pt). Visina građevine iznosi maksimalno 4,0 m i ne smije biti viša od osnovnog objekta.
- (3) U slučaju da se izvode prislone uz osnovni objekta, moraju se smjestiti tako da su zadovoljeni uslovi minimalne udaljenosti granica susjednih parcela, a koji su propisani za lociranje osnovnog objekta.

Član 90.

(Uslovi gradnje pomoćnih objekata uz poslovne objekte)

- (1) Nadzemni pomoćni objekat gradi se u granicama parcele min 5,0 m od njene granice.
- (2) Podzemni pomoćni objekat gradi se u granicama parcele min 3,0 m od njene granice.
- (3) Pomoćni objekti su prizemni (P), maksimalni BGP je 50 m². Ovo se ne odnosi na garaže.
- (4) Ukoliko je parcella/teren u nagibu pomoćni objekta može biti i u suterenu (S).
- (5) Maksimalna svjetla visina pomoćnih objekata je 2,40 m.
- (6) Garaža ili natkriveni parkirališni prostor sa zajedničkim kolskim ulazom, može se oblikovati kao integralni dio osnovne građevine, odnosno kao kompleks.
- (7) Garaže uz poslovne objekte mogu biti i Podrum (Po) + Prizemlje (P) + 1 sprat (S) ili ukoliko je teren u nagibu Suteren (Su) + Prizemlje (P) + 1 sprat (S).
- (8) Površina pomoćnih objekti tipa skladišta, servisa i se obračunava u procentu izgrađenosti parcele.
- (9) U zidu prema susjednoj parceli pomoći objekti ne mogu imati otvore.
- (10) Nagib krova ne smije biti prema susjednim parcelama.

Član 91.

(Uslovi gradnje objekata vanjskog uređenja terena oko objekta)

- (1) Objekti vanjskog uređenja uz individualne stambene objekte kao što su fontane, otvoreni bazeni sa bazenskom tehnikom, pergole, manji sportski teren i dječje igralište nije dozvoljeno graditi na manjoj udaljenosti od 3,00 m od granice parcele.
- (2) Nadstrešnice, pergole i slični pomoćni objekti se moraju se graditi od prirodnih materijala i biti izrađeni u skladu sa ambijentalnim vrijednostima lokacije. Nagib nadstrešnice i pergole ne smije biti prema susjednim parcelama.
- (3) Sve zahvate vanjskog uređenja treba izvesti u materijalima i na način primjeren ambijentu/okolišu predmetne lokacije, u skladu s prostornim mogućnostima lokacije i tehničkim pripisima vezanim za fontane, bazene, rekreacijske sprave.

Član 92.

(Uslovi gradnje i postavljanja ograda na parceli)

- (1) Parcele individualnih stambenih objekata se mogu se ograditi na način da se ne ugrožavaju susjedne parcele na način primjeren datoj lokaciji (u skladu s ambijentom - prirodni i stvoreni uslovi), a detaljni urbanističko-tehnički uslovi će biti propisani kroz izradu detaljnog planskog dokumenta.
- (2) Vrata i kapije na uličnoj ogradi ne mogu se otvarati izvan regulacione linije i ograda ne smije ugrožavati preglednost u saobraćaju.
- (3) Parcele za objekte poslovnih i drugih nestambenih objekata nije dozvoljeno ograđivati.
- (4) Parcele za objekte kolektivnog/višestambenog stanovanje i stambeno-poslovne objekte nije dozvojeno ograđivati, izuzev u slučajevima rezidencijalnog višestambenog stanovanja.

- (5) Parcele za objekte od javnog interesa se ne smiju ograditi, osim za objekte društvene infrastrukture (npr. škole, vrtići, zdravstvene ustanove i slično).
- (6) Parcele za objekte odbrane, bezbjednosti, diplomatijske se ograđuju u skladu sa sigurnosnim zahtjevima korisnika, odnosno u skladu s važećom legislativom za tu vrstu objekata. Parcele za objekte namijenjene za izgradnju skladišta, servisa i privrednih i poslovnih objekata mogu biti ograđene, a način će se propisati detaljnijim planskim dokumentom.
- (7) Parcele sa objektima koji predstavljaju neposrednu opasnost po život ljudi moraju se ograditi.

Član 93.

(Uslovi gradnje i postavljanja ograda na parceli za područja na kojima nije propisana izrada detaljnog planskog dokumenta)

- (1) Parcele individualnih stambenih objekata se mogu ograditi na način da se ne ugrožavaju susjedne parcele na način primjeren datoj lokaciji (u skladu s ambijentom) prirodni i stvoreni uslovi), odnosno materijali moraju moraju biti u skladu s ambijentom predmetne lokacije.
- (2) Za ograde i potporne zidove prema susjedima visine do 1,60 m, mjereno od nivoa tla nije potrebna urbanistička saglasnost, odnosno lokacijska informacija.
- (3) Ograde objekata na uglu, odnosno saobraćajnoj raskrsnici ne smiju ugrožavati preglednostraskrsnice i moraju biti transparentne i maksimalne visine do 90 cm.
- (4) Parcele za objekte namijenjene za izgradnju skladišta, servisa i proizvodnih pogona mogu biti ograđene ogradom u visini do maksimalno 2,50 m.
- (5) Vrata i kapije na uličnoj ogradi ne mogu se otvarati izvan regulacione linije i ograda ne smije ugrožavati preglednost u saobraćaju.

Član 94.

(Uslovi gradnje pomoćnih objekata infrastrukture u funkciji održavanja parcele u skladu sa namjenom)

- (1) Pomoćne objekte infrastrukture treba locirati iza ulične fasade osnovne građevine i moraju imati kolski prilaz minimalne širine 3,00 m.
- (2) Na vlasničkoj parceli se može postaviti septička jama i/ili u bioprečistač u skladu sa važećim normativima i legislativom i moraju biti postavljene na parcelli, tako da vozilo za crpljenje jame ima adekvatan prilaz.
- (3) Pomoći objekti se moraju graditi na način da oticanje oborinske vode ne bude na štetu susjednih parcella i objekata.
- (4) Spremniči (cisterne) plinske kotlovnice dozvoljeno je postavljati i izvan dijela parcele predviđenog za gradnju, ako je to neophodno radi zadovoljavanja tehničkih uslova lociranja spremnika u odnosu na glavni i pomoći objekti, kao i objekte infrastrukture na parcelli.
- (5) Postava solarnih kolektora i fotonaponskih čelija na teren okućnice građevne čestice moguća je i kao gradnja pomoći građevine na građevnoj čestici postojeće zgrade, za njene potrebe. Površina im se uračunava u tlocrtnu izgrađenost građevne čestice. Mogu se postavljati i na krov i pročelja drugih pomoći građevina.
- (6) Solarni kolektori i fotonaponske čelije mogu se postaviti unutar dijela parcele predviđenog za gradnju kao pomoći građevine uz planirane i postojeće objekte, za njene potrebe. Površina im se uračunava u procenat izgrađenosti parcele (korisnom površinom solarne elektrane smatra se 25% površine solarnog panela).
- (7) Solarni kolektori i fotonaponske čelije mogu se postavljati i na krov i fasade i drugih pomoći objekata. Pomoći objekti infrastrukture moraju se postaviti na način da ne ugrožavaju susjedne parcele i sadržaje i da ne utiču na zdravlje ljudi, te ne smiju biti štetni za okoliš (uz uvažavanje utvrđenih kriterija zaštite okoliša za svaku vrstu od infrastrukturnih objekata/zahvata).

DIO SEDMI - JAVNA I DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

Odjeljak A. Obrazovanje

Član 95. (Obrazovanje)

(1) Za ustanove u planskom periodu potrebno je obezbijediti sljedeće:

- obuhvatiti minimalno 20% (jaslice) i 50% (obdanište) od ukupnog broja predškolske djece za zbrinjavanje u predškolskim ustanovama, odnosno 4% (jaslice) i 6% (obdanište) od ukupnog broja stanovnika u osnovnoj urbanoj jedinici,
- potrebno planski izgrađene objekte predškolskog obrazovanja, koji nisu u funkciji predškolskog obrazovanja vratiti u prvobitnu funkciju,
- potrebno izvršiti sanaciju postojećih objekata zbog dotrajalosti i urediti dječija igralište unutar vrtičkog dvorišta,
- ispoštovati predviđene kriterije kod dimenzioniranja planiranih objekata,
- po korisniku obezbijediti $5,5 \text{ m}^2$ (optimalno 8 m^2) izgrađene površine i $20-25 \text{ m}^2$ slobodne površine,
- ustanove predvidjeti kao kombinovane (jaslice i obdanište) sa kapacitetom objekta do 120 djece,
- planirati 11 novih objekata mješovitog tipa na području obuhvata Plana,
- ispoštovati predviđeni radius opsluživanja 600 m kod lociranja novih objekata,
- pri dječijim ustanovama predvidjeti prostore za zdravstvenu zaštitu,
- obezbjediti adekvatne uvjete za djecu sa posebnim potrebama i poteškoćama u razvoju,
- građevinu za predškolski odgoj dozvoljeno je graditi kao samostojeću građevinu namijenjenu isključivo smještaju djece predškolskog odgoja,
- preporuka spratnosti kod ovih objekata u prostoru jeste isključivo S/P+1 u zavisnosti konfiguracije terena i pratećih sadržaja,
- predškolske ustanove se mogu planirati i u sklopu namjena drugih objekata stambeni/stambeno-poslovni ukoliko zadovoljavaju ostale minimalne standarde te kao takve se mogu nalaziti isključivo u prizemlju objekta.

(2) Za osnovno obrazovanje u planskom periodu je potrebno obezbjediti sljedeće:

- osnovne škole dimezionirati za broj korisnika od 10-15 % od ukupnog broja stanovnika,
- planirati veličinu odjeljenja do 26 učenika po odjeljenju (optimalno),
- kapacitet objekata (nastava u dvije smjene),
- dimenzioniranje potrebnih površina u skladu sa važećim Pedagoškim standardima za osnovnu školu,
- objekat osnovne škole dozvoljeno je graditi kao samostojeću građevinu,
- predvidjeti prostore za produženi boravak učenika, po korisniku obezbijediti $7,5 - 8,0 \text{ m}^2$ izgrađenog prostora i 30 m^2 kompleksa zemljišta (školsko zemljište),
- bolju opremljenost školskih objekata,
- rekonstrukciju i sanaciju dotrajalih školskih objekata ili dijelova školskih objekata,
- uređenje vanjskih sportskih terena i općenito školskih dvorišta,
- rekonstrukcija i proširenje postojećeg objekta osnovne muzičke škole ili izgradnja novog, na istoj lokaciji ili u postojećoj toni,
- planirati izmještanje Škole za obrazovanje osoba sa poteškoćama u psihofizičkom razvoju, na lokaciju uz Gradski park i to u objekat kina Central ili Osnovne muzičke škole ako bi u planskom periodu došlo realizacije planirane izgradnje novog objekta Srednje muzičke škole, a izmještanje Osnovne muzičke škole u sadašnji objekat Srednje muzičke škole.

(3) Za srednje obrazovanje u planskom periodu je potrebno obezbjediti sljedeće:

- srednje škole dimenzionirati za broj korisnika 5 – 7 % od ukupnog broja stanovnika,
- planirati veličinu odjeljenja:min. 18 - max. 36 (optimalno 26) učenika po odjeljenju,
- kapacitet objekata (nastava u dvije smjene),
- dimenzioniranje potrebnih površina u skladu sa važećim Pedagoškim standardima za srednje škole,
- objekte srednjih škola dozvoljeno je graditi kao samostojeću građevinu,
- uz objekte srednjih škola planirati i dimenzionisati zatvorene i otvorene sportske sadržaje (dvorane i igrališta), te rekonstrukciju postojećih gdje god prostorne mogućnosti to dopuštaju,
- rekonstrukciju i dogradnju objekta u kojem su smještene dvije srednje škole: Ekonomski škola i Druga gimnazija i to na način da se zadovolje potrebe obje škole,
- izgradnja novog objekta Srednje muzičke škole pored već postojećeg ili u sklopu planirane Muzičke akademije na lokaciji Nova Zenica, gdje je ovim Planom planirana i koncertna dvorana, a kojim bi se obezbjedili optimalni uvjeti za kvalitetno odvijanje nastave,
- rekonstrukciju i modernizaciju Đačkog doma, planirani kapacitet cca 200 učenika (3 - 5% od ukupnog broja učenika), $10 - 12 \text{ m}^2$ izgrađenog prostora po korisniku,
- dodatne sportske i slobodne površine uz sve školske objekte,
- bolju opremljenost školskih objekata,
- rekonstrukciju starih i dotrajalih objekata ili dijelova objekata i komunalne infrastrukture.

(4) Za visoko obrazovanje u planskom periodu je potrebno obezbjediti sljedeće:

- rekonstrukciju starih i dotrajalih objekata ili dijelova objekata i komunalne infrastrukture,
- bolju opremljenost visokoškolskih objekata,
- obezbjediti dodatni prostor (rekonstrukcija, dogradnja, izgradnja novog objekta) za visokoškolske ustanove gdje se utvrdi deficit prostora,
- objekte visokoškolskih ustanova potrebno je graditi kao samostojeće građevine, namijenjene visokoškolskom obrazovanju,
- maksimalna spratnost građevina zavisi od veličine građevinske parcele i njenih prostornih mogućnosti, a koja će se definisati kroz izradu detaljne planske dokumentacije,
- građevinska parcela visokoškolske ustanove treba biti smještena na lokalitetu sa kvalitetnim saobraćajnim pristupom i adekvatnom dostupnošću gradskog prevoza, a unutar građevinske parcele potrebno je osigurati garažna ili parkirališna mjesta, te manipulativnu površinu za ekonomski pristup,
- uz objekte visokoškolskih ustanova planirati i dimenzionisati zatvorene i otvorene sportske sadržaje (dvorane i igrališta), te rekonstrukciju postojećih gdje god prostorne mogućnosti to dopuštaju,

Odjeljak B. Kultura

Član 96. (Kultura)

(1) Za objekte kulture u planskom periodu planirati potrebne površine:

- kulturni centri (pozorište; kino i koncertne dvorane)..... 40 mesta / 1000 stanovnika
- klubovi i kulturna društva..... 20 m^2 / 1000 stanovnika
- biblioteke i čitaonice..... 20 m^2 / 1000 stanovnika
- omladinski centri..... 15 m^2 / 1000 stanovnika
- ostale potrebe ..... 20 m^2 / 1000 stanovnika
- muzeji i galerije

(2) Budući objekti namijenjeni kulturi kao objekti sa izrazitom funkcijom centralnih aktivnosti treba da zadovolje visok kriteriji arhitektonskog izraza i interpolacija sa svojim prostornim okruženjem.

- (3) Unutar građevinske parcele za objekte kulture potrebno je osigurati garažna ili parking mesta, te manipulativnu površinu za ekonomski pristup u zavisnosti od karaktera i namjene objekta. Parking mjesta moguće je osigurati i za to namjenjeim površinama u okruženju.
- (4) U skladu sa prostornim mogućnostima i potrebama moguće je izvršiti transformacije i prenamjenu objekata (privrednih, vojnih, objekti javne uprave, ili zamjenske izgradnje) u službi namjene kulturnih dešavanja.

Odeljak C. Sport i rekreacija

Član 97. (Sport i rekreacija)

- (1) Objekti za sport i rekreaciju planiraju se i grade unutar urbanog područja, na površinama namjenjenim za sport i rekreaciju. Objekti za sport i rekreaciju se mogu graditi i u okviru zona stanovanja, mješovitih zona, zona ugostiteljsko-turističke prтивреде, poslovne privrede i na površinama društvene infrastrukture (osnovnih i srednjih škola te visokoškolskih ustanova kao prateći sadržaji).
- (2) U zonama koje su ovim Planom planirane za sport i rekreaciju, utvrđuju se slijedeći urbanistički pokazatelji zone:
  - a) Najveći dozvoljeni procenat izgrađenosti i najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti primjenjuje se na planiranje zatvorenih sportskih građevina (dvorana, bazen, streljana i sl.), stadiona i drugih građevina unutar površine ili građevinskog područja, a ne primjenjuje se na sportske površine koje se planiraju kao trajno otvorene poput: sportskog igrališta, otvorenog bazena, staze za sportsko natjecanja (trčanje, biciklizam,i sl.) i dr.
  - b) Najveći dozvoljeni procenat izgrađenosti zone iznosi kako slijedi:
    - Procenat izgrađenosti građevinske parcele se može kretati od 30% do 50% za zone unutar naselja. Izuzetno, najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti može biti veći pod uslovom da građevinsko područje sportske namjene ne prijeđe dozvoljeni procenat izgrađenosti od 70%.
    - Kada se građevina gradi kao sastavni dio morfologije mikrocentra (lokalnog ili reonskog centra) gradskog područja, najveći dozvoljeni procenat izgrađenosti iznosi 80% uz poštovanje svih drugih uslova funkcioniranja građevine (pristup, parkiranje, sigurnosni uslovi i sl.).
    - Za sportske građevine koje će se graditi u sklopu čestice ili površine školske građevine (osnove, srednje, visoke škole), procenat izgrađenosti mora biti u skladu s dozvoljenim procentom utvrđenim za predmetnu zonu i prostornim mogućnostima građevinskog područja i građevinske čestice.
  - c) Najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti zone iznosi kako slijedi:
    - Koeficijent izgrađenosti građevinske parcele se kreće od 0,4 do 1,2.
    - Za sportske građevine koje će se graditi u sklopu čestice ili površine školske građevine (osnove, srednje, visoke škole), koeficijent izgrađenosti mora biti u skladu s dozvoljenim koeficijentom utvrđenim za predmetnu zonu i prostornim mogućnostima građevinskog područja i građevinske čestice.
  - d) Zastupljenost zelenih i javnih površina unutar građevinskog područja iznosi kako slijedi:
    - Najmanje 30% građevnske zone je potrebno organizirati kao javnu zelenu površinu. Izuzetno, ozelenjeni dio građevnske zone može iznositi i manje pod uslovom da najmanje 20% građevinskog područja sportske namjene bude ozelenjeno.
    - Za novoplaniranu sportsko-rekreativnu zonu na području deponije „Rača“, 60% površine opredijeliti za hortikulturalne zelene površine (parkovi, park šume i sl.), a

- 40% od ukupne površine za izgradnju otvorenih i zatvorenih sportskih terena sa svim pratećim sadržajima.
- Za novoplaniranu sportsko-rekreativnu zonu na području deponije „Šiđe“, 40% ukupne površine opredjeliti za zelenilo, dok je 60 % površine namjenjeno za izgradnju sportsko rekreativnih sadržaja.
  - Za novoplaniranu sportsko-rekreativnu zonu u Klopču, 60% ukupne površine planirati za izgradnju sportsko-rekreativnih objekata (otvorenih i zatvorenih sportskih terena) i 40% ukupne površine mora biti uređeno kao hortikulturalno zelenilo.
- e) Otvorene sportske površine dozvoljeno je natkriti privremenim konstrukcijama (montažno-demontažnog tipa), uz obavezu da se kroz urbanističko-tehničke uslove propiše rok za njihovo uklanjanje.
- f) U sklopu zona za sport i rekreaciju potrebno je obazbijediti saobraćani pristup, parking mesta i ostale prateće sadržaje. Kroz urbanističko-tehničke uslove definisati kapacitete pratećih sadržaja (parking mesta i sl.), a prema broju korisnika i posjetitelja.

Odeljak D. Vjerski objekti

Član 98. (Vjerski objekti)

- (1) Raspoerd vjerskih objekata direktno je vezan za potrebe stanovnika u gravitacionom području. Vjerske objekte potrebno je graditi kao samostojeću građevinu, prostor namjenjen za okupljanje vjernika.
- (2) Normativi i standardi za dimenzioniranje površina vjerskih objekata zavise o religijskoj i konfesijskoj zajednici. Pored osnovnog prostora za vjerske obrede, po potrebi planirati i prateće sadržaje kao što su administrativni sadržaji, duhovni prostori, edukativni prostori te prostori za odmor, i ostali prateći sadržaji. Karakteristika ovih objekata u prostoru jeste njihov volumen i arhitektonski izraz.

Odeljak E. Zdravstvo

Član 99. (Zdravstvo)

- (1) **Ambulante** mogu biti izgrađene kao slobodnostojeće građevine ili u sklopu građevine druge društvene namjene (stambene, stambeno-poslovne i sl.). Ambulante opslužuju područje od 5.000-8.000 stanovnika, a njihov kapacitet se utvrđuje prema standardu od 4,0-0,6 m² po stanovniku gravitirajućeg obuhvata. U iznimnim slučajevima kada se radi o perifernim naseljnim mjestima minimalni kapacitet ambulante može biti i manji ali ne manje od 0,02 m², s tim da korisna površina ambulante ne može biti manja od cca 150 m². Kod lociranja ambulante potrebno je obezbijediti adekvatan kolski i pješački pristup, a prema normativima za zdravstvene ustanove. Predloženi lokaliteti za novoplanirane ambulante dati su u tematskom grafičkom prilogu. Od novoplaniranih lokacija može se odstupiti pod uslovom da su zadovoljeni kriteriji utvrđeni ovim Planom.
- (2) **Domovi zdravlja** moraju biti izgrađeni kao slobodnostojeće građevine, koje opslužuju područje od 50.000-80.000 stanovnika u radiusu cca 20 km. Kapacitet građevine se utvrđuje prema standardu min. 0,06 m² po stanovniku gravitirajućeg obuhvata, a minimalna korisna površina doma zdravlja je cca 4.000 m².
- (3) **Stacionarne ustanove - bolnice** moraju se planirati i graditi kao slobodnostojeće građevine, unutar zona opredjeljenih isključivo za tu namjenu. Kantonalna bolnica Zenica opslužuje područje Zeničko-dobojskog kantona sa cca 380.000 stanovnika (broj

stanovnika ZDK) i treba da obezbijedi 6 (7,5) postelja na 1.000 stanovnika, a po postelji 80 m² površine kompleksa bolnice. Kantonalna bolnica Zenica, zbog svoje starosti i dotrajalosti objekata i kompletne infrastrukture, zahtijeva kompletну rekonstrukciju, izgradnju novih objekata, kao i modernizaciju u skladu sa evropskim standardima. Da bi se ozbiljno pristupilo planiranju novih objekata unutar kruga Kantonalne bolnice, za koje evidentno postoji potreba, jer se modernizacija u skladu sa evropskim standardima ne može sprovesti u okviru postojećih kapaciteta, potrebno je uraditi Strategiju razvoja Kantonalne bolnice.

- (4) Ostale ustanove primerne i sekundarne zdravstvene zaštite (specijalizovane zdravstvene ustanove, poliklinike, zavodi, centri za rehabilitaciju i sl.) mogu se graditi u zonama opredjeljenim za društvene djelatnosti i u zonama druge namjene, a u skladu sa planiranim namjenom prostora utvđenom ovim Planom.

Odeljak F. Socijalna zaštita

Član 100. (Socijalna zaštita)

- (1) Objekti socijalne zaštite (socijalne ustanove) mogu se graditi kao slobodnostojeće građevine ili u sklopu građevina druge namjene (stambene, stambeno poslovne i sl.), kao prateća namjena, u zavisnosti od potreba, kapaciteta i namjene isith.
- (2) Kod lociranja socijalnih ustanova potrebno je obezbjediti adekvatan kolski i pješački pristup, a prema normativima za socijalne ustanove.

Odeljak G. Uprava i sudstvo

Član 101. (Uprava i sudstvo)

- (1) Postojeći kapaciteti javne uprave se zadržavaju sa daljim ciljem njegovog funkcionalnog proširenja u skladu sa namjenom prostora i kompatibilnim sadržajima, s posebnim akcentom na centralne ustanove svih nivoa administrativnog ustrojstva.
- (2) Kapaciteti javne uprave se mogu realizovati i u zonama namijenjenim poslovanju kao i drugim površinama osnovne namjene ukoliko se radi o poboljšavanju lokacijskih uslova uz poštivanje ambijenta i specifičnosti date sredine.
- (3) Za lokalne nivoe kao i za nova naseljena mjesta je obavezan kapacitet standardne opremljenosti javne uprave, koji kao takav doprinose poboljšanju općem standardu naselja, koji se može realizovati i u drugim namjenama poštujući osnovne sadržaje namjene.

Član 102. (Ostala društvena infrastruktura)

Objekti ostalih društvenih djelatnosti mogu se graditi u zonama opredjeljenim za društvene djelatnosti i u zonama druge namjene, a u skladu sa a u skladu sa planiranim namjenom prostora utvđenom ovim Planom.

DIO OSMI – PRIVREDA I TURIZAM (USLOVI LOCIRANJA I GRADNJE PRIVREDNIH GRAĐEVINA)

Član 103. (Privreda i turizam)

Planiranje privrednog razvoja urbanog područja Grada Zenica predstavlja uvažavanje prethodno utvrđenih planskih opredjeljenja, pravaca i ciljeva, što se prvenstveno odnosi na prostorni razmještaj i razmještaj radnih mjesta. Planirane površine za privredne djelatnosti odgovaraju procijenjenim potrebama za dato plansko razdoblje, a kao primarno opredjeljenje Dostupnost materijalnim sredstvima, energiji i infrastrukturom,

- Profiliranje prostora urbanog područja Grada Zenica kao ambijenta održivog, unosnog i profitabilnog poslovanja,
- Usklađivanje politike racionalnog korištenja prostora sa izmjenom strukture djelatnosti,
- Stvaranje poticajnog okruženja za istraživanje i razvoj uz podršku novim tehnologijama koju karakterizira rast udjela usluga i visokotehnoloških proizvoda/usluga IT sektora,
- Ulaganje u obrazovanje i stručno usavršavanje sa stanovišta dugoročnog razvoja i postizanja stabilnog društveno-ekonomskog razvoja,
- Sistemska valorizacija svih prirodnih i kulturnih potencijala, kao i sportske infrastrukture, koje povezane u cjelinu doprinose razvoju turizma i ugostiteljstva,
- Reduciranje nepovoljnih uticaja na okoliš,
- Održivi ekonomski razvoj: Profiliranje prostora kao ambijenta pogodnog za održivu ekonomiju, profiliranje prostora kao ambijenta profitabilne ekonomije i definisanje ekomske kulture kao historijskog atributa samoodrživosti zajednice.

Član 104. (Područje namjene)

- (1) Sa aspekta prostornog razmještaja privrede u urbanom području Grada Zenica pri čemu je privreda prvenstveno u funkciji urbanog razvoja sa primarnim opredjeljenjem za što racionalnijim korištenjem prostora u smislu razmještaja privrednih sadržaja prema namjeni i njenog funkcionisanja, uticaja na uslove stanovanja i uticaja na okoliš određene su površine za:
- Proizvodnu namjenu (P1)
  - Poslovnu namjenu (P2)
  - Ugostiteljsko-turističku namjenu (P3).
- (2) Ako se privredna građevina smješta unutar područja pretežnih namjena koje nisu privredne zone utvrđene ovim članom, lociranje građevine za obavljanje privredne djelatnosti mora biti u skladu s mjerama zaštite okoliša i prometnim rješenjima, a svojom djelatnošću ne smije remetiti javni red i mir te ne smije imati negativan utjecaj na kvalitetu zraka, vode i tla.

Član 105. (Poslovne zone)

Naziv privredno-poslovne zone	Namjena	Površina obuhvata (ha)	Izgrađenost (ha)	Urbanistički pokazatelji zone	
				Trenutno stanje	
				Pi (%)	Ki
1. Sjeverna privredno-poslovna zona	P1, P2	380,03	70,04	18.43%	0,26
2. Južna privredno-poslovna zona	P1, P2	27,94	3,34	11,95%	0,21
3. Drivuša-Metalno	P1	8,67	1,46	16.83%	0,19
4. Perin Han	P2	3,65	0,27	7.39%	0,21

5.	Kanal	P2	33,04	1,42	4.29%	0,11
6.	Pećuj	P2	4,16	0,97	23.32%	0,65
7.	Zenica - Jug	P2, P3	32,88			
8.	Zenica - Sjever	P2	13,02			
9.	Drivuša	P2	13,47	0,48	3.56%	0,06
10.	Gorica I	P2	18,32			
11.	Gorica II	P2	21,53			
12.	Hidrogradnja-Mošćanica	P2	13,07			
13.	Ošćenik	P2	6,69			
14.	Podbrežje	P2	26,56			
15.	KRIP	P2, P3	5,03	0,58	11,51%	0,14

Odjeljak A. Uslovi lociranja i gradnja građevina proizvodne privrede (P1)

Član 106. (Proizvodno privredne građevine (P1))

Proizvodno privredne građevine (P1) su:

- a) proizvodnja,
- b) proizvodno zanatstvo,
- c) mala privreda, servisi i skladišta,
- d) robo-transportni centri,
- e) trgovina na veliko.

Pododjeljak 1. Proizvodno privredne građevine

Član 107. (Proizvodno privredne građevine - uslovi lociranja i gradnje)

Uslovi lociranja i gradnje građevina proizvodne namjene u proizvodno privrednim (P1) i poslovno-privrednim (P2) zonama utvrđuju se kako slijedi:

- a) kod lociranja proizvodno privrednih građevina veličina parcele ne može biti manja od 2000 m²;
- b) najveći dozvoljeni procenat zauzetosti (Pz) građevinske parcele sa površinom do 5000 m² za samostojeoču građevinu iznosi 45%, a za građevinu u nizu iznosi 55%;
- c) najveći dozvoljeni procenat zauzetosti (Pz) građevinske parcele sa površinom preko 5000 m² za samostojeoču građevinu iznosi 40%, a za građevinu u nizu iznosi 50%;
- d) najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti (Ki) građevinske parcele sa površinom do 5000 m² za samostojeoču građevinu iznosi 1,2, a za građevinu u nizu iznosi 1,4;
- e) najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti (Ki) građevinske parcele sa površinom preko 5000 m² za samostojeoču građevinu iznosi 1,0, a za građevinu u nizu iznosi 1,2;
- f) najmanja dozvoljena udaljenost građevinskog od regulacionog pravca saobraćajnice iznosi 6,0 m, a od ostalih regulacionih linija građevinske parcele minimalno 1/2 visine građevine;
- g) udaljenost građevine proizvodne namjene smještene u građevinskom području za izdvojenu namjenu (privredna zona) od građevine stambene ili društvene namjene smještene unutar građevinskog područja naselja mora iznositi najmanje 50,0 m za građevine na parcelama preko 5000 m², ukoliko to prostorne mogućnosti dozvoljavaju. Izuzetno, ako se radi o građevinama manjeg kapaciteta na parcelama manjim od 5000 m² navedena udaljenost može iznositi i 30,0 m;

- h) najveća dozvoljena visina proizvodne građevine iznosi 12,0 m. Visina građevina može biti i veća, ako se to utvrdi provedbenim prostorno planskim dokumentom, a u izuzetnim slučajevima stručnim mišljenjem ukoliko ne postoji usvojena provedbena planska dokumentacija;
- i) najmanje 30% površine građevinske parcele potrebno je urediti kao zelenu površinu, a na građevnskim parcelama koje graniče sa stambenim područjem nužno je osigurati pojas visokog zaštitnog zelenila najmanje dozvoljene širine 6,0 m;
- j) zelenu površinu potrebno je urediti kao jedinstvenu cjelinu u funkciji zaštitnog zelenila kojim se odjeljuje građevna čestica proizvodne namjene od građevinskog područja naselja;
- k) unutar građevinske parcele potrebno je osigurati garažna ili parkirališna mjesta te manipulativne površine ovisno o karakteru namjene. Otvorene parkirališne površine potrebno je ozeleniti sadnjom stablašica na način da se sadi najmanje jedno stablo na četiri parkirališna mjesta.

Pododjeljak 2. Građevine proizvodno - zanatske, servisne ili skladišne namjene

Član 108.

(Građevine proizvodno-zanatske, servisne ili skladišne namjene - uslovi lociranja i gradnje)

Uslovi lociranja i gradnje građevina proizvodno-zanatske, servisne ili skladišne namjene u proizvodno privrednim (P1), poslovno privrednim (P2) i mješovitim pretežno poslovnim (M) zonama utvrđuju se kako slijedi:

- a) kod lociranja proizvodno-zanatskih, servisnih ili skladišnih građevina veličina parcele ne može biti manja od 1000 m²;
- b) najveći dozvoljeni procenat zauzetosti (Pz) građevinske parcele sa površinom do 5000 m² za samostojeću građevinu iznosi 40%, a za građevinu u nizu iznosi 50%;
- c) najveći dozvoljeni procenat zauzetosti (Pz) građevinske parcele sa površinom preko 5000 m² za samostojeću građevinu iznosi 35%, a za građevinu u nizu iznosi 40%;
- d) najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti (Ki) građevinske parcele sa površinom do 5000 m² za samostojeću građevinu iznosi 1,2, a za građevinu u nizu iznosi 1,4;
- e) najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti (Ki) građevinske parcele sa površinom preko 5000 m² za samostojeću građevinu iznosi 1,0, a za građevinu u nizu iznosi 1,2;
- f) najmanja dozvoljena udaljenost građevinskog od regulacionog pravca saobraćajnice iznosi 6,0 m, a od ostalih regulacionih linija građevinske parcele minimalno 1/2 visine građevine;
- g) udaljenost građevine proizvodne namjene smještene u građevinskom području za izdvojenu namjenu (privredna zona) od građevine stambene ili društvene namjene smještene unutar građevinskog područja naselja mora iznositi najmanje 40,0 m za građevine na parcelama preko 5000 m², ukoliko to prostorne mogućnosti dozvoljavaju. Izuzetno, ako se radi o građevinama manjeg kapaciteta na parcelama manjim od 5000 m² navedena udaljenost može iznositi i 20,0 metara;
- h) najveća dozvoljena visina proizvodno-zanatskih, servisnih ili skladišnih građevina iznosi 12,0 m. Visina građevina može biti i veća, ako se to utvrdi provedbenim prostorno planskim dokumentom, a u izuzetnim slučajevima stručnim mišljenjem ukoliko ne postoji usvojena provedbena planska dokumentacija;
- i) najmanje 30% površine građevinske parcele potrebno je urediti kao zelenu površinu, a na građevnskim parcelama koje graniče sa stambenim područjem nužno je osigurati pojas visokog zaštitnog zelenila najmanje dozvoljene širine 4,0 m;

- j) zelenu površinu potrebno je urediti kao jedinstvenu cjelinu u funkciji zaštitnog zelenila kojim se odjeljuje građevna čestica proizvodne namjene od građevinskog područja naselja;
- k) otvorene parkirališne površine potrebno je ozeleniti sadnjom stablašica na način da se sadi najmanje jedno stablo na četiri parkirališna mjesta;
- l) unutar građevinske parcele potrebno je osigurati parkirališna mjesta te manipulativne površine ovisno o karakteru namjene.

Pododjeljak 3. Uslovi lociranja i građenja građevina proizvodno - zanatskog, servisnog, skladišnog ili proizvodno-privrednog karaktera u mješovitoj i stambenoj zoni

Član 109.

(Uslovi lociranja i građenja građevina proizvodno-zanatskog, servisnog, skladišnog ili proizvodno-privrednog karaktera u mješovitoj i stambenoj zoni)

Za eventualnu gradnju građevina navedenog karaktera u mješovitoj i stambenoj zoni se utvrđuju sljedeći urbanističko-tehnički uslovi:

- a) u ovim zonama se mogu graditi samo slobodnostojeće građevine proizvodno-zanatskog, skladišnog, servisnog i proizvodno-privrednog karaktera manjeg kapaciteta i čija djelatnost bukom i štetnim emisijama ne ugrožava stanovanje ili funkcionisanje djelatnosti drugih namjena u susjednim građevinama;
- b) kod lociranja građevina proizvodno-zanatskog, servisnog, skladišnog ili proizvodno-privrednog karaktera manjih kapaciteta veličina parcele ne može biti manja od 800 m² i ne veća od 3000 m²;
- c) procenat zauzetosti (Pz) za izgradnju građevina proizvodno-privrednog, proizvodno-zanatskog, skladišnog, servisnog karaktera, a koji se lociraju u mješovitoj i stambenoj zoni ne može biti veći od 40%;
- d) koeficijent izgrađenosti za izgradnju građevina proizvodno-privrednog, proizvodno-zanatskog, skladišnog, servisnog karaktera, a koji se lociraju u mješovitoj i stambenoj zoni ne može biti veći od 0,8;
- e) kod lociranja građevina proizvodno-zanatskog, servisnog ili skladišnog karaktera minimalna udaljenost od susjednih parcela iznosi 1/2 visine građevine, ali ne može biti manja od 4,0 metra. Kod lociranja proizvodno-privrednih građevina minimalna udaljenost od susjednih parcela iznosi 1/2 visine građevine, ali ne može biti manja od 6,0 metara;
- f) najmanja dozvoljena udaljenost građevinskog od regulacionog pravca saobraćajnice iznosi 6,0 m, a od ostalih regulacionih linija građevinske parcele minimalno 1/2 visine građevine;
- g) udaljenost građevina proizvodno-zanatskog, servisnog ili skladišnog karaktera od građevine stambene ili društvene namjene smještene unutar građevinskog područja naselja mora iznositi najmanje 20,0 m. Udaljenost proizvodno-privredne građevine od građevine stambene ili društvene namjene smještene unutar građevinskog područja naselja mora iznositi najmanje 30,0 m. Navedene udaljenosti mogu biti manje samo uz saglasnost vlasnika susjednih objekata;
- h) najmanje 20% površine građevinske parcele potrebno je urediti kao zelenu površinu, a na građevnskim parcelama koje graniče sa stambenim parcelama nužno je osigurati pojas visokog zaštitnog zelenila najmanje dozvoljene širine od 6,0 m;
- i) izuzetno od odredbe iz tačke a) ovog člana, na području ove namjene dozvoljava se i gradnja benziskih pumpi (manjih dimenzija), ali uz poštivanje uslova za lociranje proizvodno-privrednih građevina definisanih za stambenu i mješovitu stambeno-poslovnu namjenu;

-
- j) postojeći objekti koji po svojoj namjeni spadaju u proizvodnu privredu, a nalaze se u stambenim ili mješovitim stambeno-poslovnim zonama, mogu se zadržati bez povećanja gabarita objekta, osim ako ne spadaju u dijelatnosti koje ne ugrožavaju bukom i štetnim emisijama stanovanje u susjednim građevinama.

Odjeljak B. Uslovi lociranja i gradnje građevina poslovne privrede (P2)

Član 110. (Poslovno privredne građevine(P2))

Poslovno privredne građevine su:

- a) poslovne namjene (poslovne, poslovno administrativne i upravne građevine),
- b) trgovine, uslužno zanatstvo i servisi,
- c) izložbeno-prodajni saloni i sl.,
- d) trgovački kompleksi.

Pododjeljak 1. Građevine poslovno-administrativne namjene

Član 111. (Građevine poslovno-administrativne namjene – uslovi lociranja i gradnje)

Uslovi lociranja i gradnje poslovnih građevina u poslovno-privrednim (P2), poslovno-proizvodnim (P1), mješovitim (M) i stambenim (S) zonama utvrđuju se kako slijedi:

- a) kod lociranja poslovnih, poslovno-administrativnih i upravnih građevina veličina parcele ne može biti manja od 1000 m²;
- b) najveći dozvoljeni procenat zauzetosti (Pz) građevnske parcele za samostojeću građevinu iznosi 35%, a za građevinu u nizu iznosi 45%. U izuzetnim slučajevima, ukoliko se radi o interpolaciji u postojeću fizičku strukturu procenat može biti veći, uz poštivanje prosječne spratnosti susjednih objekata. Ukoliko se objekat radi na kosom terenu sa nagibom preko 20% procenat zauzetosti suterenskog ili podrumskog dijela može biti i do 80%, ali nadzemni dijelovi građevine moraju ispoštovati procenat zauzetosti utvrđen ovim članom;
- c) najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti (Ki) građevnske parcele od 1000 m² do 1500 m² iznosi (Ki) 2,0, od 1500 m² do 2000 m² iznosi (Ki) 2,4, za parcele od 2000 m² do 2500 m² iznosi (Ki) 2,8, za parcele od 2500 m² do 3000 m² iznosi (Ki) 3,0, a za parcele veće od 3000 m² iznosi (Ki) 3,2;
- d) preporučena distanca (uličnog i naspramnog dvorišnog) fronta građevine (Dfg) od susjedne građevine je jednaka visini građevine;
- e) minimalna distanca fronta građevine od granice parcele (Dfp) iznosi 1/2 visine građevine, ali ne može biti manja od 6,0 m. Preporučena distanca građevine (lamele) od bočne dvorišne granice parcele Dbp na zabatnim stranama je 1/5 visine građevine. Navedena distanca se može tretirati i kao bočna distanca od susjedne građevine pod uslovom da je fasada susjednog objekta zabatna ili sa otvorima manjim od 1 m²;
- f) minimalna udaljenost građevinskog pravca prizemlja od ivice kolovoza iznosi 4,0 m. U dužini uličnog fronta građevinske parcele potrebno je uspostaviti minimalnu širinu pješačke staze od 2,5 m i 1,5 m zelenog pojasa sa drvoredom. U izuzetnim slučajevima ova distanca može biti i manja ukoliko se radi o realizaciji građevine na liniji građevinskog pravca postojećih građevina formirane fizičke strukture uličnog front;
- g) u zavisnosti od ranga saobraćajnih koridora i sadržaja njihovih profila (kolski, pješački, biciklistički i zeleni pojasi) udaljenost od ivice kolovoza može biti 10 m i više;
- h) maksimalna spratnost građevina zavisi od veličine građevinske parcele i njenih prostornih mogućnosti. Kod utvrđivanja vertikalnih gabarita jedne ili više građevina

- mogu se kombinovati spratnosti, odnosno visine pod uslovom poštivanja distanci od susjednih građevina i parcela utvrđenih ovim članom.
- i) minimalno 30% površine građevinske parcele potrebno je urediti kao javnu pješačku ili zelenu površinu;
  - j) unutar građevinske parcele potrebno je osigurati garažna ili parkirališna mjesta, te manipulativnu površinu za ekonomski pristup u zavisnosti od karaktera namjene. Ukoliko se gradi otvorena parkirališna površina potrebno je ozeleniti sadnjom stablašica na način da se sadi najmanje jedno stablo na četiri parkirališna mjesta;
  - k) najmanja širina pristupne saobraćajnice je 5,5 m. Pod pristupnom saobraćajnicom se ne podrazumjeva saobraćajni priključak između građevinske parcele i saobraćajnice na koju se kolski vezuje.

Pododjeljak 2. Građevine uslužnih, trgovackih, servisnih i izložbeno-prodajnih djelatnosti

Član 112.

(Građevine uslužnih, trgovackih, servisnih i izložbeno-prodajnih djelatnosti – uslovi lociranja i gradnje)

Uslovi lociranja i gradnje poslovnih građevina pretežno uslužne, trgovacke, uslužno servisne, izložbeno prodajne namjene u poslovno-privrednim (P2), poslovno-proizvodnim (P1), mješovitim (M) i stambenim (S) zonama utvrđuju se kako slijedi:

- a) kod lociranja uslužnih, trgovackih, uslužno servisnih, izložbeno prodajnih građevina veličina parcele ne može biti manja od 2000 m². U zavisnosti od prostornih mogućnosti parcela može biti i manja, ali pod uslovom poštivanja svih urbanističko-tehničkih uslova utvrđenih ovim članom;
- b) najveći dozvoljeni procenat zauzetosti (Pz) građevinske parcele za samostojeću građevinu iznosi 50%, a za građevinu u nizu iznosi 60%. U izuzetnim slučajevima, ukoliko se radi o interpolaciji u postojeću fizičku strukturu procenat može biti veći, uz poštivanje prosječne spratnosti susjednih objekata. Ukoliko se objekat radi na kosom terenu sa nagibom preko 20% procenat zauzetosti suterenskog ili podrumskog dijela može biti i do 80%, ali nadzemni dijelovi građevine moraju ispoštovati procenat izgrađenosti utvrđen ovim članom;
- c) najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti (Ki) građevinske parcele od 1000 m² do 1500 m² iznosi (Ki) 1,2, od 1500 m² do 2000 m² iznosi (Ki) 1,4, za parcele od 2000 m² do 2500 m² iznosi (Ki) 1,6, za parcele od 2500 m² do 3000 m² iznosi (Ki) 1,8, a za veće od 3000 m² iznosi (Ki) 2,0;
- d) preporučena distanca (uličnog i naspramnog dvorišnog) fronta građevine (Dfg) od susjedne građevine je jednak visini građevine;
- e) minimalna distanca fronta građevine od granice parcele (Dfp) iznosi 1/2 visine građevine, ali ne može biti manja od 6,0 m. Preporučena distanca građevine (lamele) od bočne dvorišne granice parcele Dbp na zabatnim stranama je 1/4 visine građevine, ali ne može biti manja od 4 m. Navedena distanca se može tretirati i kao bočna distanca od susjedne građevine pod uslovom da je fasada susjednog objekta zabatna ili sa otvorima manjim od 1 m²;
- f) minimalna udaljenost građevinskog pravca prizemlja od ivice kolovoza iznosi 4,0 m. U dužini uličnog fronta građevinske parcele potrebno je uspostaviti minimalnu širinu pješačke staze od 2,5 m i 1,5 m zelenog pojasa sa drvoredom. U izuzetnim slučajevima ova distanca može biti i manja ukoliko se radi o realizaciji građevine na liniji građevinskog pravca postojećih građevina formirane fizičke strukture uličnog fronta;
- g) u zavisnosti od ranga saobraćajnih koridora i sadržaja njihovih profila (kolski, pješački, biciklistički i zeleni pojasi) udaljenost od ivice kolovoza može biti 10 m i više;

- h) maksimalna spratnost građevina je P+3 m, odnosno maksimalne visine 16 m. U zavisnosti od veličine građevinske parcele i njenih prostornih mogućnosti visina objekta može biti maksimalno 20 m;
- i) ako se građevina za obavljanje uslužne ili trgovačke djelatnosti planira kao interpolacija unutar izgrađene fizičke strukture definisanog uličnog građevinskog pravca, dozvoljava se usklađivanje građevinskog pravca nove građevine i građevinskog pravca izgrađene strukture;
- j) minimalno 30% površine građevinske parcele potrebno je urediti kao javnu pješačku ili zelenu površinu;
- k) unutar građevinske parcele potrebno je osigurati garažna ili parkirališna mjesta, te manipulativnu površinu za ekonomski pristup u zavisnosti od karaktera namjene. Ukoliko se gradi otvorena parkirališna površina potrebno je ozeleniti sadnjom stablašica na način da se sadi najmanje jedno stablo na četiri parkirališna mjesta;
- l) najmanja širina pristupne saobraćajnice je 5,5 m. Pod pristupnom saobraćajnicom se ne podrazumjeva saobraćajni priključak između građevinske parcele i saobraćajnice na koju se kolski vezuje;
- m) unutar područja gradskih centara se kod izrade provedbeno planske dokumentacije može odstupiti od utvrđenih parametara za gradnju uslužnih i trgovačkih građevina do maksimalno 20%.

Pododjeljak 3. Građevine poslovno-stambenih kompleksa sa trgovačkim centrima

Član 113.

(Građevine poslovno – stambenih kompleksa sa trgovačkim centrima – uslovi lociranja i gradnje)

Uslovi lociranja i gradnje poslovno-stambenih kompleksa sa trgovačkim centrima u poslovno-privrednim (P2), mješovitim (M) i stambenim (S) zonama utvrđuju se kako slijedi:

- a) kod lociranja građevina poslovno-stambenih kompleksa sa trgovačkim centrima veličina parcele ne može biti manja od 3000 m²;
- b) za parcele veličine od 3000 m² do 4000 m² maksimalni koeficijent izgrađenosti na ravnom terenu je 3,2, a na kosom 3,0;
- c) za parcele veličine od 4000 m² do 6000 m² maksimalni koeficijent izgrađenosti na ravnom terenu je 3,4, a na kosom 3,2;
- d) za parcele veličine od 6000 m² do 8000 m² maksimalni koeficijent izgrađenosti na ravnom terenu je 3,6, a na kosom 3,4;
- e) uslovi vezani za procent zauzetosti, distance od susjednih građevina i parcela su utvrđeni kao parametri vezani za stambene i stambeno-poslovne građevine;
- f) minimalno 25% površine građevinske parcele potrebno je urediti kao javnu pješačku površinu sa trgom i minimalno 15% kao zelenu površinu;
- g) minimalna udaljenost građevinskog pravca prizemlja od ivice kolovoza iznosi 4,0 m. U dužini uličnog fronta građevinske parcele potrebno je uspostaviti minimalnu širinu pješačke staze od 2,5 m i 1,5 m zelenog pojasa sa drvoredom. U izuzetnim slučajevima ova distanca može biti i manja ukoliko se radi o realizaciji građevine na liniji građevinskog pravca postojećih građevina formirane fizičke strukture uličnog fronta;
- h) unutar građevinske parcele potrebno je osigurati garažna ili parkirališna mjesta, te manipulativnu površinu za ekonomski pristup u zavisnosti od karaktera namjene. Ukoliko se gradi otvorena parkirališna površina potrebno je ozeleniti sadnjom stablašica na način da se sadi najmanje jedno stablo na četiri parkirališna mjesta;
- i) najmanja širina pristupne saobraćajnice je 5,5 m. Pod pristupnom saobraćajnicom se ne podrazumjeva saobraćajni priključak između građevinske parcele i saobraćajnice na koju se kolski vezuje.

Odjeljak C. Uslovi i smještaj građevina uslužno-turističke privrede (P3)**Član 114.
(Turizam)**

Područje Grada Zenice obiluje prirodnim bogatstvima i ljepotama, čiji se potencijali mogu iskoristiti za promociju turizma, razvijanje ekološke svijesti i boljeg, zdravijeg načina života u cjelini. Potrebno je iskoristiti mogućnosti koje pruža područje Grada, a u isto vrijeme ne narušiti prirodni sklad i harmoniju, te sačuvati i unaprijediti prirodne vrijednosti.

**Član 115.
(Turističke zone)**

Područje Grada Zenice obiluje prirodnim bogatstvima i ljepotama, čiji se potencijali mogu iskoristiti za promociju turizma, razvijanje ekološke svijesti i boljeg, zdravijeg načina života u cjelini. Potrebno je iskoristiti mogućnosti koje pruža područje Grada, a u isto vrijeme ne narušiti prirodni sklad i harmoniju, te sačuvati i unaprijediti prirodne vrijednosti.

Postojeći i planirani lokaliteti i objekti od značaja za razvoj turizma Grada Zenice:

NAZIV	NAMJENA	OPIS
Gradska Arena "Husejin Smajlović" - Arena Zenica	Sportsko rekreativni turizam	Gradska Arena Zenica se nalazi u kompleksu SRC Kamberovića polje u sklopu kojeg se nalazi centralni gradski park, najveći tržni centar u gradu, kao i mnogobrojni sportski tereni poput rukometnih, košarkaških teniskih i odbojkaških.
Babina rijeka	Sportsko rekreativni turizam	Ovu zonu čine park "Babina rijeka" i sportsko-rekreativni dio na kojem su smješteni Gradski bazeni, dječije igralište i staza za bočanje. Intezivno se radi na pošumljavanju kako bi se zadovoljili urbani zeleni standardi za stanovnike mjesnih zajednica Babina rijeka i Crkvica. U toku je realizacija kapitalnog projekta izgradnje zatvorenih bazena unutar kompleksa Gradskih bazena.
Kamberovića polje	Sportsko rekreativni turizam	Kamberovića polje je jedna od zeničkih centralnih urbanih cjelina smještena na rijeci Bosni između Pečuja, Gornjih Crkvica, Crkvica, Jalije, Stare čaršije, Kanara, Bilinog polja i Blatuše. To je kultivirana oaza zelenila i omiljeno okupljašte Zeničana. Na Kamberovića polju se nalaze atletski stadion, teniski tereni, tereni za odbojku i nogomet, a u neposrednoj blizini je i moderni šoping centar, hotel "Zenica" i Gradska arena "Husejin Smajlović". Pored navedenih sadržaja u sklopu Kamberovića polje postoji i Turski park sa pratećim urbanim mobilijarom, koji je omiljeno mjesto za relaksaciju stanovnika užeg urbanog područja grada Zenice.
Nogometni/fudbalski trening centar NS/FS BiH	Sportsko rekreativni turizam	Multifunkcionalni tereni (trening centar) izgrađeni su za potrebe treniranja A selekcije, nogometne reprezentacije BiH. Stadioni se nalaze na Crkvičkoj (Kamberovića) ravnici. U sadržaju imaju dva otvorena nogometna stadiona i jedan zatvorenog tipa. Uz stadione su izgrađene tribine kapaciteta 1.712 sjedišta, kao i 24 smještajna kapaciteta sa ostalim pratećim sadržajem namjenjenim za sport i rekreaciju. S obzirom na kapacitet i lokaciju ovaj centar bi mogao biti iskorišten u svrhu razvoja sportskog turizma.
Rukometni stadion "Papirna"	Sportsko rekreativni turizam	Stadion "Papirna" je mjesto gdje su odrastale generacije kako sportista, tako i navijača. Za veliki dio Zeničana ljetni dani su bili nezamislivi bez odlaska na "Papirnu" gdje su se svakodnevno odvijali sportski događaji. Stadion je izgrađen daleke 1948. godine. Klupske prostorije i svlačionice su izgrađene 1963. godine. S obzirom na starost i dotrajalost pomenutog objekta neophodno je izvršiti njegovu rekonstrukciju u cilju realizacije njegove prvobitne namjene.

Sportska dvorana Bilmišće Zenica	Sportsko rekreativni turizam	Dvorana Bilmišće se nalazi u sklopu srednjoškolskog centra u Zenici, kojeg sačinjavaju Stručna zanatska škola, Srednja tehnička škola i Srednja specijalna škola. Sportska dvorana služi za potrebe pomenutih škola. U prošlosti zbog nedostatka adekvatne sportske dvorane, nju su koristili zenički klubovi dvoranskih sportova, te u njoj ostvarivali svoje najveće rezultate. Prije izgradnje Gradske arene, dvorana Bilmišće je imala veći značaj u održavanju sportskih manifestacija u ovom gradu. Trenutno se u njoj održava tradicionalni malonogometni bajramski turnir zeničkih mahala. S obzirom je da dvorana u potpunosti rekonstruisana 2016.godine treba nastojati iskoristiti njen potencijal za afirmaciju i razvoj turizma.
Golubak	Eko – turizam (turističko-rekreativne staze)	Brdo Golubak se nalazi između prigradskog naselja Rujev do i naselja Krivače, s kojeg se pruža predivan pogled na Grad Zenicu. Zbog svojih prirodnih vrijednosti i blizine gradu lokalitet je idealan za razvoj poludnevne rekreacije koja obuhvata aktivnosti kao što su: planinarenje, trailovi, brdski bisklizam, trčanje, itd. Udaljen je od centra Grada cca 1,77 km i potrebno je cca 35 min. šetnje za tu rutu.
Klopačke stijene, Krč-Vučjak, Krivače Uzunove stijene, Volovska glava	Eko - turizam (turističko-rekreativne staze)	Potencijali za razvoj ekoturizma su na područjima utvrđenim kao predjeli posebnih prirodnih vrijednosti, koji se ističu svojom ljepotom, raznovrsnošću, pogledom i imaju rekreativni značaj, gdje je djelovanje čovjeka minimalno izraženo. Klopačke stijene udaljene od centra Grada 4,50 km, potrebno cca 90 min. šetnje za tu rutu. Krč-Vučjak-udaljen od centra Grada 2,42 km, 50 min šetnje za taj dio. Krivače udaljene cca 1,9 km i potrebno je 40min. šetnje za tur rutu. Uzunove stijene udaljenje od centra Grada 1,04 km i potrebno je 20 min. šetnje. Volovska glava udaljena od centra Grada cca 1,99 km, te je potrebno 40 min. šetnje za taj dio.
Hotel "Zenica"	Kongresni turizam	Hotel Zenica je smješten u srcu sportsko-rekreativne zone Kamberovića polje. Hotel je opremljen modernim sadržajem i zadovoljava hotelijerske standarde od četiri zvjezdice.
Bosansko narodno pozorište Zenica, Muzej Grada Zenica, Muzej Željezara Zenica	Kulturni turizam	Postojanje osnova za razvoj „kulturnog turizma“ ogleda se kroz posjete kulturno-historijskim destinacijama, muzejima i održavanju kulturnih manifestacija i festivala. Investiranjem i ulaganjem sredstava u ove objekte značilo bi veliki napredak i poticaj razvoju ovog turizma.

Član 116. (Građevine uslužno-turističke privrede (P3))

Građevine uslužno-turističke privrede su:

- a) ugostiteljstvo (restorani, klubovi, kasina itd),
- b) hotelijerstvo (hoteli, moteli),
- c) turizam (kultura, sport, rekreacija, manifestacije, ekoturizam, banje, izletišta i sl.),

---

Pododjeljak 1. Građevine ugostiteljsko-turističke namjene (P3)

Član 117.

(Građevine ugostiteljsko-turističke namjene) (restorani, klubovi,vidikovci ,kasina i sl. – uslovi lociranja i gradnje)

- (1) Uslovi lociranja i gradnje građevina ugostiteljsko-turističke namjene (P3) u poslovno-privrednim (P2), poslovno-proizvodnim (P1), , stambenim (S) i sportsko- rekreacionim (R) zonama utvrđuju se kako slijedi:
- a) najveći dozvoljeni procenat zauzetosti (Pz) građevinske parcele za slobodnostojeću građevinu iznosi 50%, a za građevinu u nizu iznosi 60%. U izuzetnim slučajevima, ukoliko se radi o interpolaciji u postojeću fizičku strukturu procenat može biti veći, uz poštivanje prosječne spratnosti susjednih objekata. Ukoliko se objekat radi na kosom terenu sa nagibom preko 20% procenat zauzetosti suterenskog ili podrumskog dijela može biti i do 80%, ali nadzemni dijelovi građevine moraju ispoštovati procenat izgrađenosti utvrđen ovim članom;
  - b) najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti (Ki) građevnske parcele od 1000 m² do 1500 m² iznosi (Ki) 1,2, od 1500 m² do 2000 m² iznosi (Ki) 1,3, za parcele od 2000 m² do 2500 m² iznosi (Ki) 1,4, za parcele od 2500 m² do 3000 m² iznosi (Ki) 1,5, a za parcele veće od 3000 m² iznosi (Ki) 1,6;
  - c) u zavisnosti od visine građevine distance od susjednih građevina i parcela su utvrđene kao za stambene i stambeno-poslovne građevine;
  - d) minimalna udaljenost građevinskog pravca prizemlja od ivice kolovoza iznosi 4,0 m. U dužini uličnog fronta građevinske parcele potrebno je uspostaviti minimalnu širinu pješačke staze od 2,5 m i 1,5 m zelenog pojasa sa drvoredom. U izuzetnim slučajevima ova distanca može biti i manja ukoliko se radi o realizaciji građevine na liniji građevinskog pravca postojećih građevina formirane fizičke strukture uličnog fronta;
  - e) u zavisnosti od ranga saobraćajnih koridora i sadržaja njihovih profila (kolski, pješački, biciklistički i zeleni pojas) udaljenost od ivice kolovoza može biti 10 m i više;
  - f) maksimalna spratnost građevina je P+2 m, odnosno maksimalne visine 12 m. U zavisnosti od veličine građevinske parcele i njenih prostornih mogućnosti visina objekta može biti maksimalno 16 m;
  - g) ako se građevina za obavljanje ugostiteljsko-turističke djelatnosti planira kao interpolacija unutar izgrađene fizičke strukture definisanog uličnog građevinskog pravca, dozvoljava se usklađivanje građevinskog pravca nove građevine i građevinskog pravca izgrađene strukture;
  - h) minimalno 40% površine građevinske parcele potrebno je urediti kao javnu pješačku ili zelenu površinu. Zelenu površinu potrebno je urediti kao jedinstvenu cjelinu u funkciji zaštitnog zelenila kojim se odjeljuje građevinska čestica ugostiteljsko-turističke namjene od građevinskog područja naselja;
  - i) unutar građevinske parcele potrebno je osigurati garažna ili parkirališna mjesta, te manipulativnu površinu za ekonomski pristup u zavisnosti od karaktera namjene. Ukoliko se gradi otvorena parkirališna površina potrebno je ozeleniti sadnjom stablašica na način da se sadi najmanje jedno stablo na četiri parkirališna mjesta;
  - j) najmanja širina pristupne saobraćajnice je 5,5 m. Pod pristupnom saobraćajnicom se ne podrazumjeva saobraćajni priključak između građevinske parcele i saobraćajnice na koju se kolski vezuje.
- (2) Kod izrade provedbeno planske dokumentacije može se odstupiti od utvrđenih parametara za gradnju ugostiteljsko-turističkih građevina do maksimalno 20%, a unutar gradskih centara i do 25%.

Pododjeljak 2. Građevine hotelijerstva (P3) – hoteli i moteli

Član 118. (Građevine hotelijerstva (P3))

Građevinama hotelijerstva se u smislu ove Odluke, podrazumijeva pojedinačna građevina ili kompleks smještajnih građevina svih kategorija i pratećih sadržaja u funkciji smještaja, odnosno obavljanja turističkih djelatnosti. Građevine hotelijerstva su: hoteli, moteli, banje i sl.

Član 119. (Uslovi lociranja i gradnje građevina hotelijerstva)

- (1) Uslovi lociranja i gradnje građevina hotelijerstva (P3) u ugostiteljsko-turističkim (P3), poslovno-privrednim (P2), mješovitim (M), stambenim (S) i sportsko-rekreativnim (R) zonama utvrđuju se kako slijedi:
- a) najveći dozvoljeni procenat zauzetosti (Pz) građevnske parcele za slobodnostojeću građevinu iznosi 35%, a za građevinu u nizu iznosi 45%. U izuzetnim slučajevima, ukoliko se radi o interpolaciji u postojeću fizičku strukturu procenat može biti veći, uz poštivanje prosječne spratnosti susjednih objekata. Ukoliko se objekat radi na kosom terenu sa nagibom preko 20% procenat zauzetosti suterenskog ili podrumskog dijela može biti i do 80%, ali nadzemni dijelovi građevine moraju ispoštovati procenat zauzetosti;
  - b) najveći dozvoljeni koeficijent izgrađenosti (Ki) građevnske parcele od 1000 m² do 1500 m² iznosi (Ki) 1,6, od 1500 m² do 2000 m² iznosi (Ki) 2,0, za parcele od 2000 m² do 2500 m² iznosi (Ki) 2,4, za parcele od 2500 m² do 3000 m² iznosi (Ki) 2,8, a za parcele veće od 3000 m² iznosi (Ki) 3,0;
  - c) U zavisnosti od visine građevine distance od susjednih građevina i parcela su utvrđene kao za stambene i stambeno-poslovne građevine;
  - d) minimalna udaljenost građevinskog pravca prizemlja od ivice kolovoza iznosi 4,0 m. U dužini uličnog fronta građevinske parcele potrebno je uspostaviti minimalnu širinu pješačke staze od 2,5 m i 1,5 m zelenog pojasa sa drvoredom. U izuzetnim slučajevima ova distanca može biti i manja ukoliko se radi o realizaciji građevine na liniji građevinskog pravca postojećih građevina formirane fizičke strukture uličnog fronta;
  - e) u zavisnosti od ranga saobraćajnih koridora i sadržaja njihovih profila (kolski, pješački, biciklistički i zeleni pojas) udaljenost od ivice kolovoza može biti 10 m i više;
  - f) maksimalna spratnost građevina zavisi od veličine građevinske parcele i njenih prostornih mogućnosti. Kod utvrđivanja vertikalnih gabarita jedne ili više građevina mogu se kombinovati spratnosti, odnosno visine pod uslovom poštivanja distanci kako su utvrđene za stambene i stambeno-poslovne građevine;
  - g) ako se građevina za obavljanje ugostiteljsko-turističke djelatnosti-hotel planira kao interpolacija unutar izgrađene fizičke strukture definisanog uličnog građevinskog pravca, dozvoljava se usklađivanje građevinskog pravca nove građevine i građevinskog pravca izgrađene strukture;
  - h) minimalno 40% površine građevinske parcele potrebno je urediti kao javnu pješačku ili zelenu površinu. zelenu površinu potrebno je urediti kao jedinstvenu cjelinu u funkciji zaštitnog zelenila kojim se odjeljuje građevna čestica ugostiteljsko-turističke namjene od građevinskog područja naselja;
  - i) unutar građevinske parcele potrebno je osigurati garažna ili parkirališna mjesta, te manipulativnu površinu za ekonomski pristupu u zavisnosti od karaktera namjene. Ukoliko se gradi otvorena parkirališna površina potrebno je ozeleniti sadnjom stablašica na način da se sadi najmanje jedno stablo na četiri parkirališna mesta;
  - j) najmanja širina pristupne saobraćajnice je 5,5 m. Pod pristupnom saobraćajnicom se ne podrazumjeva saobraćajni priključak između građevinske parcele i saobraćajnice na koju se kolski vezuje.

- (2) Kod izrade provedbeno planske dokumentacije može odstupiti od utvrđenih parametara za gradnju ugostiteljsko turističkih građevina-hotela do maksimalno 10%, a unutar gradskih centara do 15%.

DIO DEVETI - KOMUNALNA INFRASTRUKTURA - OBJEKTI

Odjeljak A. Groblja

Član 120. (Groblja)

Ovim Planom se daju sljedeći uslovi za formiranje grobalja:

- Uređenje grobalja mora biti primjerno namjeni,
- Formiranje novih, kao i eventualana proširenja postojećih grobalja moraju biti minimalno 30 m udaljena od zone stanovanja, te imati zaštitni pojas zelenila oko groblja i biti ograđena ogradom,
- Lokacije novih grobalja treba da imaju dobru pješačku i saobraćajnu povezanost (pristupni putevi),
- Groblja opremiti adekvatnom komunalnom infrastrukturom: snabdijevanje vodom, odvodnja fekalne i oborinske vode, rasvjeta, priklapljanje otpada i sl.

Odjeljak B. Gradski prečistač

Član 121. (Gradski prečistač)

- (1) Planirano postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda za grad Zenicu, prikupljat će sve otpadne vode, a njegova funkcija će doprinijeti provedbi pravne stečevine EU, a naročito Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda, dopunjeno sa federalnim "Pravilnikom o uvjetima za ispuštanje u prirodne recipijente i sisteme javne kanalizacije".
- (2) Projektovano postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda za grad Zenicu biće usklađeno sa zakonodavstvom EU i imaće visoke standarde prečišćavanja koje uključuju nitrifikaciju i denitrifikaciju. Za tretman mulja odabrana je metoda anerobne digestije koja se koristi kao dio procesa za tretiranje biorazgradivog otpada i kanalizacije. Kao dio integriranog sistema gospodarenja otpadom, anaerobna digestija smanjuje emisije deponijskih plinova u atmosferu i naširoko se koristi kao izvor obnovljive energije. Jedan od krajnjih proizvoda je biopljin koji se sastoji od metana, ugljikovog dioksida i ostalih plinova u tragovima. Može se koristiti direktno kao gorivo ili tretirati da se dobije biometan. Digestat, bogat mineralima se može koristiti kao gnojivo. U ovom projektu za dugoročno upravljanje mulja prioritet bi trebao biti sagorijevanje u fabrici cementa ili termoelektrani u Kaknju. Predviđeno isušivanje mulja je solarnim putem.

Odeljak C. Reciklažno dvorište

Član 122. (Reciklažno dvorište)

- (1) Reciklažno dvorište mora biti izgrađeno na vodonepropusnom platou, označeno, ograđeno i priključeno na postojeću komunalnu infrastrukturu (elektro, TT, vodovodna i kanalizaciona mreža);

- (2) Mora biti izgrađeno na mjestima koja neće negativno uticati na okoliš, što znači da mora biti dovoljno udaljeno od naseljenih mjesta, kvalitetnih poljoprivrednih površina, te riječnih tokova;
- (3) Svako reciklažno dvorište mora biti ograđeno zelenim zidom (tampon zona) od zimzelenih vrsta minimalne visine 2.50 metara;
- (4) Unutar obuhvata moraju biti obezbjeđene zelene površine;
- (5) Prema susjednim zonama mora biti obezbjeđen zaštitni pojas odnosno tampon zona;
- (6) U slučaju prestanka funkcionisanja reciklažnog dvorišta, zakonski je obavezno njegovo zatvaranje i rekultivisanje čitavog prostora, te ozelenjavanje odgovarajućim vrstama u odnosu na dati teren.

DIO DESETI - URBANE ZELENE POVRŠINE (Z)

Član 123. (Urbano zelenilo – Urbane zelene površine)

- (1) U Odluci o provođenju Urbanističkog plana daju se generalna usmjerenja za planiranje, uređenje, revitalizaciju postojećih i planiranih urbanih zelenih površina (zaštitno zelenilo, zaštitni zeleni pojasi, parkovi, poljoprivredno i šumsko zemljište),
- (2) Sve aktivnosti unutar urbanih zelenih površina (parkovi, park-šume, zaštitno zelenilo i zaštitni zeleni pojasi) koje se tiču uređenja, građenja i opremanja urbanim mobilijarom vrše se na osnovu odgovarajuće tehničke dokumentacije, a sve u skladu sa smjernicama prostorno-planske dokumentacije,
- (3) Aktivnosti održavanja, projektovanja i uređenja u postojećim i planiranim zelenim površinama se vrše na način da se očuva sva postojeća vegetacija,
- (4) Zabranjeno je krčenje šume i sječa stablašica,
- (5) Postavljanje urbanog mobilijara i ostalog pratećeg sadržaja za potrebe rekreacije i odmora ne smije biti u suprotnosti sa postojećom vegetacijom na dатој lokaciji, kao i utvrđenom namjenom površine,
- (6) Unutar urbanih zelenih površina akcenat se stavlja na očuvanju pejzažne i biološke raznolikosti, te redovnom pošumljavanju i održavanju zdravstvenog stanja šumske vegetacije,
- (7) Uzgoj poljoprivrednih kultura, postavljanje rasadnika, plastenika i staklenika nije dozvoljeno na poljoprivrednim površinama koje se nalaze u granicama užeg urbanog područja,
- (8) Gradnja urbanih vrtova (urbana agrikultura) je moguća samo uz odgovarajući projekat hortikulturnog uređenja, na unaprijed jasno definisanim mjestima za to,
- (9) Na javnim urbanim zelenim površinama nije previđena izgradnja stambenih i drugih objekata koji nisu u funkciji osnovne namjene (zelene površine),
- (10) Na postojećim definisanim zelenim površinama koje nisu privedene konačnoj namjeni, ne dozvoljava se prenamjena zemljišta, odnosno izgradnja objekata i širenje drugih namjena na račun zelenila.

Poglavlje A. Parkovi (Z1)

Član 124. (Parkovi)

- (1) Parkovi predstavljaju jako važnu komponentu mreže urbanih zelenih površina u obuhvatu Urbanističkog plana Zenice,

- (2) To su javne zelene površine unutar kojih dominira zelenilo (različite vrste vegetacije), a opremljeni su urbanim mobilijarom koji omogućava razne vidove pasivne ili aktivne rekreacije, odmora i sl.,
- (3) Potrebno je redovno održavanje zdravstvenog stanja vegetacije unutar svakog od parkova, ozelenjavanje, sadnja autohtonih vrsta itd,
- (4) Obaveza je izvršiti revitalizaciju svih postojećih parkova,
- (5) Planiranje novih parkovskih površina,
- (6) Revitalizacija unutarblokovskog zelenila i parkova
- (7) Unutar parkovskih površina nije predviđena gradnja stambenih i drugih objekata, niti je dozvoljena prenamjena zemljišta, kao i širenje drugih objekata na račun zelenila, jedino je dozvoljeno opremanje neophodnim urbanim mobilijarom.

Poglavlje B. Zaštitno zelenilo (Z3)

Član 125. (Zaštitno zelenilo)

- (1) Zastupljenost zelenih površina (zaštitno zelenilo) za novoplanirane sportsko-rekreativne zone iznosi kako slijedi :
  - za novoplaniranu sportsko-rekreativnu zonu „Klopče“ 40% ukupne površine treba opredjeliti za urbano zelenilo (parkovi, park-šume i zaštitno zelenilo),
- (2) U zonama zaštitnog zelenila je zabranjena gradnja građevina, izuzetak od ovog pravila su infrastrukturni objekti,
- (3) Unutar zone zaštitnog zelenila je dozvoljeno redovno uređenje i održavanje kao i sadnja odgovarajuće vegetacije, oprema urbanim mobilijarom itd,
- (4) Po stanovniku se treba obezbjediti min. 15 m² u postojećim, a u novoizgrađenim dijelovima grada 20 m² zelenila,
- (5) Unutar zone zaštitnog zelenila je dozvoljeno formiranje pješačkih i rekreativnih staza sa sadržajima urbanog mobilijara.

Poglavlje C. Zaštitni zeleni pojas (Z4)

Član 126. (Zaštitni zeleni pojas)

- (1) U zonama zaštitnog zelenog pojasa zabranjuje se svaki vid gradnje, izuzev infrastrukturnih objekata,
- (2) Zaštitni zeleni pojas je potrebno širiti na lokacije gdje je prisutan najveći stepen kontaminacije oko industrijskih postrojenja, saobraćajnica, poslovnih zona, kao i uz vodotokove, minimalna širina pojasa treba da bude 2 metra,
- (3) U poslovnim zonama sa određenim vrstama proizvodnje koje graniče sa stambenim ili sportsko-rekreativnim zonama obaveza je stavljanja tampon zone minimalne širine 5 metara,
- (4) Potrebno je formiranje kontinuiranog zelenog pojasa unutar čitavog obuhvata urbanističkog plana, a ukoliko to nije moguće postići savjetuje se intezivno ozelenjevanje odgovarajućim stablašicama i fitoremedijatorskim vrstama,
- (5) Vršiti zamjenu starih, suhih i bolesnih stabala sa ciljem što efikasnijeg i funkcionalnijeg zaštitnog pojasa,
- (6) Na što većem broju lokaliteta, posebno uz saobraćajnice postaviti linijski sistem zelenila.

DIO JEDANESTI – POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE (Z5)

Član 127. (Poljoprivredno zemljište)

- (1) Postojeći stambeni objekti koji se nalaze unutar namjene poljoprivrednog zemljišta (Z5) se zadržavaju, a potencijalna gradnja novih objekata mora biti u skladu sa propisima Zakona o poljoprivrednom zemljištu FBiH, kao i u skladu sa trenutno važećom prostorno-planskom dokumentacijom,
- (2) Racionalno i održivo korištenje agrozone I (zemljišta I, II, III i IV boniteta),
- (3) Savjetuje se primjena agro, hidromeliorativnih i drugih tehničkih mjera kako bi se poboljšao kvalitet zemljišta (fizičko-hemijski sastav),
- (4) Zabranjena je prekomjerna i neracionalna upotreba pesticida, herbicida, insekticida i sl. , akcenat treba biti na ekološki održivoj poljoprivredi,
- (5) Zapuštena, kao i kontaminirana poljoprivredna zemljišta potrebno je sanirati i rekultivisati te ih vratiti u prvočistno stanje,
- (6) Poljoprivredna djelatnost se može obavljati na poljoprivrednom zemljištu koje se nalazi u granicama šireg urbanog područja (Z5),
- (7) Poljoprivredno zemljište unutar granice užeg urbanog područja je klasificirano kao zaštitno zelenilo (Z3) i na njemu je zabranjeno obavljanje poljoprivrednih aktivnosti, kao i podizanje gospodarskih objekata.

Član 128. (Smjernice za aktivnosti na poljoprivrednom zemljištu)

- (1) Prema smjernicama Nosioca pripreme, poštujući član 45. stav (7) Zakona o prostornom uređenju i građenju ZDK („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 17/23), kao i član 90. Odluke o provođenju Prostornog plana Grada Zenica za period 2016.-2036. godine kao dokumenta višeg reda, gradnja gospodarskih – ekonomskih objekata u granici Urbanističkog plana nije dozvoljena.
- (2) Pod izgradnjom gospodarskih objekata podrazumijeva se izgradnja svih vrsta štala za držanje krupne i sitne stoke, tov peradi, kokošnjaca, spremišta poljoprivrednih proizvoda i stočne hrane i drugih sličnih objekata.

DIO DVANESTI – ŠUMSKO ZEMLJIŠTE (Z6)

Član 129. (Šume i šumsko zemljište)

- (1) Sve aktivnosti u šumi obavljati u skladu sa trenutno važećom šumskogospodarskom osnovom,
- (2) Omogućiti racionalno i održivo gospodarenje šumskim resursima sa akcentom na očuvanju pejzažne i biološke raznolikosti,
- (3) Šume koje se nalaze na rubnim dijelovima grada planirati kao park-šume, te im dodijeliti odgovarajuću kategoriju zaštite,
- (4) Šumske ekosisteme koji su važni za očuvanje zemljišta od klizišta proglašiti zaštitnim šumama,
- (5) Šumske predjele (Uzunove stijene, Zmajevac, Krivače i Golubak, Volovska glava) koji su važni za obavljanje dnevne i poludnevne rekreacije proglašiti šumama sa posebnom namjenom,
- (6) Zabranjen je svaki vid krčenja šume i ilegalne sječe,
- (7) Održavati redovno zdravstveno stanje šumskih ekosistema,

- (8) Vršiti redovno pošumljavanje,
 (9) Uraditi ukrupnjavanje (komasaciju) šumskog zemljišta koje se nalazi u državnom vlasništvu,
 (10) Šumama u privatnom vlasništvu upravljati u skladu sa privatnim šumskogospodarskim osnovama.

DIO TRINESTI – LOKALITET OD ZNAČAJA ZA OČUVANJE KULTURNO-HISTORIJSKOG NASLJEĐA

Član 130.

(Lokaliteti od značaja za očuvanje kulturno-historijskog naslijeđa)

Kulturno – historijsko naslijeđe u obuhvatu Urbanističkog planu koje treba zaštiti:

- a) **Predistorijski period – kameno i metalno doba** - Predlaže se njihovo evidentiranje, te poduzimanje mјera zaštite na njihovom održavanju i očuvanju, te zabrana gradnje u blizini ovih struktura.

R.br.	Spomenici kulture, spomeničke cjeline, arheološki lokaliteti, spomen-obilježja i druga dobra	Podaci o dobru - Lokacija	Podaci o dobru - Opis
1.	Kopilo	Selo Kopilo	Eneolitsko i neolitsko naselje i jedno os najstarijih naselja na ovom području- <i>lokalni značaj</i>
2.	Hum	Donja Gračanica	<i>Predistorijska gradina, lokalni značaj</i>
3.	Birac		<i>Predistorijska gradina, lokalni značaj</i>
4.	Veliki i Mali Vis	Podbrežje	<i>Predistorijska gradina, lokalni značaj</i>
5.	Vrt Franje Prusca	Drivuša – <i>nije utvrđena tačna lokacija</i>	<i>Predistorijsko naselje, lokalni značaj</i>
6.	Gradina	Klopče	<i>Predistorijska utvrda, lokalni značaj</i>
7.	Brist	Brist	Na Bristu je otkopan grob sa skeletom sa dosta grobnog materijala.
8.	Naselje Ravan		U naselju Ravan, otkopano je nekoliko grobova, u kojima su pored ostalog nađene i dvije ukrasne kopče od bronce.

- b) **Rimski period – antički period** - Lokalitete i spomenike je potrebno evidentirati (utvrditi tačne loacije i trenutno stanje), te dati prijedlog i mјere zaštite od strane stručnih lica ili nadležnih institucija.

R.br.	Spomenici kulture, spomeničke cjeline, arheološki lokaliteti, spomen-obilježja i druga dobra	Podaci o dobru - Lokacija	Podaci o dobru - Opis
1.	Rimska ranokršćanska bazilika na Bilmišću	Bilmišće	Najznačajniji arheološki nalaz iz rimskog doba su otkopani temelji ranohrišćanske dvostrukе bazilike, u Bilmišću.

			Prostor oko bazilike na Bilmišću u pojasu cca 200 m zaštiti i urediti kao dio kulturnog krajolika.
2.	Tragovi stare rimske kraldrme u naselju Odmut	Odmut -Raspotoče	Antičke substrukcije – <i>lokalni značaj</i>
3.	Gromile, gromilice	Bilmišće	Antički grobovi- <i>lokalni značaj</i>
4.	Antička lokacija Putovići - naselje Selo		Ostatke antičkih naselja i komunikacija nalazimo i na lokalitetu Putovića, naselje Selo – <i>Rimske terme</i> .
5.	Antička lokacija Putovići - lokalitet Cvrkavljie	U rimsko doba, Putovići su bili izrazito naseljena oblast, u sklopu većeg gradskog naselja, o čemu svjedoče ostaci značajnih građevina iz rimskog doba ukijljučujući rimski put, kao i parcela od cca 800 m ² na desnoj strani rijeke Bosne, nedaleko od mosta.	U južnim dijelovima zeničke kotline na lokalitetu Cvrkavljie (Cvrkalje), Putovići, Zenica na lijevoj strani rijeke Bosne na samom jugu zeničke kotline su otkriveni tragovi rimskog vodovoda, što ukazuje na iznimnu naseobinsku vrijednost juga zeničke kotline u rimsko doba.
6.	Lokalitet Križ	Selo Podbrježje	Antički natpis i građevinski materijal- <i>lokalni značaj</i>
7.	Lokalitet Koprine		Antičke substrukcije – <i>lokalni značaj</i>
8.	Lokalitet Crkve-Crvina (Grčko groblje, Oraše, Trepavice)	Drivuša	Antički grobovi- <i>lokalni značaj</i>
9.	Llokalitet Podmočilo (Mlinčići)	Tišina	Antička vila rustika - <i>lokalni značaj</i>
10.	Kuća J. Gajića	Drivuša	<i>Tragovi antičkog objekta - lokalni značaj</i>

c) **Srednjovjekovni period – srednji vijek-** Lokalitete i spomenike je potrebno evidentirati (utvrditi tačne loacije i trenutno stanje), te dati prijedlog i mjere zaštite od strane stručnih lica ili nadležnih institucija.

R.br.	Spomenici kulture, spomeničke cjeline, arheološki lokaliteti, spomen-obilježja i druga dobra	Podaci o dobru - Lokacija	Podaci o dobru - Opis	Valorizacija/ kategorizacija
1.	Pokretno dobro - «Ploča velikog sudije Gradeša», vlasništvo Muzeja grada Zenice	Ploča je velikog sudije Gradeša pronađena u selu Podbrežju kod Zenice. Smještena je u arheološkom odjelu Muzeja grada Zenice u Zenici (inv. br. 1).	U tekstu ploče spominje se gradnja mauzoleja, porodične grobnice sudije, hrama ili crkve posvećene svetom Jurju i ime prvog bosanskog graditelja Draže Ohmučevića. Ova ploča predstavlja prvu značajniju potvrdu postojanja institucije sudstva u organizovanoj, nezavisnoj državi:	Nacionalni spomenik. Odluka broj 05-6-786/03 6. maja 2003. godine Sarajevo
2.	Džamija (natpis)	Janjići	U malom selu kod Zenice, Janjićima, nađeno je nekoliko rimskih grobova i jedan fragmentirani spomenik sa natpisom.	<i>Lokalni značaj</i>
3.	Abadžjin	Janjići	Osamljeni grob sa krsatčom.	<i>Lokalni značaj</i>
4.	Špinin grm	Mutnica	Srednjevjekovno groblje	<i>Lokalni značaj</i>
5.	Lacac	Putovići	Srednjevjekovni grob sa spomenikom	<i>Lokalni značaj</i>

6.	Kaursko groblje	Putovići	Srednjevijekovno groblje	Lokalni značaj
7.	Crkvine	Drivuša	Srednjevijekovno groblje	Lokalni značaj
8.	Potok	Raspotočje	Srednjevijekovno groblje	Lokalni značaj
9.	Broda	Zenica	Srednjevijekovno groblje	Lokalni značaj
10.	Selište	Podbrežje	Srednjevijekovno groblje i nalazište	Lokalni značaj
11.	Križevi /Katoličko groblje – Križ/	Podbrježje, K.č.828 – k.o.Dobriljevo	Srednjovjekovno groblje	Lokalni značaj
12.	Bijeli put (Križ)	Podbrežje	Srednjevijekovno groblje	Lokalni značaj

d) Osmanski period - Spomenici otomanskog perioda

R.br.	Spomenici kulture, spomeničke cjeline, arheološki lokaliteti, spomenobilježja i druga dobra	Podaci o dobru - Lokacija	Podaci o dobru - Opis	Trenutno stanje/ Valorizacija	Mjere zaštite
1.	Graditeljska cjelina – Sultan Ahmedova džamija i Medresa	Graditeljska cjelina Sultan Ahmedove džamije sa Medresom se nalazi u centru Zenice, u Ulici Muhameda Seida Serdarevića br. 35. i obuhvata k.č. br. 882/1, 883, i 884, k.o. Zenica II.	Džamija pripada tipu jednoprostornih džamija, pokrivenih četvorovodnim krovom i kamenom munarom. Izvršena je obnova objekta 1996. godine.	Nacionalni spomenik. Odluka broj 07.2-2-173/05-4 7. marta 2007. godine Sarajevo	Na nacionalni spomenik se primjenjuju mjere zaštite, utvrđene Zakonom o provedbi odluka Povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljenog prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/02, 27/02 i 6/04).
2.	Mjesto i ostaci graditeljske cjeline – Sejmenske džamije u Zenici	Sejmenska džamija sa haremom se nalazi u centru Zenice, u ulici Kulina bana (Titovoj ulici). Obuhvata lokaciju kojoj pripadaju k.č. br. 1168, k.o. Zenica II,	Izvorni objekat Sejmenske džamije prema prostorno-tlocrtnom rješenju pripadao je tipu jednoprostornih džamija sa trijemom i kamenom munarom.	Nacionalni spomenik. Odluka broj Broj: 07.2-02-174/05-3 23. maja 2007. godine Sarajevo	
3.	Kočevska (Sulejmanija) džamija	Centar Zenice	Izgrađena u drugoj polovini 16. st.	Spomenik kulture od lokalnog značaja	Dati prijedlog i mjere zaštite od strane stručnih lica ili nadležnih institucija.
4.	Jalijska džamija i mezarje	Jalijska džamija sa mezarjem se na nalazi u naselju Jalija, k.č. 1131, k.o. Zenica II.	Džamija je sagrađena 1600 g., sagradio ju je tadašnji džemat. Sagrađena je od kamena sa zidovima 80 cm debelim.	Lokalni značaj	Dati prijedlog i mjere zaštite od strane stručnih lica ili nadležnih institucija.
5.	Česma studenac	Pišće Nalazi se na desnoj obali Kočeve u ulici Studenac br. 1, ispod Gafića kuće	Ambijentalna vrijednost	Studenac je 2009. g. uređen postavljanjem kamenih ploča.	
				Lokalni značaj	

6.	Hadži-Mazića kuća	<p>Hadži Mazića kuća se nalazi u ulici Muhameda Seida Serdarevića broj 10, u centru grada Zenice - Stara čaršija. Obilježen je na parceli označenoj kao k.č. broj 820, k.o. Zenica II.</p>	<p>Izgrađena početkom 19. stoljeća, vjerojatno do 1835. godine. Društvena svojina koja se daje na korištenje Muzeju grada Zenice od 13.1.1972. Rješenjem Skupštine opštine Zenica br. 122/59 i 2315/64.</p>	Arhitektonski turistički motivi - Objekat je uvršten u popis zaštićenih objekata odlukom Zavoda za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa SR BiH broj R-br. 575/ 53	<p>Dati prijedlog i mjere zaštite od strane stručnih lica ili nadležnih institucija.</p>
				<i>Odbijena peticija za proglašenjem dobra Nacionalnim spomenikom.</i>	
7.	Džamija Bobovačkog dizdara	Janjići	Džamija tokom vremena više puta obnavljana. Izvorno je sagrađena od kamena, drveta i čerpića.	<i>Lokalni značaj</i>	Džamija je srušena 1984. godine a sagrađena je nova, većih dimenzija.
8.	Katoličko groblje	Podbrežje	<i>Potiče iz perioda prije 1618.godine</i>	<i>Lokalni značaj</i>	Izvršiti određene intervencije uređenja i obilžavanja lokaliteta.
9.	Potočka - Osman-Čelebijina džamija	<p>Osman-Čelebijina džamija nalazi se u centru grada, na lokaciji koja obuhvata k.č. br. 1463, k.o. Zenica II.</p>	Džamija je pripadala tipu jednoprostornih džamija sa drvenim trijemom, četverostrešnim krovom i drvenom munarom.	Džamija je rekonstruisana 2004. Srušen je stari objekat, a na njegovom mjestu izgrađen novi od potpuno identičnih građevinskih elemenata (materijali, zidovi, debljine zidova).	<p>Dati prijedlog i mjere zaštite od strane stručnih lica ili nadležnih institucija.</p>
			<i>Odbijena peticija za proglašenjem dobra Nacionalnim spomenikom.</i>		
10.	Staro muslimansko groblje u Tišini	Iznad sela na parceli k.č. 2956, k.o. Perina Han, nalazi se veoma staro muslimansko groblje.	Na lokalitetu "Obrinica" u selu Tišini staro muslimansko groblje vjerovatno iz 16.st.	<i>Lokalni značaj</i>	Izvršiti određene intervencije uređenja i obilžavanja lokaliteta.
11.	Mala musala – Mikro lokacija prve džamije u Zenici	Nalazi se na desnoj obali rijeke Bosne kod Drvenog mosta, na parceli k.č. 1338, k.o. Zenica III.	Nema pismenog traga, ali se sa velikom sigurnošću se može kazati, da je prva zenička džamija bila Musala odnosno najstarija zenička džamija na otvorenom, jedna od tri sačuvane u BiH. Lokalitet oko ove džamije na otvorenom se naziva Musala, s tim da je Mala musala mikro lokacija džamije. Na zeničkoj musali postoji stari kameni mihrab i mimber, podignut za vjerske	<i>Lokalni značaj</i>	Dati prijedlog i mjere zaštite od strane stručnih lica ili nadležnih institucija

			potrebe turske vojske.		
12.	Velika musala - Turbe i muslimansko groblje	Nalazi se na desnoj obali rijeke Bosne kod Drvenog mosta, na parceli k.č. 1350, k.o. Zenica III.	Velika musala je lokalitet na kojem je muslimansko groblje sa turbetom, i nalaze se grobovi iz vremena počev od XVI stoljeća.	<i>Lokalni značaj</i>	Dati prijedlog i mjere zaštite od strane stručnih lica ili nadležnih institucija
13.	Drveni most	Most na rijeci Bosni između naselja Odmut i Bilimišće.	Most je izgrađen prije 1557. godine. Drveni most je kroz istoriju više puta spaljivan. Most je obnovljen 1872. godine sa istim izgledom, ali su tada ozidane kamene kule, a jedna od njih je na riječnoj adi (ostrvu) „Jagnjišće“. 1971 most je srušen, i izgrađen metalni most.	<i>Ambijentalna vrijednost - Lokalni značaj</i>	
14.	Turbe u Trgovištu - turbe i groblje (kaursko groblje)	Na putu iz naselja Meokušnice za Gornju Zenicu, u muslimanskom groblju koje graniči sa Trgovišćem, nalazi se manje turbe. Nalazi se na parceli k.č. 4160, k.o. Zenica II.	U groblju ima starih nišana. Naime, dotadašnje muslimansko groblje, koje se zvalo Kaursko groblje, a nalazilo na raskršću Sarajevske ulice, sa ulicama Talića brdo i Armije BiH.	Ekshumirano je radi trasiranja pruge za Sarajevo. Tada je otvoreno novo groblje iznad Trgovišća. <i>Lokalni značaj</i>	Izvršiti određene intervencije uređenja i obilježavanja lokaliteta.

e) Austro - Ugarski period – Spomenici austrougarskog perioda

R.br.	Spomenici kulture, spomeničke cjeline, arheološki lokaliteti, spomen-obilježja i druga dobra	Podaci o dobru – Lokacija	Podaci o dobru - Opis	Valorizacija / kategorizacija	Mjere zaštite
1.	Graditeljska cjelina - Crkva sv. Ilijе sa župnim uredom	Nalazi se u gradu Zenici, na lokaciji k.č. 936 i 964, k.o. Zenica I, u ulici Masserykova br. 66, vlasništvo Franjevačkog samostana u Gučoj Gori.	Postojeći objekat izgrađen 1909.-10. po projektu Josipa Vančaša, sa odlikama secesije.	Nacionalni spomenik. Odluka broj 02-2-178/05-2 17. januar 2007. godine Sarajevo	Na nacionalni spomenik se primjenjuju mjere zaštite, utvrđene Zakonom o provedbi odluka Povjerenstva za zaštitu nacionalnih spomenika uspostavljenog prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/02, 27/02 i 6/04).
2.	Graditeljska cjelina nekadašnje Fabrike papira („Papirna“)	Objekat „Papirne“ nalazi se u dijelu grada Bilino Polje, u ulici Saliha Cakana Mulalića broj 1. Kompleks nekadašnje Tvornice papira „Papirna“ nalazi se na katastarskoj čestici br. 848 i 849, k.o. Zenica I.	Fabriku papira u Zenici osnovao je jedan od tadašnjih najvećih aust. proizvođača papira Eduard Musil von Mollenbruck. Fabrika je bila osposobljena za proizvodnju svih vrsta pisaćeg, štamparskog i ambalažnog papira.	Nacionalni spomenik. Odluka broj 06-1-2.3-73/12-34 7. novembra 2012. godine Sarajevo	
	Povjesna građevina – Crkva Rođenja presvete	Crkva Rođenja presvete Bogorodice u Zenici nalazi se u	Izgrađena je 1885. godine. Prema konceptu prostorne	Nacionalni spomenik.	

3.	Bogorodice u Zenici	ulici Matije Gupca 4 /Travnička br. 4, u gradskoj zoni, na parceli k.č. 382, k.o. Zenica II.	organizacije, Crkva Rođenja Presvete Bogorodice u Zenici pripada tipu trobrodne crkve sa pripratom, naosom, oltarskim prostorom i zvonikom.	Odluka broj 02-2-177/05-2 17. siječnja 2007. godine Sarajevo	
4.	Historijski spomenik - zgrada nekadašnje Sinagoge u Zenici	Zgrada nekadašnje Sinagoge nalazi se u najstarijoj urbanoj zoni Zenice, pozicioniranoj između Stare čaršije i stambenih zona Pišča i Potoka, na parceli k.č. 793, k.o. Zenica II.	Objekat Sinagoge je pravougaona građevina orijentirana u pravcu istok-zapad, dimenzija 12×10 metara, sa prizemljem i prvim katom, ukupne visine 10 metara. Vanjski izgled objekta urađen je u pseudomaurskom stilu. Sinagoga je osvećena 1906. godine i imala je ulogu vjerskoga objekta sve do 1941. godine.	Nacionalni spomenik. Odluka broj 06.1-02.3-53/13-6 5. februara 2013. godine Sarajevo	
5.	Staro Jevrejsko groblje	Smješteno je na južnom izlazu iz grada, na području naselja Raspotočje, malo iznad bivše trase uskotračne pruge. Nalazi se na parceli k.č. 441, k.o. Raspotočje.	Nije aktivno od šezdesetih godina 20. stoljeća. Na površini od blizu dva dunuma, izbrojano je 116 grobova. Otvoreno je sredinom 1890. godine, nakon doseljavanja Jevreja u Zenicu. Smatra se da najstariji spomenik na tom groblju potječe iz 1747. god.	Spomenik kulture od lokalnog značaja – ambijentalna cjelina	Izvršiti određene intervencije uređenja i obilježavanja lokaliteta.
6.	Austrijska - Čaršijska česma	Locirana je na čaršijskom trgu koji se nekad zvao Mejtaš, pored Sultan Ahmedove džamije.	Izgrađena je od bijelog tesanog kamena, sa dvije lule i dva korita, suprotno postavljena. Austrijska česma se u narodu naziva različitim imenima: gradska, čaršijska, stara i konjska. Konjska, jer lule imaju oblik konjske glave.	Spomenik kulture od lokalnog značaja – ambijentalna vrijednost Trenutno stanje Česma je rekonstruisana 2010. g. u organizaciji Muzeja grada Zenice.	Rekonstrukcijom ove česme predviđene su sve radnje koje bi česmi vratile izvorni oblik.
7.	Sušića mlin	Sušića mlin smješten je na rijeci Kočevi. Nalazi se na katastarskoj čestici br. 2221, k.o. Zenica II.		Spomenik kulture od lokalnog značaja – ambijentalna vrijednost	Izvršiti procjenu stanja i valorizaciju objekta. Dati prijedlog i mjere zaštite od strane stručnih lica ili nadležnih institucija.

8.	Stara rudarska direkcija sa sahat kulom – Upravna zgrada rudnika sa tornjem	Upravna zgrada Rudnika mrkog uglja nalazi se u blizini gradskog parka u Zenici, tačnije u ulici Kotromanića, na parceli k.č. 1089/1, k.o. Zenica I.	Izgrađena je u periodu između 1880–1886 godine. Na čeonoj fasadi dominira toranj visine 15m sa satom.	Spomenik kulture od lokalnog značaja	Objekat je dobro očuvan. Potrebno ga je obnoviti, kako fasadu tako i unutrašnjost, s obzirom da je zadnja rekonstrukcija rađena 1982-83. g.
9.	Ulazna kapija kazneno-popravnog zavoda	Ul. Sarajevska, Zenica, na parceli k.č. 3742, k.o. Zenica II. Proteže se do naselja Meokušnice.	Izgradnja počinje 1886. godine za vrijeme Austro-Ugarske vladavine i traje do 1904.g. Ulaz u kompleks je sa ulice Sarajevska	Spomenik kulture od lokalnog značaja	Objekat je u dobrom stanju (očuvan).
10.	Dom rudara	Na adresi Stjepana Radića 8, k.č.1059/2, k.o. Zenica I.	Sačuvana ulazna fasada, izvedena kompletna rekonstrukcija unutarnjeg prostora i izvedena dogradnja amfiteatra.	Spomenik kulture od lokalnog značaja – ambijentalna vrijednost	Izvršiti procjenu stanja i valorizaciju objekta. Dati prijedlog i mjere zaštite od strane stručnih lica ili nadležnih institucija.
11.	Crkva Sv. Marije	Ivana Gundulića, Zenica	Prvobitna drvena crkva je sagrađena 1894. g. Ona je srušena 1913. g. a nova zidana kamenom, zajedno sa novim župnim dvorom je posvećena 1914. g. kao Crkva bezgrešnog začeća blažene djevice Marije.	Spomenik kulture od lokalnog značaja	Dati prijedlog i mjere zaštite od strane stručnih lica ili nadležnih institucija.
12.	Stambeno-poslovni objekat	Ul. Branilaca Bosne 8	Objekat izgrađen 1890. godine, ambijentalna vrijednost.	Objekat je sačuvan u izvornom obliku. Spomenik kulture od lokalnog značaja	Održavanje objekta u izvornom obliku, uz mogućnost promjene namjene koja ne bi narušavala vanjski izvorni izgled objekta.
13.	Stambena zgrada u parku "Papirna"	Nalazi se u ulici Dr. Adolfa Goldbergera 2, na parcelama k.č. 860, 861 i 862, k.o. Zenica I.	Objekat je rađen za potrebe stanovanja osoblja tvornice papira. O eventualnim rekonstrukcijama i adaptacijama nema podataka.	Lokalni značaj	Izvršiti procjenu stanja i valorizaciju objekta. Dati prijedlog i mjere zaštite od strane stručnih lica ili nadležnih institucija.
14.	Tri stambena objekta	Ulica Dr. Adolfa Goldbergera	<i>Nema opisnih podataka, potrebna je stručna verifikacija navedenih objekata sa aspekta njihovog značaja kao dobara</i>	Lokalni značaj	Održavanja vanjskog izgleda objekta u izvornom obliku. Rekonstrukcija i revitalizacija fasada.

			<i>kulturno-historijskog nasljeđa.</i>		
15.	Jeftića kuće	U Titovoј ulici, blizu Kamenoga mosta, s lijeve strane su dvije Jeftića kuće. Nalaze se na parceli k.č. 654, k.o. Zenica II.	Kuće je izgradio Lazar Jeftić. Veća, bliže Kočevi je projektovana 1908. g., a useljena 1909. g. i ona se u Zenici naziva Jeftića kućom. Na pročelju ima lijep balkon sa ogradom od kovanog čelika. Projekat kuće je radio poznati arhitekt tog doba, Josip pl. Vancaš.	Lokalni značaj	Izvršiti procjenu stanja i valorizaciju objekta. Dati prijedlog i mjere zaštite od strane stručnih lica ili nadležnih institucija.

f) Kraljevina SHS/ Jugoslavija – Međuratni period

R.br.	Spomenici kulture, spomeničke cjeline, arheološki lokaliteti, spomenobilježja i druga dobra	Podaci o dobru – Lokacija	Podaci o dobru – Opis	Valorizacija / kategorizacija	Mjere zaštite
1.	Sokolana	Višenamjenska zgrada u blizini pravoslavne crkve, na parceli k.č. 374, k.o. Zenica II.	Gradnja je započeta 1919. godine, kada je izgrađen prednji dio zgrade. Kasnije je dograđen dio sa salom i pozornicom.	Spomenik kulture od lokalnog značaja. Odbijena peticija za proglašenje dobita nacionalnim spomenikom.	Izvršiti procjenu stanja i valorizaciju objekta. Dati prijedlog i mjere zaštite od strane stručnih lica ili nadležnih institucija.
2.	Crkva svetog Josipa	Štrosmajerova ulica, na parceli k.č. 3528/1, k.o. Zenica II.	Na temeljima stare crkve iz 1870. godine koja je bila trošna i malih dimenzija, izgrađena je 1939. god. nova crkva posvećena svetom Josipu, u narodu znana kao Nova crkva.	Lokalni značaj	Dati prijedlog i mjere zaštite od strane stručnih lica ili nadležnih institucija.
3.	Hrvatski dom Kralj Tomislav	Dom kulture je smješten u ulici Dr. Abdulaziza Aska Borića, na parceli k.č. 1026, k.o. Zenica I.	Gradnja je započeta 1930. godine. Projekat je mijenjan više puta, te od prvotne zamisli da bude manja zgrada, došlo se do zgrade sa više namjena.	Lokalni značaj	Dati prijedlog i mjere zaštite od strane stručnih lica ili nadležnih institucija.
4.	Bahtijina kuća	Bahtijina kuća je locirna u ulici M. Seida Serdarevića, na parceli k.č. 858, k.o. Zenica II.	Objekat je građen pred drugi sv. Rat. Rađene su adaptacije u prizemlju. Kuću je sagradio Bahtija Arnaut, i projektovana po austrijskom uzoru stambeno-poslovnih zgrada iz tridesetih godina 20. stoljeća.	Lokalni značaj	Dati prijedlog i mjere zaštite od strane stručnih lica ili nadležnih institucija

5.	Kuća Miloša Cvijanovića	Nalazi se u Srpskoj mahali 22., na parceli k.č. 1673, k.o. Zenica II.	Stambeno-poslovni objekat – objekat izведен između dva svjetska rata odnosno pred II sv. Rat. Vršena dogradnja.	Lokalni Značaj	Izvršiti procjenu stanja i valorizaciju objekata. Dati prijedlog i mjere zaštite od strane stručnih lica ili nadležnih institucija.
6.	Ozmina kuća	Nalazi se u Ul. dr. Aziza Aska Borića, na parceli k.č. 1034, K.O. Zenica I	Stambeni objekat napravljenu međuratnom periodu za potrebe zeničkog privrednika i kulturnog radnika Jakova Ozme.	Lokalni značaj	Nema opisnih podataka, potrebna je stručna verifikacija navedenih objekata sa aspekta njihovog značaja kao dobara kulturno-historijskog naslijeđa.

g) Razdoblje Drugog svjetskog rata

R.br.	Spomenici kulture, spomeničke cjeline, arheološki lokaliteti, spomen-obilježja i druga dobra	Podaci o dobru – Lokacija	Podaci o dobru – Opis	Valorizacija / kategorizacija	Mjere zaštite
1.	Njemački bunker na Kanalu	Kanal, na parceli k.č. 294/1 K.O. Zenica I	Izgrađen je u periodu 1942.-1944. godine	Lokalni značaj	Izvršiti procjenu stanja i valorizaciju objekata. Dati prijedlog i mjere zaštite od strane stručnih lica ili nadležnih institucija.

h) Period socijalizma u okviru Jugoslavije – Spomenici moderne arhitekture iz perioda poslije Drugog svjetskog rata

R.br.	Spomenici kulture, spomeničke cjeline, arheološki lokaliteti, spomen-obilježja i druga dobra	Podaci o dobru – Lokacija	Podaci o dobru – Opis	Valorizacija / kategorizacija	Mjere zaštite
1.	Zgrada „Socijalno“	Zgrada Zavoda zdravstvenog osiguranja ZDK, locirana je u ulici Dr. Abdulaziza Aska Borića 28, na parceli k.č. 924, k.o. Zenica I.	Izgrađena je 1960. god., po projektu Karla Kužatka. Na pročelju zgrade je reljef u kamenu kipara Marijana Kockovića urađen 1959. godine, koji prikazuje svakodnevne ljudske aktivnosti.	Lokalni značaj	Enterijer i fasada objekta su renovirani u skorije vrijeme uz očuvanje dijela fasade koji se odnosi na navedeni reljef u kamenu.
				Objekat je u funkciji	

2.	Zgrada Opštinskog suda	Zgrada Općinskog suda se nalazi na adresi Trg Bosne i Hercegovine 2, na parceli k.č. 509, k.o. Zenica II.	Projektant je bio arhitekta Karlo Kužatko. Zgrada suda je svečano otvorena u decembru 1963. godine.	<i>Lokalni značaj</i>	Održavanje objekta u izvornom obliku
				Objekat je u funkciji	
3.	Zgrada „Komitet“ – Sadašnja zgrada SDP-a	Zgrada SDP-a je locirana u ulici Masarykova 48, na parceli k.č. 990, k.o. Zenica I.	Autor prof. Juraj Najdhart inž.arh., objekat sa elementima bosanskih arhitektonskih formi i proporcija primjenjenih u modrenoj arhitekturi.	<i>Lokalni značaj</i>	Održavanje objekta u izvornom obliku
				Objekat je u funkciji	
4.	Opća biblioteka	Opća biblioteka se nalazi u ulici Školska 6, na parceli k.č. 510, k.o. Zenica II.	Po projektu Karla Kužatka 1961. godine počela je izgradnja stambenog bloka sa velikim stanovima, namijenjenih visokim funkcionerima u čijem je prizemlju predviđen prostor za biblioteku i čitaonicu. Zgrada, koja je nakon izgradnje dobila u Zenici, naziv „kuća snova.“	<i>Lokalni značaj</i>	Održavanje objekta u izvornom obliku
				Objekat je u funkciji	
5.	Hotel „Metalurg“	Hotel je lociran u ulici Školska 10, na parceli k.č. 541/1, k.o. Zenica II.	Autor projekta hotela „Metalurg“ je prof. Inž. Arh. Juraj Neidhart. On je predviđio objekat od jedanaest spratova. Izgradnja hotela počela je 1960. godine, a završena je 1962. godine.	<i>Lokalni značaj</i>	Održavanje objekta u izvornom obliku
				Objekat je u funkciji	
6.	Bosansko narodno pozorište Zenica	Zgrada BNP-a se nalazi na adresi Trg Bosne i Hercegovine, na parceli k.č. 580/1, k.o. Zenica II.	Projekat ovog objekta uradili su akademik prof. Jahiel Finci i prof. Zlatko Ugljen. Nova zgrada pozorišta, otvorena u maju 1978. godine ima pet scena: veliku, malu, bočnu, kabaretsku i podrumsku. Skulptura „Zavjesa“ je postavljena u jesen 1977. g. na portalu ulaza u Bosansko narodno pozorište. Skulptura je metalna, načinjena zavarivanjem lanaca. Autor je kipar Dušan Džamonja.	<i>Lokalni značaj</i>	Održavanje objekta u izvornom obliku
				Objekat je u funkciji	

7.	Zgrada Narodne banke BiH, Filijala Zenica	Zgrada bivše Narodne banke BiH u Zenici, nalazi se na raskrsnici kod Pošte u ulici Masarykova 46, na parceli k.č. 1005, k.o. Zenica I.	Do nedavno je u toj zgradi bilo Kantonalno tužilaštvo. U prizemlju je i dalje AFIP.	<i>Lokalni značaj</i>	Dati prijedlog i mjere zaštite od strane stručnih lica ili nadležnih institucija.
				Objekat je u funkciji	
8.	Komunalna banka Zenica	Locirana je na adresi Trg Bosne i Hercegovine 1, na parceli k.č. 506/2, k.o. Zenica II.	Izgrađena je 1963. godine, prema projektu Karla Kužatka.	<i>Lokalni značaj</i>	Zgrada je obnovljena (zamjena vanjske stolarije, urađena nova fasada, zadržana postojeća arhitektura) i u funkciji je prvobitne namjene.
9.	Neboderi u Blatuši	Blatuša	Tri stambena nebodera. Autor Edo Šmiddihen. <i>Urbani simbol sjevernog dijela grada, sa dodatnom arhitektonskom i urbanističkom kvalitetom, koji predstavljaju neuobičajen i zahtjevan spoj realizacije lokalne industrije – čelika u nosivoj konstrukciji i građevinskog materijala s poreksa u zidnim panelima.</i>	<i>Lokalni značaj</i>	Održavanje objekata u izvornom obliku.
10.	Čelični soliter	Nalazi se na Bulevaru kralja Tvrta, na parceli k.č 658 K.O. Zenica I	Izgrađen je 1968. godine kao prototip čeličnih solitera u Jugoslaviji – uzor na izgradnju sličnih objekata u Zenici i ostatku Jugoslavije.	<i>Lokalni značaj</i>	Održavanje objekta u izvornom obliku.
11.	Zgrada Lamela	Nalazi se na Bulevaru Kulina bana, na parceli k.č. 986/1 K.O.Zenica I	Izgrađena je 1976. godine, autor Slobodan Jovandić-vjerovatno najprepoznatljiviji objekat u Zenici, dugo vremena rekorder po visini u Jugoslaviji.	<i>Lokalni značaj</i>	Održavanje objekta u izvornom obliku.
12.	Hotel Internacional	Nalazi se na Bulevaru Kulina bana, na parceli k.č. 863/1, K.O.Zenica I	Izgrađen je 1978. godine, autor Slobodan Jovandić-reprezentativan primjer modrene arhitekture.	<i>Lokalni značaj</i>	Dati prijedlog i mjere zaštite od strane stručnih lica ili nadležnih institucija.

13.	Gradska kafana	Nalazi se na adresi Trg BiH, na parceli k.č. 580/2, K.O.Zenica II	Izgrađena 1978. godine, autor Mugdim Čukle – reprezentativan primjerak arhitekture brtualizma u Zenici.	<i>Lokalni značaj</i>	Kafana je obnovljena uz prilagođeni i moderan dizajn enetrijera i u funkciji je svoje prvobitne namjene.
14.	Dom Armije	Nalazi se u ul. Armije BiH, na parceli k.č. 1386, K.O.Zenica II	Izgrađen je 1962. godine, autor Karlo Kužatko.	<i>Lokalni značaj</i>	Dati prijedlog i mjere zaštite od strane stručnih lica ili nadležnih institucija.
15.	Trokuće u Podbrežju	Podrbrježe, na parcelama k.č. 223, 224, 226 i 227, K.O.Zenica I	Izgrađene su 1940. godine kao primjer jedionstvenog tipa radničkog naselja, autor ptof. Juraj Neidhardt.	<i>Lokalni značaj</i>	Potrebna je stručna verifikacija navedenih objekata sa aspektom njihovog značaja kao dobra kulturno- istorijskog naslijeđa.

- i) **Očuvanje i profilisanje identiteta grada-** Predlaže se izrada detaljnih planskih dokumenata koji bi dali preporuke rekonstrukcije, revitalizacije i obnove Titove ulice kao urbanističke cjeline i Stare čaršije kao istorijske graditeljske cjeline.

R.br.	Spomenici kulture, spomeničke cjeline, arheološki lokaliteti, spomen-obilježja i druga dobra	Podaci o dobru - Lokacija	Podaci o dobru - Opis
1.	Titova ulica	Urbanistička cjelina sačinjena od objekata iz različitog perioda - proteže se od Kamenog mosta do Carine, k.č. 4203/1, k.o. Zenica II.	Titova ulica je urbanistička cjelina. Okosnica grada sa značajnom historijskom pozadinom.
2.	Stara čaršija – Istorijska gradska cjelina "Stara čaršija"	Današnja ulica S. Serdarevića	Najznačajniji dio grada poznat kao stara čaršija odnosno osmanski centar Zenice. Stara čaršija, odnosno trg Međaš, koji se tako zvao do 1945. godine je srce grada Zenice.
3.	A – naselje – tipsko naselje sa radničkim kućama	Ul. prof. Juraja Neidhardta	Projektant prof. Juraj Neidhardt u formi „ćilim naselja“ – jedinstven primjer naselja sa karakterističnim radničkim kućama, jednospratnim zgradama sa 4 stana i posebnim ulazom za svaki stan, te zelenim površinama između nizova kuća.

Član 131.
(Zaštita kulturno – historijskog naslijeđa)

Obaveza nadležnih organa je da obezbijede zaštitu i očuvanje kulturno-historijskog naslijeđa i da u postupku izrade i donošenja detaljnih planskih dokumenata obezbijede odgovarajuću saradnju nosioca izrade planskih dokumenata sa nadležnim institucijama za očuvanje kulturno-historijskog naslijeđa.

Član 132.
(Lokaliteti od značaja za očuvanje prirodnog naslijeđa)

- (1) Uraditi inventarizaciju i valorizaciju lokaliteta koji su označeni kao predjeli posebnih prirodnih vrijednosti (Uzunove stijene, Krivače, Golubak, Zmajevac, dio Klopачkih stijena, itd)
- (2) Zaštita pejzažne i biološke raznolikosti,
- (3) Uraditi inventarizaciju i valorizaciju lokaliteta koji su važni za očuvanje geomorfološkog i petrografskog naslijeđa (ade na rijeci Bosni, kanjon rijeke Babišnjice, kanjon rijeke Gračanice, itd.)
- (4) Proglasiti šume sa posebnom namjenom i zaštitne šume,
- (5) Zabraniti svaki vid gradnje na lokalitetima koji su važni za očuvanje našeg prirodnog naslijeđa.

DIO ČETRNAESTI – VODE I VODNA PODRUČJA

Član 133.
(Vodotokovi)

Na području Urbanističkog plana utvrđeni su sljedeći vodotokovi:

- rijeka Bosna čitavom dužinom toka kroz teritoriju Urbanističkog plana,
- Babina rijeka, dužinom toka kroz teritoriju Urbanističkog plana,
- rijeka Kočeva,
- pritoke rijeke Bosne,
- pritoke Babine rijeke,
- pritoke rijeke Kočeve.

Član 134.
(Vodno dobro rijeke Bosne)

Urbanističkim planom je preuzeto vodno dobro rijeke Bosne (vodotok I kategorije) iz planske dokumentacije višeg reda, koje se koristi prema uvjetima koje daju nadležne institucije, u skladu sa važećom zakonskom regulativom, a u cilju njegove zaštite.

Član 135.
(Zaštitni pojas vodotokova)

- (1) Urbanističkim planom, za vodotoke (II kategorije) na području Urbanističkog plana utvrđen je zaštitni pojas od 5 metara s lijeve i desne strane vodotoka, koji se koristi prema uvjetima koje daju nadležne institucije, u skladu sa važećom zakonskom regulativom, a u cilju njegove zaštite.
- (2) Za sve vodotoke (I i II kategorije) u obuhvatu Urbanističkog plana, planira se regulacija vodotoka.

Član 136.
(Pojas vodotokova koji se ne smiju zauzimati)

U cilju očuvanja prirodnog pejzaža i korištenja voda za rekreaciju, turizam, ribolov i druge aktivnosti, te zaštite biljnih i životinjskih vrste, obale rijeke ne mogu se zauzeti, obrađivati, niti ogradićati u obalnom pojasu od najmanje 3 metra od obale pri normalnom vodostaju.

Član 137.
(Izvorišta od značaja za grad Zenicu)

- (1) Izvorište vode Kruščica, Strmešnjak, Klopče i vodozahvat Babine rijeke.
- (2) Izvorište Kruščica, Strmešnjak, Klopče i vodozahvat Babine rijeke je od posebnog javnog interesa, za snabdjevanje vodom za piće korisnika gradske vodovodne mreže na području Urbanističkog plana.
- (3) U cilju zaštite vodozahvata Babina rijeka, od svih zagađenje i nekontroliranog korištenja, potrebno je poštovati sanitарне zone zaštite utvrđene planskom dokumentacijom višeg reda ili posebnom odlukom zaštite izvorišta donesenom od strane Gradskog vijeća.

Član 138.
(Lokalna izvorišta)

- (1) Za sva izvorišta koja se koriste ili će se koristiti za snabdijevanje pitkom vodom većeg broja domaćinstava, potrebno je uraditi elaborat zaštitnih zona izvorišta i odluke o zaštiti tih izvorišta.
- (2) Za izvorišta, bez obzira na kapacitet, koja se koriste za snabdijevanje stanovnika vodom za piće, a za koja nisu urađeni elaborati zaštitnih zona izvorišta i nisu donesene odluke o zaštitnim zonama izvorišta prema važećoj zakonskoj regulativi, određuje se zaštitna zona od 50 m u radijusu oko izvorišta vode.

Član 139.
(Održavanje nadzor i kontrola izvorišta vode za piće)

- (1) Grad i nadležno javno komunalno preduzeće dužni su održavati, rekonstruisati ili dograđivati postojeće vodovodne mreže na način optimiziranja kapaciteta postojećih izvorišta do raspoloživih resursa i vršiti kontrolu ispravnosti vode za piće.
- (2) Dodatne količine vode obezbjeđivat će se izgradnjom novih izvorišnih objekata na lokalnom i regionalnom nivou uz obavezu provođenja odgovarajućih hidrogeoloških i drugih istraživanja na potencijalnim resursima u planskom periodu.

Član 140.
(Urbanističko-građevinske mjere zaštite)

Urbanističko-građevinske mjere zaštite oko vodnih površina i izvorišta voda, odnosno zaštitnih zona, primjenjivati će se u sladu sa važećom zakonskom regulativom za ovu oblast i odredbama ove odluke.

DIO PETNAESTI – SAOBRAĆAJNA INFRASTRUKTURA

Član 141.
(Površine saobraćajne infrastrukture)

- (1) Na području obuhvata Urbanističkog plana određene su površine za izgradnju i rekonstrukciju saobraćajne infrastrukture i prikazane su na grafičkom prilogu br.9.

- (2) Pod saobraćajnom mrežom i saobraćajnim površinama obuhvata Urbanističkog plana se podrazumijevaju:
- autocesta,
  - magistralna cesta,
  - gradske saobraćajnice,
  - sabirne saobraćajnice
  - putnički terminal,
  - parking za cestovna teretna vozila,
  - distributivni centar,
  - benziske stanice.
- (3) Urbanističkim planom je omogućena gradnja i drugih saobraćajnih i pratećih površina i građevina potrebnih za funkcioniranje pojedinih namjena u prostoru, na osnovu projektne dokumentacije.
- (4) Planom se sukladno Uredbi o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima za sprečavanje stvaranja arhitektonsko-urbanističkih prepreka za osobe sa umanjenim tjelesnim mogućnostima predviđa osiguranje nesmetanog pristupa građevinama, javnim površinama i sredstvima javnog prevoza.

Član 142.
(Cestovna mreža)

- (1) Sistem cestovnog prometa obuhvata intervencije u prostoru koje se odnose na rekonstrukciju i modernizaciju postojeće magistralne, regionalne, lokalne i gradske mreže saobraćajnica, sa osnovnim gabaritnim vrijednostima za svaku kategoriju definisanim u okviru grafičkog dijela Urbanističkog plana..
- (2) Urbanističkim planom određuje se integracija magistralne ceste M17 u osnovnu cestovnu mrežu, završetak dionice glavne gradske magistrale od Bojinog Vira do mosta u Drivuši, izgradnja planiranih mostova preko rijeke Bosne sa pratećim saobraćajnicama, izgradnja saobraćajnice preko Crkvičke ravni i tunela ispod Crkvičkog brda koja bi sa ulicom Prve zeničke brigade zatvorila ring oko grada, čime se značajno poboljšava protok i brzina saobraćaja, postiže ravnomjernost u broju kretanja iz jedne u drugu prostornu cjelinu, uz formiranje saobraćajne mreže na desnoj obali rijeke Bosne, čime se ispunjavaju nabrojani zadani planski ciljevi.

Član 143.
(Zaštitni cestovni pojas)

- (1) Uz saobraćajnice predvidjene Urbanističkim planom utvrđuju se slijedeći zaštitni pojasevi koji se mijere od vanjskog ruba cestovnog pojasa tako da je u pravilu širok sa svake strane:
- autocesta 40 m,
  - magistralna cesta 20 m,
  - regionalne ceste 10 m
  - lokalne ceste 5 m,
- (2) Širina koridora za javne ceste unutar izgrađenih dijelova, građevinskih područja i područja zaštićenih dijelova prirode određuje se prema posebnim propisima i uslovima nadležnih upravnih tijela ovisno o kategoriji ceste i kategoriji zaštite dijela prirode.
- (3) Građenje objekata može se dozvoliti na građevinskoj liniji javne ceste, ukoliko je to predviđeno usvojenom planskom dokumentacijom višeg reda. Ukoliko za naseljeno mjesto nije usvojena prostorno planska dokumentacija, odnosno ako nije riješeno plansko priključivanje novih objekata na postojeće magistralne, regionalne i lokalne ceste, ne može se odobriti nikakva gradnja u zaštitnom pojusu tih cesta.
- (4) Na trasama novoplaniranih saobraćajnica i površinama planiranim za proširenje postojećih saobraćajnica, dakle prostoru predviđenom za ovu namjenu, predviđa se uspostavljanje

parcela za planiranu namjenu nove gradnje saobraćajnica ili proširenje postojećih saobraćajnica. Ovo su površine unutar kojih je do gradnje nove ili proširenja postojeće saobraćajnice zabranjena bilo kakva druga gradnja (stambenih, poslovnih, privrednih, pomoćnih i drugih objekata, nadstrešnica i sl.) i zahvati koji nisu u funkciji planirane saobraćajnice, odnosno moguće je urediti travnjak, bez sadnje visoke vegetacije, te minimalni potrebeni pristup građevini i sl., ali najkasnije do privođenja površina za gradnju planiranih objekata saobraćajne infrastrukture konačnoj namjeni.

- (5) Građevine koje će se graditi uz autocestu, magistralnu, regionalnu ili lokalnu cestu, ne smiju biti na udaljenosti manjoj od udaljenosti određenoj propisima o javnim cestama.
- (6) Površine planirane za gradnju infrastrukturnih sistema ili objekata saobraćaja su površine na kojima se mogu graditi građevine saobraćajne infrastrukture i to na posebnim prostorima i građevinskim parcelama, kao i linijske i površinske građevine za saobraćaj.
- (7) Na površinama predviđenim za površinske i druge građevine saobraćajne infrastrukture mogu se graditi građevine i uređivati:
  - saobraćajnice svih planiranih vidova saobraćaja i trgovi, sa mogućnošću izvođenja u dva ili više nivoa,
  - mostovi, vijadukti, pergole, galerije, tuneli i drugi objekti u funkciji saobraćaja,
  - autobuske stanice, terminali i depoi sa pripadajućim pratećim sadržajima,
  - željezničke pruge stanice, terminali (uključivo i teretne, kontejnerske i sl.) i depoi sa pripadajućim pratećim sadržajima,
  - biciklističke staze, trake i parkinzi za bicikle,
  - pješačke staze i zone, rampe za osobe sa umanjenim tjelesnim sposobnostima, javna stepeništa i liftovi,
  - benzinske stanice,
  - trase stanice vertikalnog transporta (žičare, kosi liftovi i sl.) sa pripadajući sadržajima,
  - sve javne površine namijenjene kretanju pješaka, kao i vozila svih vidova javnog prevoza putnika, moraju zadovoljavati odredbe važeće Uredbe o prostornim standardima, urbanističko - tehničkim uslovima i normativima za sprečavanje arhitektonsko-urbanističkih prepreka za osobe sa umanjenim tjelesnim mogućnostima,
  - ograde duž saobraćajnica se mogu izrađivati i postavljati u kombinaciji čvrstog materijala i živice visine do 1,5 m, na način da ne umanjuju uslove potrebne preglednosti i druge uslove za sigurno odvijanje saobraćaja.
  - kao i svi drugi infrastrukturni sistemi i saobraćajni sistemi i objekti se moraju graditi prema posebnim važećim propisima za građenje, pravilima struke, te ovim odredbama.

Član 144. (Stacionarni saobraćaj)

- (1) Stacionarni saobraćaj se rješava izgradnjom javnih parkirališta i javnih garaža. Parking mjesto na javnim parkiralištima i u javnim garažama moraju biti minimalnih dimenzija $2,5 \times 5,0$ m.
- (2) Na javnim parkiralištima i u javnim garažama treba od ukupnog broja parkirnih mjesta osigurati najmanje $5\%+1$ parkirnih mjesta za automobile invalida, minimalnih dimenzija $3,75 \times 5,0$ m, a najmanje jedno parkirno mjesto na javnim parkiralištima s manje od 20 mjeseta.
- (3) Parkirna mjesta za automobile invalida trebaju biti posebno označena, a ista na javnim parkiralištima trebaju biti smještena uz pješačke površine i u blizini ulaza u građevinu.
- (4) Prilikom gradnje novih stambenih, stambeno-poslovnih i poslovnih objekata potrebno je planirati jedno parking mjesto za jednu stambenu jedinicu i jedno parkin mjesto za poslovni prostor koje je veličine $60-80m^2$.
- (5) Za potrebe stacionarnog saobraćaja Urbanističkim planom grada Zenice, a u cilju zadovoljenja postojećih i planskih potreba stacionarnog saobraćaja se predviđa izgradnja javnih garažnih objekta u naselju Mokušnice na zelenoj površini unutar KPD, na lokalitetu košarkaškog igrališta u naselju Mokušnice i igrališta iza škole „Meša Selimović“, u ul.

Zacarina na lokalitetu koje koristi JP Parking, podzemna garaža Trg A. Izetbegovića, Trg BiH i u naselju Crkvice.

- (6) Javne garaže planirati višeetažno. Nakon gradnje podzemnih garaža na mjestima sadašnjih igrališta, igrališta i zelene površine vratiti u njihovu prvobitnu namjenu ili oblik.
- (7) Utvrđena je gradnja parking prostora za teretna cestovna vozila. Terminal sa sadržajem od min 100 PM i ostalim pratećim sadržajem, P=1,08 ha i izgradnja distributivnog centra površine P=5,62 ha na lokalitetu Nova Zenica, KO Zenica 1 (ulaz u Poslovnu zonu Zenica 1- „kapija 1“)
- (8) Pored građevina iz predhodnog stava ovog člana, javne garaže se mogu graditi i na drugim lokacijama kao slobodnostojeće ili u sklopu javnih objekata.
- (9) U zonama definiranim Urbanističkim planom potrebno je obezbjediti stacionarni saobraćaj prema urbanističko-tehničkim uvjetima definiranim za te zone.

Član 145.
(Parkinzi i garaže)

- (1) Potreban broj parking ili garažnih mjesta (broj PGM) za stambenu namjenu propisan je pravilima ovih odredbi. Potreban broj PGM, kada to nije definisano ovim odredbama, određuje se na 1000 m² građevinske (bruto) površine, ovisno o namjeni prostora ili objekta:

Namjena prostora	Potreban broj PGM
Stanovanje	15
Proizvodnja, skladišta i sl	8
Trgovine	40
Drugi poslovni sadržaji	20
Restorani i kafane	50
Fakulteti i naučne ustanove	15

- (2) U bruto izgrađenu površinu za izračun PGM ne uračunavaju se garaže i jednonamjenska skloništa. Kada se potreban broj PGM, s obzirom na posebnost djelatnosti, ne može odrediti prema gornjem normativu odredit će se po jedno (1) PGM za:
  - a) hotele, hostele i pansione na svake dvije sobe;
  - b) motele na svaku sobu;
  - c) pozorišta, koncertne dvorane, kina i sl. na 18 sjedišta;
  - d) sportske dvorane i igrališta s gledalištima na 18 sjedišta i za jedan autobus na 400 mesta;
  - e) ugostiteljsku namjenu na četiri do 12 sjedećih mesta;
  - f) škole i predškolske ustanove, na jednu učionicu, odnosno za jednu grupu djece;
  - g) bolnice, na tri kreveta ili dva zaposlena u smjeni;
  - h) ambulante, poliklinike, domova zdravlja, socijalne ustanove i sl., na dva zaposlena u smjeni;
  - i) vjerski objekti, na pet do 20 sjedišta ili mesta za molitvu, ovisno o lokalnim uslovima.
- (3) Postojeće garaže se ne mogu prenamijeniti u druge sadržaje, a parkinzi samo iznimno, isključivo uz obezbjeđenje adekvatene alternativne površine - minimalno istog broja parking mesta.
- (4) Parkiranje je moguće na svim ulicama osim uz autoceste, brze ceste, magistralne, regionalne, ostale saobraćajnice sa više od jedne saobraćajne trake po smjeru, ovisno o lokalnim uslovima (o potrebi za parkiranjem, raspoloživom prostoru, horizontalnoj i vertikalnoj preglednosti, prolazima za pješake i bicikliste, pristupu vatrogasnih vozila, hitne pomoći i sl.). Ako se parkinzi grade uz kolovoz primarnih naseljskih ulica, tada moraju biti pod uglom (30° ili 45°), a uz interne naseljske – servisne ulice mogu biti uzdužni, kosi ili

okomiti. Ako se parkinzi grade uz kolovoz primarnih naseljskih ulica, dozvoljena brzina kretanja za motorna vozila ne smije biti veća od 50 km/h.

- (5) Uz stajališta i terminale javnog gradskog prevoza omogućuje se gradnja "park and ride" parkinga.

Član 146.
(Javni saobraćaj)

- (1) Planom se za javni autobuski saobraćaj osim magistralnih i regionalnih cesta predviđa korištenje i glavnih, sabirnih i lokalnih gradskih cesta.
- (2) Za potrebe grada i postojeći autobuski terminal neophodno je uraditi studiju JGP i JPP na području grada Zenica, uključujući izgradnju moderne stanične zgrade sa pratećim sadržajima koji će omogućiti finansiju samoodrživost, te polazno - odlazne perone. Predvidjeti sanaciju i rekonstrukciju željezničkog terminala obuhvaćenog u jedan zajednički objekat.
- (3) Položaj autobuskih stajališta treba definisati analizom javnog prevoza, pri čemu međusobna udaljenost stajališta može iznositi najviše 500 m.
- (4) Autobuska stajališta je potrebno urediti u skladu sa Pravilnikom o autobuskim stajalištima sa nadstrešnicom za putnike i okretnicom za autobuse.

Član 147.
(Biciklistički saobraćaj)

- (1) Na osnovu urađene studije „Studija mogućnosti odvijanja biciklističkog saobraćaja na kolovozu“ planira se etapna izgradnja biciklističkih staza u ukupnoj dužini od 19.760 m i razvoj biciklizma kao oblika sporta, rekreacije i turizma (cikloturizam).
- (2) Prilikom gradnje novih saobraćajnica i rekonstrukcijom starih, predvidjeti mogućnost gradnje novih biciklističkih staza, mimo onih koje su planirane „Studijom mogućnosti odvijanja biciklističkog saobraćaja na kolovozu“,

Član 148.
(Pješačke zone, saobraćajnice, staze i sl.)

- (1) Ciljevi u rješavanju pješačkog saobraćaja do kraja planskog perioda se odnose na formiranje pješačkih zona s pješačkim ulicama i osiguranje uslova za bezbjedno odvijanje pješačkog saobraćaja na čitavom gradskom području.
- (2) Urbanističkim planom planirano je formiranje pješačke zone u Ul. Maršala Tita sa uvođenjem zabrane kolskog saobraćaja i presjecanja iz ul. Jevrejska za sva motorna vozila izuzev za interventna vozila i vozila za snabdijevanje u određenim vremenskim intervalima.
- (3) Za kretanje pješaka mogu se graditi i uređivati, osim trotoara, trgova i ulica, pješačke saobraćajnice, pothodnici, nathodnici, stepeništa, te prolazi i šetališta.

Član 149.
(Priključak i prilaz na javnu cestu)

- (1) Priključak i prilaz na javnu cestu može se izvesti samo na osnovu odobrenja upravitelja cesta.
- (2) Priključke na javnu cestu treba riješiti, gdje god je to moguće preko internih zajedničkih saobraćajnica.

Član 150.
(Širina zaštitnog pružnog pojasa)

Prema važećoj zakonskoj regulativi o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju, širina koridora unutar kojih se može razvijati trasa u pravilu, iznosi za:

- „pružni pojas“ koji je prostor između kolosijeka, a i pokraj krajnjih kolosijeka, na udaljenosti od 8 m najmanje, a ako željeznička pruga prolazi kroz naseljeno mjesto na udaljenosti od 6 m najmanje, računajući od ose krajnjeg kolosijeka,
- zaštitni „pružni pojas“ koji je zemljinski prostor s obje strane pruge, širine 200 m, računajući od ose krajnjeg kolosijeka i mjereno po horizontali.

Član 151.
(Postavljanje instalacija pružnog pojasa)

Cjevovodi, vodovodi, električne i telefonske linije, podzemni kablovi i druge instalacije, te uređaji koji služe za opću upotrebu mogu se postavljati na zemljište željezničke pruge i zaštitnog pojasa, ukrštati, odnosno, izvoditi paralelno sa kolosjecima, samo pod uvjetom da se njihovim izvođenjem ne dovodi u pitanje bezbjedno odvijanje željezničkog saobraćaja.

DIO ŠESNAESTI – TELEKOMUNIKACIONA INFRASTRUKTURA

Član 152.
(Telekomunikaciona infrastruktura)

- (1) Sve telekomunikacijske veze (mrežni kablovi, koaksijalni kablovi i dr.) u pravilu se trebaju polagati u koridorima postojeće ili planirane saobraćajne ili druge infrastrukture.
- (2) U urbanim područjima izgradnja TT vodova se vrši podzemno, a na ostalom građevinskom zemljištu može i nadzemno.
- (3) U oblasti mobilnih telekomunikacija u planskom periodu završiti 99 % pokrivanje signalom 4G mreže, te omogućiti izgradnju i 5G mreže. Ova mobilna mreža zajedno sa izgradnjom optičke mreže do kraja planskog perioda omogućit će svim domaćinstvima pristup internetu brzinom do 100 Mbit/s.
- (4) U oblasti zemaljske televizije (TV kuće) uvesti emitiranje digitalnog televizijskog signala kao televizije visoke rezolucije.
- (5) Kablovski operateri do kraja planskog perioda, kroz infrastrukturu koja će se bazirati na optičkim kablovima, trebaju omogućiti pristup govornim servisima, prenosu slike i podataka za sva domaćinstva na prostoru grada.
- (6) Poštansku infrastrukturu razvijati na način da se izgradnjom poštanskih jedinica priđe što bliže korisniku.
- (7) Kablovski operateri kod rješavanja polaganja napojnih kablova koji presjecaju saobraćajnicu, dužni su polaganje obavljati ispod saobraćajne površine bušenjem, bez prekopavanja kolovoza.

Član 153.
(Zaštita telekomunikacione infrastrukture)

Zaštitni pojasevi (zone) telekomunikacijske infrastrukture utvrđuju se posebnim propisima koji reguliraju ovu oblast.

Emisione veze i zaštitni pojasevi

Član 154.
(Emisija elektromagnetnog zračenja)

Zaštita ljudi od štetnog djelovanja elektromagnetnog polja, koja stvaraju emisioni uređaji u frekventnom području od 9 Hz do 300 GHz je obezbjeđena propisanim „Pravilima za ograničavanje emisije elektromagnetnog zračenja“, kojima se utvrđuju metode mjerena i

proračuna potrebnih da bi se izvršila procjena stvarnih nivoa elektromagnetskog zračenja određenih lokacija, kao i obaveza označavanja i upozoravanja oko antenskih sistema u kojima se boravak ljudi ne preporučuje ili zabranjuje bez upotrebe zaštite.

Član 155.
(Zaštitni – sigurnosni pojasevi)

- (1) Kod instaliranja fiksnih radio stanica utvrđuje se sigurnosna udaljenost, koja zavisi od frekvencijskog područja rada instaliranih uređaja:

R.B.	Frekventno područje	Najviša efektivna izračena snaga (e.r.p.) (W)	Sigurnosna udaljenost (m)
1	9 kHz - 100 kHz	600	5
2	100 kHz - 150 kHz	600	5
3	150 kHz - 1 MHz	600	5
4	1 MHz - 10 MHz	600	15
5	10 MHz - 30 MHz	600	15
6	30 MHz - 70 MHz	100	6
7	70 MHz - 400 MHz	250	10
8	400 MHz - 470 MHz	250	10
9	470 MHz - 1000 MHz	1000	15
10	1 GHz - 3 GHz	1000	15
11	3 GHz - 300 GHz	30000	50

- (2) Iznimno od vrijednosti navedenih u prethodnom stavu, u frekventnom području od 87,5 MHz do 108 MHz granična vrijednost snage zračenja VHS/FM radio stanica, kojima se emituje radio program, maksimalna dozvoljena efektivna izračena snaga iznosi 1000 W, a odgovarajuća sigurnosna udaljenost iznosi 20 m.

DIO SEDAMNAESTI – KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Član 156.
(Vodosnabdijevanje)

- (1) Za potrebe opskrbe korisnika gradske vodovodne mreže, pitkom vodom, na području obuhvata Urbanističkog plana koristi se voda iz izvorišta Kruščica, Strmešnjak, Klopča i vodozahvata Babina rijeka sa organiziranim upravljanjem kroz rad nadležnog javnog komunalnog preduzeća.
- (2) Urbanističkim planom, a u cilju kvalitetnije opskrbe korisnika, za budući razvoj sistema vodosnabdijevanja grada Zenice, planirano je da se sistem dodatno snabdijeva sa regularnog sistema vodosnabdijevanja Plava voda u količini od 350 l/sec.
- (3) Sve Elaborate o zonama sanitarne zaštite izvorišta kao i usvojene Odluke o zaštiti izvorišta vode za piće, neophodno je prilagoditi i usaglasiti sa važećim Pravilnikom o načinu utvrđivanja uslova za određivanje zona sanitarne zaštite i zaštitnih mjera za izvorišta vode za javno vodosnabdijevanje ("Službene novine FBiH", broj: 88/12).

**Član 157.
(Vodovodna mreža)**

- (1) Postojeća distributivna mreža u gradu uključuje oko 200 km cjevovoda veličine do DN 700 mm sa 23 pumpne stanice, 6 pumpnih stanica sa rezervoarom i 14 rezervoara na dovodnom sistemu.
- (2) U sistemu vodosnabdjevanja raspoređeno je 28 DMA zona sa 21 podzonom što znatno olakšava lociranje svih nepravilnosti u sistemu te njihovo pravovremeno otklanjanje.
- (3) U cilju obezbjedenja efikasnog monitoringa odgovarajućih aktivnosti postoji telemetrijski sistem koji osmatra razne parametre na 4 rezervoara, rezervoar Zmajevac II, rezervoar Zmajevac I, rezervoar Crkvice I i rezervoar Klopče.
- (4) Za bolji i pouzdaniji protok vode kao i smanjenje broja priključaka na glavne magistralne vodove, predlaže se uspostava nekoliko velikih glavnih distributivnih prstenova koji će pokriti većinu područja grada Zenice. Svi prstenovi će se raditi ili biti zamjenjeni novim cijevima odgovarajućeg profila. Takođe, jedan od glavnih prioriteta u poboljšanju trenutnog stanja transportne mreže treba biti usmjerena na sanaciju i/ili zamjenu starih sa novim cijevima i odgovarajućom armaturom.
- (5) Granasti sistem može se primijeniti samo na pojedinim dionicama gdje bi postavljanje prstenastog sistema iziskivalo velika materijalna ulaganja i neracionalnost.
- (6) Cijevi vodovodne mreže se polažu u zeleni pojas, ispod pješačke staze ili ispod površine saobraćajnih kolovoznih traka u vrijeme njihove rekonstrukcije ili gradnje novih.
- (7) Za dubinu ugradnje vodovodnih cijevi uslove propisuje „JP Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. računajući na optimalnu u kojoj bi bilo sprječeno mržnjenje vode u njima.
- (8) Na mjestima gdje pritisci dobiveni gradskom mrežom ne bi zadovoljili protivpožarne propise, potrebno je izvršiti povećanje pritiska ugradnjom odgovarajućih uređaja (prepumpne stanice).
- (9) Minimalne dimenzije cijevi vodoopskrbnog sistema radi zadovoljavanja protivpožarnih uvjeta ne trebaju biti manje od Ø100 mm. Izuzetno na kraćim dionicama mogu se upotrijebiti i cijevi Ø80 mm.
- (10) Na ukrštanjima pojedinih cjevovoda trebaju se postaviti zasuni kojima se pojedini dijelovi mreže mogu izdvojiti iz pogona.
- (11) Industrija i ostali potrošači koji za tehnološke potrebe ne trebaju vodu za piće, a istovremeno su veliki potrošači vode, trebaju izgraditi vlastite vodoopskrbne sisteme.

**Član 158.
(Lokalna izvorišta i sistem vodosnabdjevanja)**

- (1) U granicama obuhvata Urbanističkog plana, imamo 25 mjesnih vodovoda sa dosta skromnom izdašnosti, kojim upravlja stanovništvo koje ih je samo izgradilo. Ovim sistemom ne upravlja JKP ViK d.o.o.
- (2) Planom je određeno da sva lokalna izvorišta budu izgrađena na osnovu projektne dokumentacije uz potrebnu vodoprivrednu i sanitarnu saglasnost, te upotrebnu dozvolu, da se hemijsko-fizičke i mikrobiološke analize vode vrše transparentno, da se primjenjuju zone sanitarne zaštite, uradi katastar zahvaćenih izvorišta (podaci o izdašnostima, kvalitetu i sl.), istraže hidrogeološki aspekti.
- (3) Za sva lokalna izvorišta potrebna je izrada i postojanje Pravilnika i Odluka o održavanju lokalnih vodovoda.
- (4) Način da se otklone tekući problemi lokalni vodovoda je da se uvežu u jedinstveni sistem zbog najoptimalnijeg načina rješavanja istih, te da se stave pod nadzor i upravljanje JKP ViK d.o.o. Zenica..
- (5) Izgradnja lokalnih (seoskih) vodovoda odobrava se na osnovu vodoprivredne saglasnosti, a čemu predhodi javna rasprava, kao i stručna ocjena da je tehnička dokumentacija usklađena sa određenim vodoprivrednim uslovima sa pribavljenim mišljenjem mjesne zajednice.

**Član 159.
(Otpadne vode)**

- (1) U sistem odvodnje ne smiju se upuštati otpadne vode koje:
- sadrže koncentracije agresivnih i štetnih tvari veće od maksimalno dopuštenih,
  - sadrže sastojke koji razvijaju opasne ili upaljive plinove,
  - imaju temperaturu iznad 30 °C,
  - nose krute sastojke koji bi mogli oštetiti kanal i ugroziti njegovo pravilno funkcioniranje.
- (2) U slučaju da otpadna voda koja se upušta u sistem posjeduje osobine navedene u predhodnom stavu, potrebno je izvršiti prethodno čišćenje otpadnih voda i dovesti ih na nivo koji je dopušten za upuštanje u odvodni sistem.
- (3) Za građevine za čije je građenje prema Zakonu o vodama potrebno utvrđivanje načina i uvjeta ispuštanje otpadnih voda, obavezno je izdavanje istih. Ovo se odnosi na građevine u kojima će nastajati tehnološke ili druge otpadne vode čija kvaliteta nije u skladu s Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije („Službene novine Federacije BiH“, broj 101/15 i 1/16).

**Član 160.
(Odvodnja otpadnih i oborinskih voda)**

- (1) Sistem odvodnje otpadnih voda sa područja grada Zenice ima dugoročni plan da se cijeli kanalizacioni sistem rekonstruira u seperativni tip odvodnje.
- Planirano je da se javni kanalizacijski sistem do 2035 godine proširi na istočni, južni i zapadni dio grada sa mnoštvom MZ i priključi u hidraulički model na čvorištima gdje je planiran priključak. Modelom je planirano proširenje vodovodnog i kanalizacionog sistema gdje bi bilo priključeno 95% stanovništva koje žive u servisnom području.
  - Zbog nepostojanja seperatne kanalizacije i nedostatka tretmana otpadnih voda potrebno je težiti implementaciji i realizaciji da se do 2035 godine sva otpadna voda tretira u gradskom postrojenju za tretman otpadnih voda, te da sve industrije imaju, ili vlastita postrojenja za prečišćavanje, ili tretiraju svoje otpadne vode prije ispuštanja u kanalizacijski sistem.
- (2) Planom je predviđeno da se primarni fekalni kolektori (lijevoobalni i desnoobalni) sa pripojenim sekundarnim kolektorima produže i spoje u naselju Kanal, do naselja Banlozi gdje je planom predviđena gradnja postrojenja za tretman otpadnih voda.
- (3) U uslovima za gradnju, na dijelu građevinskog područja na kojem će se graditi građevina, ako postoji cijev javnog odvodnog sistema i ako postoje za to tehnički uvjeti, građevina se mora priključiti na isti.
- (4) Na području Urbanističkog plana gdje nije izgrađen javni odvodni sistem dozvoljava se izgradnja sabirnih jama samo za građevine individualne stambene gradnje, koje moraju biti privremenog karaktera (do izgradnje javnog odvodnog sistema, kada se moraju ukinuti).
- (5) Sabirne jame se grade na osnovu uslova pripremljenih od strane Službe za urbanizam, bez prikupljanja vodnih saglasnosti od kantona.
- (6) Sabirna jama mora biti nepropusna na udaljenosti min. 3,0 m od susjednog zemljišta i 15,0 m od građevina za opskrbu vodom kod individualnog stanovanja.
- (7) Položaj planiranih cjevovoda i objekata odvodnje, prikazanih na grafičkom prilogu br. 10 će se detaljno utvrditi podacima nadležnog komunalnog preduzeća, katastarskim podacima, projektnom dokumentacijom, ili detaljnim dokumentima prostornog uređenja
- (8) Koridor glavnog kolektora sa zaštitnim pojasevima u obuhvatu Urbanističkog plana se štiti do njegove konačne realizacije.
- (9) Odvodnju svih otpadnih i sanitarnih voda iz zaštitnih zona izvorišta treba obavezno izvesti zatvorenim cjevnim sistemom koji mora biti vodonepropustan.

(10) Odvodni sistem treba izgraditi i koristiti prema odredbama Zakona o vodama, ostalim zakonima, pravilnicima i aktima koji reguliraju ovu problematiku, te prema pravilima struke, pridržavajući se svih ostalih zakona i propisa o odvodnji.

Član 161.
(Odvodnja industrijskih otpadnih voda)

- (1) U planskom periodu potrebno je izgraditi sisteme za tretman industrijskih i poljoprivrednih otpadnih voda, pročišćavanjem istih do određenog stepena, prije njihovog uvođenja u sistem javne kanalizacije.
- (2) Obavezno je graditi uređaje za predtretman otpadnih voda za sva industrijska postrojenja čije otpadne vode iz procesa proizvodnje ne odgovaraju kvalitetu propisanom za ispuštanje u javnu kanalizacionu mrežu u skladu sa podzakonskim aktom koji tretira ovo pitanje.
- (3) Unutrašnja mreža odvodnog sistema za odvodnju industrijskih otpadnih voda mora biti izvedena na način da je omogućeno uzimanje uzoraka i mjerjenje količina otpadnih voda.
- (4) Ukoliko otpadne, oborinske i druge vode koje se odvode odvodnim sistemom ne odgovaraju propisima o sastavu i kvaliteti voda koje je dozvoljeno upustiti u odvodni sistem, mora se izvršiti njihov predtretman.

Član 162.
(Postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda)

- (1) Projektovano postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda za grad Zenicu, prikupljat će sve otpadne vode a njegova funkcija će doprinijeti provedbi pravne stečevine EU, a naročito Direktive o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda, dopunjeno sa federalnim "Pravilnikom o uvjetima za ispuštanje u prirodne recipijente i sisteme javne kanalizacije".
- (2) U skladu sa EU- ovom Direktivom o urbanim otpadnim vododama (91/271/EC), sva urbana naselja veća od 2000 stanovnika morat će u skoroj budućnosti biti priključena na postrojenje za prečišćavanje urbanih otpadnih voda.
- (3) Do konačne realizacije izgradnje, lokacija za izgradnju postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda će se štititi na način kako je to predviđeno Urbanističkim planom kroz namjenu površina.

Član 163.
(Zaštita komunalne infrastrukture)

Širina zaštitnog pojasa primarnih vodova vodovodne i kanalizacione mreže do razvodne mreže iznosi 5 m sa jedne i 5 m sa druge strane, računajući od osovine cjevovoda.

DIO OSAMNAESTI – ENERGETSKA INFRASTRUKTURA

Član 164.
(Plinovodna infrastruktura)

- (1) U obuhvatu Urbanističkog plana registrirana je sljedeća plinovodna infrastruktura:
  - magistralni vod Semizovac – Zenica, tlaka 50 bar, do blok-čistačke stanice na Kanalu;
  - magistralni vod Zenica (Perin Han) – Travnik, za snabdijevanje zemnjim plinom šireg prostornog obuhvata kojeg sačinjavaju općine Srednjobosanskog kantona,
  - odvojak sa blok-čistačke stanice na Kanalu za industrijske potrebe preduzeća ArcelorMittal, sa primarnom i sekundarnom mrežom i mjerno-regulacijskim stanicama na prostoru preduzeća,
  - blok-čistačka stanica na Kanalu,
  - blok stanica u Perinom Hanu, s odvojkom za Travnik.

(2) U planskom periodu planira se izgradnja primarne i sekundarne gradske plinovodne mreže sa:

- toplim priključkom za spajanje na magistralni plinovod,
- blok stanicom za odvajanje gradske mreže od magistralnog plinovoda,
- glavnom mjerno-regulacijskom stanicom (GMRS 1) na početku gradskog plinovoda,
- mjerno-regulacijskom stanicom (MRS 4) za Kantonalnu bolnicu Zenica,
- većim brojem rejonskih regulacijskih stanica (RRS).

Član 165.

(Zaštitni pojas magistralne mreže plinovoda)

(1) Širina zaštitnog pojasa magistralnog plinovoda iznosi po 30 metara s jedne i s druge strane, računajući od osovine plinovoda.

(2) U zaštitnom pojusu magistralnog plinovoda, nakon izgradnje istog, zabranjeno je graditi stambene zgrade namijenjene stanovanju ili boravku ljudi, bez obzira na stepen sigurnosti izgrađenog plinovoda i bez obzira na razred pojasa plinovoda.

(3) Iznimno od prethodnog stava, zgrade namijenjene stanovanju ili boravku ljudi mogu se graditi u pojusu užem od 30 metara, ako je gradnja već bila predviđena dokumentima prostornog uređenja prije projektiranja plinovoda i ako se primijene posebne zaštitne mjere pod uvjetima koje odredi nadležno preduzeće za upravljanje plinovodom, s tim da najmanja udaljenost stambene zgrade od plinovoda mora biti:

- za promjer plinovoda do 125 mm	10 m,
- za promjer plinovoda od 125 mm do 300 mm	15 m,
- za promjer plinovoda od 300 mm do 500 mm	20 m,
- za promjer plinovoda veći od 500 mm	30 m.

(4) U pojusu širokom 5 metara s jedne i s druge strane, računajući od osovine plinovoda, zabranjeno je saditi biljke čije korijenje raste dublje od 1 metra, odnosno za koje je potrebno obrađivati zemljište dublje od 0,5 metra.

Član 166.

(Distribucijska mreža plinovoda)

(1) U planskom periodu planira se izgradnja primarne i sekundarne gradske plinske mreže.

(2) Plinovodi se polažu u javnim površinama. Rekonstrukcijom vodova mora se zadržati postojeća trasa. Izmjena trase je moguća samo uz saglasnost svih korisnika infrastrukturnog koridora i lokalne samouprave (Grada).

(3) Zaštitni pojas distribucijskog plinovoda je prostor s jedne i druge strane cijevi distribucijskog plinovoda, računajući od krajnjih ivica cijevi, a u kojem se primjenjuju posebne mjere zaštite.

(4) Zaštitni pojas distribucijskog plinovoda određuje se radi osiguranja njegovog stanja, pogona, održavanja, kao i zaštite od vanjskih utjecaja. U zaštitnom pojusu se ne smiju graditi objekti i saditi drveće čije korijenje može ugroziti plinovod ili poduzeti druge radnje koje mogu utjecati i ugroviti stanje ili pogon distribucijskog plinovoda.

(5) Širina zaštitnog pojasa distribucijskih plinskih vodova, iznosi za:

- primarni distribucijski plinovod od PE ili čeličnih cijevi, tlaka 6-8 bar, po 3 m od ivica distribucijskog plinovoda na obje strane,
- sekundarnu distribucijsku mrežu od PE ili čeličnih cijevi, tlaka 2-3 bar, po 2 m od ivica distribucijskog plinovoda na obje strane.

(6) Iznimno od prethodnog stava, objekti namijenjeni za stanovanje ili boravak ljudi se mogu graditi i u zaštitnom pojusu plinovoda i na manjim udaljenostima, ako je gradnja objekata predviđena dokumentima prostornog uređenja i uz primjenu mjera zaštite, pod uvjetima koje odredi nadležno preduzeće za upravljanje plinovodnom mrežom grada.

- (7) Izvor napajanja sekundarne distribucijske mreže srednjetlačnog sistema su planirane rejonске reduksijske stanice (RRS). One moraju zadovoljavati uvjete minimalne udaljenosti od drugih objekata kako slijedi:
- Željeznička pruga	15 m
- Kolovoz gradskih saobraćajnica	4 m
- Lokalna cesta	2 m
- Javna cesta, osim autoceste	6 m
- Autocesta	15 m
- Interne saobraćajnice	3 m
- Javna šetališta	3 m
- Transformatorska stanica	4 m
- Izvori opasnosti za postrojenja i objekte za skladištenje zapaljivih i gorivih tečnosti i zapaljivih plinova, uključujući i benzinske pumpe	12 m
- (8) Minimalnu visinu nadstola zemlje, prolaz plinovoda ispod saobraćajnica, križanje s kanalima i drugim instalacijama izvoditi prema uvjetima koje propiše upravitelj plinovodne infrastrukture, kojih se investitor mora pridržavati prilikom izgradnje.

Član 167.
(Proizvodnja električne energije)

- (1) Elektroenergetski objekti se grade u skladu sa Zakonom o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 2/06, 72/07, 32/08, 4/10, 13/10 i 45/10), tehničkim i drugim propisima i propisima utvrđenim Zakonom o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj 60/23).
- (2) U obuhvatu UP-a Zenica postoji jedan značajan izvor električne energije, kogeneracijsko postrojenje Toplana Zenica, koje kao gorivo koristi industrijske plinove i prirodni plin i proizvodi energetsku i tehnološku paru za potrebe metalurške proizvodnje, te za daljinsko grijanje grada Zenice, uz istovremenu proizvodnju električne energije. Instalirana snaga agregata je 14,45 MW, uz očekivanu godišnju proizvodnju od 109,3 GWh. Priklučenje Toplane Zenica izvršeno je na elektroprijenosnu mrežu putem postojeće TS Zenica Jug koja je u vlasništvu ArcelorMittal d.o.o. Zenica.
- (3) U obuhvatu ovog Plana nema izgrađenih hidroelektrana.
- (4) Prostornim planom grada Zenice 2016.-2036. je planirana i izgradnja HE Janjići, instalirane snage $2 \times 7,9$ MW (15,8 MW), godišnje proizvodnje 77,3 GWh, investitora JP EP BiH, koja se priključuje na 110 kV prijenosnu mrežu po principu ulaz/izlaz na DV 110 kV Busovača – Zenica 2. Prema izdatim Uvjetima za priključak na prijenosnu mrežu, priključenje HE Janjići je planirano u 2024. godini, a ova elektrana je i u IPRP bilansno uključena u 2025. godini. Gradsko vijeće Zenice je utvrdilo javni interes za izgradnju hidroelektrane „Janjići“ u decembru 2020. god.
- (5) U obuhvatu UP Zenica postoji nekoliko mini fotonaponskih elektrana.
- (6) S obzirom na trend izgradnje, očekuje se pojava značajnog broja novih fotonaponskih elektrana, čiju izgradnju treba ohrabriti i stimulirati sa svih nivoa vlasti. mogući postavljanje što većeg broja fotonaponskih panela na krovove zgrada u svrhu zagrijavanja prostorija, dobijanja tople sanitarne vode i za proizvodnju električne energije.
- (7) U obuhvatu UP Zenica se ne planira izgradnja novih samostojećih fotonaponskih elektrana, osim i isključivo na površinama koje su za to određene ovim Planom – na devastiranim površinama nekadašnjih deponija, na kojima je prethodno neophodno izvršiti sanaciju.
- (8) U planskom periodu primjenjivati podsticajne mjere za proizvodnju električne i toplinske energije iz OIEiEK, prema Uredbi o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije i određivanju naknada za podsticanje („Službene novine Federacije BiH“ broj: 48/14). Tijelo nadležno za sprovođenje ovih mjer je Operator za OIEiEK, prema Zakonu o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije ("Službene novine Federacije BiH" broj 82/23). Ove mjere su u skladu s

Rezolucijom Vijeća Evrope o strategiji Zajednice u promociji kombinirane toplote i energije (Council Resolution of 18 December 1997 on a Community strategy to promote combined heat and power).

Član 168.
(Prijenos, distribucija i transformacija električne energije)

- (1) U planskom periodu se u obuhvatu ovog Plana predviđaju rekonstrukcije/sanacije i proširenja postojećih trafostanica:
  - TS 110/35 kV Zenica 1
    - zamjena VN TR 110/x kV (2x) u svrhu korištenja naponskog nivoa 20 kV,
  - TS 110/35/20/10 kV Zenica 3
    - rekonstrukcija VN i SN postrojenja
    - zamjena TR 110/x kV (2x),
  - TS 110/35/20 kV Zenica 4
    - Rekonstrukcija VN postrojenja
    - kompletiranje DV polja DV 110 kV Sjever,
    - kompletiranje DV polja DV 110 kV Jug
    - proširenje novog SN postrojenja na konačan obim,
    - ugradnja drugog TR 110/x kV
- (2) Očekuje se i sanacija/rekonstrukcija sljedećih dalekovoda (u zagradama su godine izgradnje i ranijih sanacija/rekonstrukcija):
  - DV 110 kV Zenica 4 – Zenica Jug (1955/1976/2001/2005)
  - DV 110 kV Zenica 4 – Zenica Sjever (1955/1976/2001/2005)
  - DV 110 kV Zenica 2 - Zenica Sjever (1976)
  - DV 110 kV Zenica 2 - Zenica Jug (1976)
- (3) Elektroenergetsko stanje u obuhvatu UP Zenica se ne može promatrati neovisno od cijelokupnog elektroenergetskog sistema šireg okruženja. Stoga treba spomenuti i:
  - Planirana izgradnja TS 110/10(20) kV Zenica 5.
- (4) Ova trafostanica je planirana na jugu, izvan obuhvata ovog Plana i njom se planira rasterećenje TS 110/x kV Zenica 3. TS 110/x kV Zenica 1 i TS 110/x kV Zenica 4 ne mogu preuzeti dio konzuma TS Zenica 3, jer su dislocirane u odnosu na mjesto potrošnje. Predložena je lokacija ove trafostanice blizu tunela 1. Mart, zbog blizine planiranih novih proizvodnih kapaciteta RMU Kakanj i RMU Zenica, izgradnje industrijske zone Zenica-sjever i HE Janjići.
- (5) Za svaki postojeći i novoplanirani elektroenergetski infrastrukturni objekt mora biti osiguran priključak na elektroenergetsku mrežu. Elektroenergetska mreža se projektira i izvodi u saglasnosti sa posebnim propisima prema planskim rješenjima. Do svake trafostanice treba biti osiguran saobraćajni pristup.
- (6) U gušće naseljenim područjima i na lokacijama poslovnih zona treba planirati zamjenu postojećih stubnih trafo-stanica sa slobodno stojećim, a nadzemnih dalekovoda srednjenačonskim podzemnim kablovima (20) 10 kV, što bi omogućilo brži razvoj na tim lokalitetima.
- (7) Nastaviti s predloženi modelom modernizacije i proširenja javne rasvjete, što će dovesti do značajnih ušteda u potrošnji električne energije i smanjenju emisije CO₂, do 54,91% u odnosu na postojeći sistem javne rasvjete.
- (8) Omogućiti razvoj elektromobilnosti i povećati broj punionica električnih vozila.

Član 169.
(Zaštitni pojasevi elektroenergetske infrastrukture)

- (1) Odlukom Državne regulatorne komisije za električnu energiju (DERK) br. 05-28-190-9/07 od 27.02.2008. godine uspostavljene su zone sigurnosti za nadzemne elektroenergetske vodove nazivnih napona od 110 kV do 400 kV. Prema važećem „Pravilniku o zonama

sigurnosti nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 110 kV do 400 kV“ („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj: 23/08 od 18.03.2008.godine), potrebno je zadovoljiti širine područja zone sigurnosti horizontalne ravnine za dalekovode naponskih nivoa:

nazivni napon dalekovoda	širina područja sigurnosti
- 400 kV	40 m
- 220 kV	30 m
- 110 kV	20 m

- (2) Zavješenja krajnjih faznih provodnika su podjednako udaljena od granice zone sigurnosti.
(3) Zona sigurnosti uspostavlja se za izgrađene dalekovode, nove dalekovode i objekte oko izgrađenih i novih dalekovoda, osim u slučajevima definiranim članom 4. „Pravilnika o zonama sigurnosti nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 110 do 400 kV“, koji se odnosi na objekte izgrađene prije stupanja na snagu ovog Pravilnika.
(4) Unutar koridora postojećeg dalekovoda napona od 110 kV do 400 kV nije dopuštena nova gradnja.
(5) Trase planiranih magistralnih elektroenergetskih vodova 400 kV prikazane na kartografskom prikazu se mogu korigirati prostornim planom Kantona i Grada unutar koridora širine 500 m uz uvjet da tačke konekcije ostaju nepromjenjene ili predmet usaglašavanja.
(6) Pri prolasku elektroenergetskih nadzemnih vodova preko građevina, odnosno približavanje vodova građevinama, građevine moraju biti udaljene od vodova za minimalnu sigurnosnu visinu i udaljenost utvrđenu u Pravilniku o tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 1 kV do 400 kV "Službeni list SFRJ", broj 65/88 ("Odluka DERK-a 05-28-190-10/07 od 27. 02.2008. godine).
(7) Okvirne širine zona sigurnosti nadzemnih srednjenačonskih dalekovoda su:
nazivni napon dalekovoda	širina područja sigurnosti
- 35 kV	15 m
- 10 (20) kV	10 m
- (8) Izuzetno, može se odobriti izgradnja objekata namjenjenih stanovanju ili boravak ljudi u zaštitnom pojasu dalekovoda, pod uslovima koje odredi nadležni nezavisni operator sistema u Bosni i Hercegovini (NOS) za visokonačonsku mrežu ili nadležni operator distributivnog sistema (ODS) za srednjenačonsku mrežu.

Član 170.
(Termoelektrana infrastruktura)

- (1) Od sezone grijanja 2021/2022. god. za proizvodnju toplinske energije i daljinsko grijanje u gradu Zenici se koriste novi parni kotlovi u sastavu novoformirane Joint venture kompanije „Toplana Zenica“ d.o.o. Zenica.
(2) Za kvalitetno dugoročno snabdijevanje toplinskom energijom, koje će zadovoljiti sadašnje i buduće potrebe sistema daljinskog grijanja, izvršiti rekonstrukciju glavne pumpne stanice u „Termoelektrani-toplani“, tj. ugraditi nove cirkulacione pumpe većeg kapaciteta i visine dobave.
(3) Prioritetno izvesti rekonstrukciju spojnih vrelovoda 2×DN400, koji povezuju energetska postrojenja „Termoelektrane-toplane“ i „Stare termoelektrane“, a koji odavno predstavljaju najveće usko grlo u sistemu daljinskog grijanja. Ova rekonstrukcija predviđa ugradnju spojnih vrelovoda većeg prečnika.
(4) Realizacijom dva prethodna stava će se stvoriti uvjeti za ukidanje pumpne stanice u „Staroj termoelektrani“ i puštanje u rad novog, trećeg gradskog magistralnog vrelovoda DN500.
(5) Završiti izgradnju preostale, II faze završne dionice magistrale „JZ“, u dužini trase oko 150 m i izvršiti spajanje cjelokupne dionice u sistem daljinskog grijanja. Priklučenjem ovog magistralnog vrelovoda će se izvršiti preuzimanje dijela potrošača grijanja iz urbanog dijela grada, čime će se rasteretiti drugi magistralni vrelovodi.

- (6) Važni ciljevi razvoja daljinskog grijanja su uravnoteženje hidrodinamičkih parametara u sistemu distribucije, smanjenje gubitaka topline i radnog medija, te stvaranje uvjeta za priključenje novoizgrađenih višestambenih i stambeno-poslovnih objekata, kao i toplifikaciju urbanih naselja sa individualnim objektima koja do danas nisu toplificirana, a nisu obuhvaćena projektom plinifikacije.
- (7) Postojeća primarna i sekundarna mreža zahtijevaju sveobuhvatnu rekonstrukciju, sa primjenom predizoliranih cjevovoda, čime bi se osiguralo pouzdanije i kvalitetnije grijanje i ušteda toplinske energije.
- (8) Planirati modernizaciju toplinskih podstanica u sistemu daljinskog grijanja, koja bi obuhvatala zamjenu zastarjelih podstanica novim podstanicama sa pločastim izmjenjivačima, automatskom regulacijom prema vanjskoj temperaturi, kumulativnim mjeračima utroška toplinske energije i mogućnošću daljinskog upravljanja i nadzora.
- (9) Prethodna dva stava reaalizirati zamjenom 8.709 m vrelovoda i postavljanjem 128 novih podstanica, kreditnim zaduženjem koje je odobreno od strane Gradskog vijeća.
- (10) Planovima razvoja predviđeno je postepeno uvođenje plaćanja grijanja prema mjerenu utrošku toplinske energije i u objektima sa dvocijevnim grijanjem, čime bi krajnji potrošači bili stimulirani za poduzimanje mjera štednje energije.
- (11) S obzirom da se planira izvršiti plinifikacija Radne zone „Zenica 1“, u projektu plinifikacije je na široj lokaciji “Stare termoelektrane” predviđen priključak kapaciteta do 50 MWt za sistem daljinskog grijanja, čime bi se osigurali uvjeti za izgradnju vršne i/ili rezervne kotlovnice i širenje sistema daljinskog grijanja.
- (12) Predviđa se i mogućnost izgradnje zonskih kotlovnica na prirodni plin za naselja Lukovo polje, Radakovo i u Ul. Prve zeničke brigade.
- (13) Razvojem plinovodne infrastrukture će se omogućiti korištenje plina i za individualne kotlovnice, kao i zonske kotlovnice pojedinih naselja sa individualnim objektima. Plinifikacijom će se postići značajni ekološki efekti zbog smanjivanja emisija štetnih materija u atmosferu, što će rezultirati poboljšanjem kvaliteta zraka i životnih uvjeta po ovom osnovu u gradu Zenici.
- (14) Od velikog značaja za sistem daljinskog grijanja je implementacija mjera energijske efikasnosti u sektoru zgradarstva, u pogledu toplinske zaštite objekata. Štednjom energije u postojećim objektima, bez dodatnih ulaganja će se omogućiti priključenje novih objekata na sistem daljinskog grijanja.

DIO DEVETNAESTI – ZAŠTITA I UNAPREĐENJE OKOLIŠA

Član 171. (Zaštita i unapređenje okoliša)

a) Zrak

- (1) Vođenje i ažuriranje Registra o postrojenjima i zagađivačima na teritoriji ZDK
- (2) Smanjenje emisije SO₂ i PM10 iz industrijskih izvora i malih kućnih ložišta na teritoriji Zenice
- (3) Smanjenje emisije isparljivih organskih spojeva, lebdećih čestica itd
- (4) Smanjenje emisije PAH i POPs jedinjenja
- (5) Smanjenje negativnih emisija iz saobraćaja
- (6) Edukacija građana i potenciranje smanjenja emisija štetnih polutanata iz malih kućnih ložišta
- (7) Ekonomski poticaji u korištenju goriva sa niskim emisijama i korištenju obnovljivih izvora energije
- (8) Mjere za provođenje energetske efikasnosti (Grad Zenica već par godina sufinansira utopljavanje stambenih objekata)

- (9) Stimulisanje u korištenju geotermalnih i solarnih izvora energije, te korištenju biomase
- (10) Širenje sistema daljinskog grijanja u granicama šireg urbanog područja
- (11) Uspostava sistema upravljanja zrakom na području Zenice kroz Cenatr za okoliš
- (12) Redovan monitoring sa povećanjem broja lokacija na kojima se nalaze mjerne stanice (stacionarne i mobilne)
- (13) Definisanje gornjih graničnih vrijednosti praga upozorenja i praga uzbune
- (14) Upravljanje zaštitom zraka za vrijeme visokih zagađenosti
- (15) Sadnja drveća i fitoremedijatorskih vrsta sa ciljem smanjenja koncentracije suspendovanih čestica u zraku

b) Voda

- (1) Ugradnja postrojenja za prikupljanje i prečišćavanje otpadnih voda (PPOV)
- (2) Osposobljavanje sistema odvodnje i prečišćavanja urbanih oborinskih voda
- (3) Prečišćavanje otpadnih industrijskih voda
- (4) Prečišćavanje toksičnih procjednih voda sa deponije „Rača“ i svih divljih odlagališta otpada
- (5) Sanacija vodovodnih mreža i smanjenje gubitka vode u njima
- (6) Vršiti redovan monitoring (fizičko-hemijska i mikrobiološka analiza vode) nad svim izvoristima sa kojih se napaja stanovništvo grada Zenice
- (7) Realizacija i implementacije projekta „Plava voda“.

c) Tlo

- (1) Obavezna sanacija i rekultivacija degradiranih i devastiranih staništa
- (2) Zaštita tla kao resursa kroz mjere prevencije i mjere sanacije
- (3) Vršenje hemijske, biološke i fizičke sanacije na lokalitetima koji zahtjevaju te mjere
- (4) Kontrolisana upotreba pesticida, herbicida i insekticida
- (5) Zaštita visoko kvalitetnih poljoprivrednih i šumskih površina

DIO DVADESETI – UGROŽENA PODRUČJA

**Član 172.
(Plavna područja)**

- (1) Grad Zenica mora imati urađenu regulaciju rijeke Bosne na cijelom urbanom području grada, odnosno u granici Urbanističkog plana.
- (2) Grad Zenica je najvećim dijelom regulisao korito rijeke Bosne i time zaštitio grad od plavljenja rijeke Bosne, međutim imaju dionice koje još nisu završene i gradske službe imaju obavezu da regulišu korito u cijelom obuhvatu Urbanističkog plana.

**Član 173.
(Bujična i plavna područja)**

- (1) Bujična, plavna i erozivna područja definirana su u tekstuallnom i grafičkom dijelu Urbanističkog plana, a utvrđene mjere zaštite od poplava i erozija se obavezno ugrađuju u sve planske dokumente, čiju će realizaciju pratiti nadležne službe i institucije.
- (2) Na područjima koja su proglašena erozivnim ne može se graditi niti mijenjati katastarska kultura zemljišta, bez prethodno navedenih mera i radova.

**Član 174.
(Klizišta)**

- (1) Na tematskoj karti Urbanističkog plana definirane su lokacije s pojavom klizišta. Grad Zenica nema uspostavljen katastar klizišta.
- (2) Grad Zenica mora uspostaviti katastar klizišta i georeferencirati svako utvrđeno klizište ili pojavu odrona, kako bi se mogao adekvatno vršiti monitoring.

**Član 175.
(Gradnja na klizištima)**

Na površinama koje su utvrđene kao klizišta ili koja se u planskom periodu pokažu kao potencijalna klizišta i aktivna klizišta, nije dozvoljena gradnja, sve do otklanjanja opasnosti, odnosno, sanacije klizišta. Gradnja je tada moguća samo pod uslovom da se dobije nalaz stručnog, ovlaštenog subjekta o uspješnoj sanaciji i otklanjanju prepreka za gradnju

**Član 176.
(Gradnja na eksploatacionom polju)**

- (1) Za Grad Zenicu urađena je „Studija o inženjerskogeološkim istraživanjima za područje grada Zenica“ od strane Instituta za građevinarstvo „IG“ d.o.o. Banja Luka oktobra, 2019. godine za uslove gradnje Grada Zenica, kao i revizija „Studije o inženjerskogeološkim istraživanjima za područje grada Zenica“, koju je uradio Rudarski Institut d.d. Tuzla 23.11.2020. godine. Studija je utvrdila kategorizaciju terena prema pogodnosti za građenje.
- (2) Revizija Studije je utvrdila kako je zakonom zabranjena gradnja bez saglasnosti Rudnika u granici odobrenih polja gdje ne postoje opravdani razlozi, a u najvećem dijelu u granici Urbanističkog plana i užeg urbanog područja gradskog centra.
- (3) Nakon dobijanja dozvole za potpunu i trajnu obustavu eksploatacije uz predhodnu sanaciju i rekultivaciju eksploatacionog područja eksploataciona polja se vraćaju nadležnom organu od strane RMU Zenica.
- (4) Na vraćenim eksploatacionim poljima važi režim gradnje koji je planiran važećom planskom dokumentacijom kao na svim ostalim građevinskim zemljиштима, uz Zakonom propisane uslove. Obavezna je izrada Geotehničkog elaborata uz monitoring praćenja slijeganja tla.

DIO DVADESETPRVI - ZAŠTITA URBANOG STANDARDA

**Član 177.
(Minimalni uslovi zaštite urbanog standarda)**

Da bi se obezbijedili osnovni uslovi egzistencije građana Grada Zenica i uslovi za normalno funkcionisanje grada utvrđuju se minimalni uslovi zaštite urbanog standarda, a isti se odnose na slijedeće:

- vodosnabdijevanje gradskog urbanog područja Zenice vodom za piće vršit će se iz gradske vodovodne mreže,
- U mjesnim zajednicama i građevinskim zemljиштимa gdje još uvijek ne postoje tehnički uslovi za vodosnabdijevanje stanovništva iz gradske vodovodne mreže, vodosnabdijevanje vodom za piće se može osigurati iz lokalnih izvora uz prethodnu sanitarnu kontrolu vode za piće,
- izgradnja vodovoda i drugih vodoopskrbnih objekata na području Grada Zenice, kao i upravljanje tim objektima i njihovo održavanje može se vršiti samo pod uslovima propisanim važećom zakonskom regulativom,

- odvođenje otpadnih voda sa urbanog područja Grada Zenice vršit će se putem gradske kanalizacione mreže,
- u ostalim mjesnim zajednicama i građevinskim zemljištima, gdje ne postoji sistem gradske kanalizacione mreže, do izgradnje kanalizacione mreže odvođenje otpadnih voda će se vršiti putem nepropusnih, propisno izgrađenih septičkih jama (pojedinačnih ili za više objekata),
- otpadne vode sa područja grada ne mogu se neprečišćene ispušтati u otvorene vodotoke rijeka i potoka,
- sve mjesne zajednice i građevinska zemljišta na području grada moraju imati kvalitetno snabdijevanje električnom energijom, te svi objekti u kojima se obavlja određena djelatnost ili stanovanje moraju biti priključeni na električnu mrežu,
- mjesne zajednice ili njihovi dijelovi moraju biti povezani sa telekomunikacijskim vodovima,
- mjesne zajednice ili njihovi dijelovi moraju imati obezbijeđene objekte društvene infrastrukture i urbane opreme (obrazovanje, objekti dnevnog snabdijevanja, zdravstvo, kultura, fizička kultura, vjerski objekti i sl.), ovisno o utvrđenom centralitetu, tj. statusu urbanog područja,
- koeficijent izgrađenosti za stambene namjene urbanog područja grada, utvrđuje se ovim urbanističkim planom,
- sve mjesne zajednice u gradu moraju biti povezana kolskim saobraćajnicama sa centralnim gradskim područjem Zenice,
- skupljanje i odvoz smeća sa područja mjesnih zajednica grada i deponovanje smeća će se vršiti na način i pod uvjetima utvrđenim u posebnoj odluci Gradskog vijeća, a u skladu sa Planom upravljanja otpadom.

DIO DVADESETIDRUGI – REŽIM GRAĐENJA

Član 178. (Režim građenja)

U obuhvatu urbanističkog plana, u skladu s zakonom, utvrđuju se slijedeći režimi građenja:

- Režim zabrane građenja - za područja od značaja za budući razvoj Grada (planirani infrastrukturni koridori sa zaštitnim pojasevima, područja opredjeljena za budući razvoj i sl.), na kojima se ne dozvoljava nikakva izgradnja osim tekućeg održavanja i građevinskih zahvata s ciljem osiguravanja osnovnih higijenskih uslova;
- Režimi građenja prvog stepena – predviđa se za sva područja za koja je planskim dokumentom šireg područja utvrđena obaveza izrade detaljnih planskih dokumenata – zoning plana, regulacionog plana, urbanističkog projekta, na osnovu tih dokumenata;
- Režim građenja drugog stepena – predviđa se za područja za koja je Prostornim planom grada utvrđena obaveza izrade urbanističkog plana, na osnovu urbanističkog plana i plana parcelacije.

DIO DVADESETITREĆI - USLOVI ZA IZGRADNJU I KORIŠTENJE PROSTORA

Član 179. (Urbanistička saglasnost)

Građenje i izvođenje drugih zahvata u prostoru se odobrava u skladu sa Urbanističkim planom, odredbama ove Odluke, posebnim zakonom i propisima donesenim na osnovu tih zakona i urbanističkom saglasnošću u domenu nadležnosti, kako je to utvrđeno zakonskom regulativom.

**Član 180.
(Uslovi građenja)**

Građenje građevina i drugi zahvati u prostoru mogu se odobriti samo na površinama koje su Urbanističkim planom za to planirane, prema donesenoj planskoj dokumentaciji i urbanističko-tehničkim uslovima za pojedine namjene koje su definirane ovom Odlukom.

**Član 181.
(Zaštićena područja, zone i pojasevi)**

- (1) Građenje građevina i drugi zahvati u prostoru ne mogu se odobriti na zemljištima koja su Urbanističkim planom, odredbama ove Odluke i drugim dokumentima utvrđena kao zaštićena područja, zone i pojasevi.
- (2) Izuzetno od prethodnog stava ovog člana, izgradnja objekata i vršenje drugih radova može se odobriti, ako je to predviđeno odgovarajućim planom ili programom ili ako izgradnja i radovi služe u svrhu zaštite zemljišta ili ga unapređuju.

**Član 182.
(Uslovi za zaštitu ljudi i materijalnih dobara od ratnih dejstava i elementarnih nepogoda)**

- (1) U cilju zaštite ljudi i materijalnih dobara od elementarnih nepogoda i ratnih dejstava, provodit će se mjere zaštite utvrđene od strane nadležnog organa civilne zaštite i nadležnog organa odbrane.
- (2) Prilikom projektovanja i izgradnje objekata, neophodno je primjeniti mjere zaštite u skladu s važećim propisima i važećom zakonskom regulativom.

**Član 183.
(Uslovi za zaštitu prava lica sa smanjenim tjelesnim sposobnostima)**

Pri izradi detaljnih planskih dokumenata obavezno je definirati uslove i mjere svim učesnicima u planiranju, projektovanju i izgradnji javnih i stambenih objekata, za njihovo normalno korištenje, licima sa umanjenim tjelesnim sposobnostima i u tom smislu obaveza je učesnika da u svakoj fazi propisuje konkretne uslove zavisno od nivoa planskih dokumenata koji se izrađuju i donose.

**Član 184.
(Uslovi za uređenje zelenih i slobodnih površina)**

- (1) Uređenje zelenih i slobodnih površina u obuhvatu Urbanističkog plana vrši se prema uslovima definiranim provedbenim planskim dokumentima.
- (2) Uređenje zelenih i slobodnih površina u sklopu građevinskih parcela definira se projektnom dokumentacijom.

**Član 185.
(Izgradnja objekata za odmor)**

- (1) Objekti za odmor mogu se graditi isključivo izvan užeg gradskog područja grada.
- (2) Objekti za odmor, moraju biti tako građeni da zadovoljavaju arhitektonsko-estetske uslove i predviđenu namjenu za ovu vrstu objekta, te da budu u skladu sa okolinom.
- (3) Kuća za odmor je građevina na posebnoj građevinskoj parceli, sa jednom nadzemnom etažom bruto površine do 100 m² ili dvije nadzemne etaže bruto razvijene površine do 200 m² namijenjena isključivo povremenom i privremenom boravku ljudi. U površinu ulaze i svi pomoćni objekti na istoj građevinskoj parceli.

**Član 186.
(Odnos prema postojećim objektima)**

- (1) Zadržavaju se sljedeći postojeći objekti:
- Objekti koji su ostali van granica građevinskog zemljišta
  - Objekti na građevinskom zemljištu kojem je promijenjena namjena
  - Objekti koji posjeduju pravosnažnu Građevinsku dozvolu.
- (2) Na navedenim objektima dozvoljena je rekonstrukcija i sanacija u postojećim horizontalnim i vertikalnim gabaritima.
- (3) Postojeći objekti na zaštićenim infrastrukturnim pojasevima i zaštićenim područjima, ne mogu se dograđivati, nadograđivati, rekonstruirati niti se na njima mogu vršiti adaptacije bez saglasnosti nadležnih institucija, izuzev radova tekućeg održavanja.
- (4) Postojeći objekti koji prostorno i funkcionalno nisu u skladu sa Urbanističkim planom, a ne ugrožavaju korištenje prostora i nesmetano odvijanje saobraćaja, mogu se privremeno zadržati do realizacije opredjeljenja iz Urbanističkog plana. Za ove objekte se predviđa tekuće održavanje.
- (5) Postojeći objekti koji ugrožavaju korištenje prostora, nesmetano odvijanje saobraćaja, sigurnost korisnika i prostora moraju se hitno ukloniti. Nadležna gradska služba po službenoj dužnosti, rješenjem određuje uklanjanje građevine ili dijela građevine za koju se utvrdi da zbog fizičke dotrajalosti, elementarnih nepogoda ili ratnih dejstava i većih oštećenja ne može dalje da služi svojoj namjeni ili da predstavlja opasnost po život i zdravlje ljudi, okolne objekte i saobraćaj. Stranka u postupku je vlasnik građevine. Ukoliko je vlasnik građevine nepoznat ili odsutan, gradska služba može i na prijedlog nadležnog inspektora, po službenoj dužnosti, rješenjem odrediti uklanjanje građevine ili dijela građevine.
- (6) Gradske službe moraju da pripreme Gradskom vijeću način postupanja prema objektima u užem gradskom području, koji nisu završeni, na način da se odredi rok za njegovo konstruktivno i fasadno završavanje radova bez određivanja roka za njegovo korištenje.

**Član 187.
(Bespravna gradnja)**

- (1) Građenje bez odobrenja za građenje nije dozvoljeno.
- (2) Za građevinu koja se gradi ili je izgrađena bez odobrenja za građenje ne smije se dati priključak na električnu mrežu, javni vodovod, kanalizaciju i drugu komunalnu infrastrukturu.

DIO DVADESETIČETVRTI - ZAVRŠNE ODREDBE

**Član 188.
(Potrebne aktivnosti za provođenje Urbanističkog plana)**

- (1) U cilju realizacije Urbanističkog plana potrebno je da gradski organi u okviru svojih nadležnosti poduzmu aktivnosti u smislu ostvarivanja zacrtanih ciljeva i opredjeljenja.
- (2) Da bi se ovo moglo sprovesti potrebno je pristupiti ostvarenju sljedećeg:
- Izvršiti inventarizaciju svih važećih detaljnih planskih dokumenata i iste uskladiti sa Urbanističkim planom i ovom Odlukom.
  - Detaljni planski dokumenti doneseni prije stupanja na snagu Urbanističkog plana i ove Odluke, a koji su u suprotnosti sa njima, usaglasiti će se sa Urbanističkim planom i ovom Odlukom ukoliko nisu u cijlosti realizovani i namjene zemljišta planirane ovim planovima nisu privedene konačnoj namjeni.
  - Obezbjediti izradu novih provedbenih detaljnih planskih dokumenata propisanih Zakonom i u skladu sa Urbanističkim planom i ovom Odlukom.

- Obaveza Nosioca pripreme je da odmah po usvajanju Urbanističkog plana i ove Odluke pristupi izradi nedostajućih detaljnih planskih dokumenata.
- Do izrade i usvajanja detaljnih planskih dokumenata, građenje se može odobriti na osnovu Stručnog mišljenja, a sve prema članu 188. Zakona o prostornom uređenju i građenju ZDK („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 17/23) uz poštivanje parametara propisanih Urbanističkim planom i ovom Odlukom.
- Realizaciju mjera provedbe Urbanističkog plana će voditi Nosilac pripreme plana.

Član 189.
(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu ----- dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Grada Zenica“.